

Nr 1.

.... Ankom till riksdagens kansli den 17 mars 1930 kl. 10 f. m.

Utlåtande angående regleringen för budgetåret 1930/1931 av utgifterna under riksstatens nionde huvudtitel, innefattande anslagen till jordbruksdepartementet.

(1:a avd.)

Departementet.

1:o) **Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli.** I det förslag till riksstat, som innefattas i den till riksdagen den 3 januari 1930 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1930/1931, har Kungl. Maj:t under punkt 1 föreslagit riksdagen att

*Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli.
[1.*]*

a) från och med den 1 juli 1930 å jordbruksdepartementets ordinarie avlöningsstat uppföra en byråchef för lagärenden med arvode enligt 5 § i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen;

b) godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslaget till avlöningsstater för jordbruksdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

c) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till jordbruksdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, nu 188,700 kronor, med 12,800 kronor till 201,500 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till jordbruksdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli är jämlikt beslut av 1927 års riksdag (skr. nr 9 A p. 1) uppfört med 188,700 kronor.

Följande ordinarie stater för departementet tillämpas från och med budgetåret 1927/1928:

* Hänför sig till punkt i statsrådsprotokollet.

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 121,100
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 21,500
Avlöande av en extra föredragande hos regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i>	» 9,500
	<hr/>
	<i>Förslagsanslag</i> kronor 152,100.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag* kronor 36,600.

Härförutom finnes för innevarande budgetår under departementet upptaget ett *extra anslag* å 2,000 kronor till kostnader för renskrivning m. m. för regeringsrättsärenden.

Innebörden av Kungl. Maj:ts förslag. Förevarande framställning avser *dels* uppförande i jordbruksdepartementets stat av en byråchef för lagärenden, *dels* en höjning i det i samma stat ingående ordinarie anslaget till icke ordinarie befattningshavare m. m. med 6,000 kronor, varav 2,000 kronor på grund av ökade kostnader för renskrivning och 4,000 kronor för att möjliggöra anställande av ytterligare en amanuens. Vidare innefattar förslaget upptagande i departementets stat av det för närvarande såsom särskilt extra anslag uppförda anslaget å 2,000 kronor till kostnader för renskrivning m. m. för regeringsrättsärenden. Slutligen innebär förslaget en sänkning av övergångsstaten med 7,200 kronor. På grund av att en av de däri uppförda andre kanslisekreterarna utnämnts till annan befattning kunde nämligen därifrån avföras en sådan befattning.

Beträffande den föreslagna *lagbyråchefsbefattningen* är att märka följande.

Enligt Kungl. Maj:ts stadga den 22 juni 1920 (nr 333) angående fördelning av ärenden mellan statsdepartementen skall i jordbruksdepartementet handläggas lagstiftningsärenden, som angå skogar och skogsvård, naturminnesmärken och nationalparker. Bland dylika lagar märkas allmänna skogsvårdslagen samt lagarna om nationalparker och om naturminnesmärken. Härtill komma följdförfattningar till dylika lagar. Jordbruksdepartementet har i övrigt att bereda och utarbeta lagar av ekonomisk natur, som ej falla under § 87 regeringsformen, ävensom författningar, som ej äro att hänföra till allmän lag, i den mån dessa beröra departementets förvaltningsområde.

För de viktigaste författningsföreskrifter, som sålunda ankomma på jordbruksdepartementet, har närmare redogörelse lämnats i statsrådsprotokollet.

Av statsrådsprotokollet inhämtas vidare, att i den mån, som under de senare åren författningsärendenas antal vuxit, det visat sig omöjligt att med departementets ordinarie personal — som i varje fall i första hand

måste tagas i anspråk för beredning och föredragning av det allt större antalet löpande ärenden — medhinnna jämväl handläggningen av de mera omfattande författningsförslagen. I betraktande av detta förhållande och med hänsyn jämväl till de särskilda kvalifikationer, som på grund av författningsarbetets speciella art och ifrågavarande ärendens mången gång invecklade natur måste ställas på den person, som närmast hade sig handläggningen av dessa frågor anförtrodd, hade alltsedan 1923 i sammanhängande tidsföljd inom jordbruksdepartementet anlitats särskilt sakkunnigt biträde med full daglig arbetstid för beredning och utarbetande i första hand av vidlyftigare författningsförslag. Efter hand hade det sakkunniga bitrådets arbetskraft jämväl måst tagas i anspråk bland annat för utarbetande av propositioner till riksdagen i vissa mera omfattande och invecklade frågor. Härutöver hade emellertid beredandet av en del ärenden av förevarande slag tidvis krävt anlitande av andra sakkunniga biträden inom departementet. Ersättningen till ifrågavarande mera fast förordnade särskilda biträde hade, i den mån anslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga därtill lämnat tillgång, bestritts från nämnda anslag. Med hänsyn till den hårda belastningen därå på grund av utgifter för kommittéer och andra sakkunnigberedningar hade emellertid ersättningen huvudsakligen täckts från nionde huvudtitelns ordinarie reservationsanslag till extra utgifter. Nuvarande uppdragshavaren vore revisionssekreterare och åtnjöte avlöning enligt näst högsta löneklassen i vederbörande lönegrad med 11,460 kronor. Lades härtill beloppet av det honom efter avdrag av semester tillkommande arvodet för 320 dagar à 6 kronor eller 1,920 kronor, uppkomme under nuvarande förhållanden en totalkostnad för staten av 13,380 kronor.

Departementschefen har vidare anfört följande.

»Det stora behov av ett särskilt biträde inom jordbruksdepartementet för handläggning av författningsärenden, som sålunda föreligger, kan — att döma av den nuvarande utvecklingen inom de verksamhetsgrenar, som jordbruksdepartementet har att företräda — med största grad av sannolikhet förutsättas bliva av permanent natur. Detta bestyrkes såväl genom den långa tid, varunder särskild sakkunnig för ifrågavarande ändamål varit i oavbruten följd anställd inom departementet, som av det växlande antal tillfälliga biträden som anlitats för olika frågors beredande och föredragning. Vid sådant förhållande synes mig tiden vara inne att träffa åtgärder för ett mera rationellt ordnande av arbetsförhållandena. Jag finner mig här utinnan böra förorda att, i likhet med vad tidigare skett beträffande social- och finansdepartementen, å jordbruksdepartementets stat uppföres en byråchef för lagärenden. Beträffande dennes blivande arbete må i övrigt framhållas att, därest emot förmodan de lagstiftningsuppgifter, vilka enligt vad ovan anförts avsetts för byråchefen, icke skulle helt fylla hans arbetstid, till honom lämpligen kunna överföras vissa andra ärenden av mera komplicerad art, vadan det säkerligen icke behöver befaras, att tillräckligt arbetsmaterial skall saknas. Då enligt 5 § i gällande avlöningsreglemente avlöningen till

byråchef för lagärenden utgår i form av årsarvode å 12,000 kronor, skulle ifrågavarande anordning påkalla en höjning av den i anslaget till jordbruksdepartementet ingående posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän med samma belopp eller sålunda till 133,100 kronor. — — — Genom den föreslagna anordningen skulle sålunda uppstå en besparing å 1,380 kronor, vilken besparing ytterligare ökas, därest uppdragshavaren skulle stå i högsta löneklassen såsom revisionssekreterare eller hovrättsråd, bland vilka befattningshavare förevarande personal ofta utväljes.»

I fråga om *anslaget till avlöande av icke-ordinarie befattningshavare m. m.* har departementschefen anfört, att de i 1926 års stat beräknade däri ingående kostnaderna för renskrivning snart nog visat sig stiga icke obetydligt högre än som beräknades vid fastställandet av det belopp å 8,000 kronor, vilket enligt Kungl. Maj:ts bestämmande finge användas till extra befattningshavare, tillfällig personal, renskrivning m. m. Sålunda hade närmast på grund av utgifterna för renskrivning ifrågavarande kostnader uppgått till i avrundat tal för budgetåret 1927/1928 11,720 kronor och för budgetåret 1928/1929 12,250 kronor. Departementschefen har i anledning härav ansett en anslagsökning å 2,000 kronor vara påkallad. I fråga om extra ordinarie befattningshavare, vilka avlönas från detta anslag, har departementschefen anfört, att de nuvarande för dylika befattningshavare avsedda medlen förslöge till anställande av tre amanuenser med full arbetstid, avlönade en enligt 16:de och två enligt 17:de lönegraden i löneplanen för dylika tjänstemän. I enlighet med riksdagens godkännande vore av amanuenserna en förste amanuens med heltidstjänstgöring förordnad att biträda departementets extra föredragande i regeringsrätten. För arbetet i övrigt inom departementet fanns sålunda medel beräknade endast för två heltidsamanuenser. Genom att bereda tillfälle till anställande av ytterligare en andre amanuens med beräknad placering i lönegraden B 15 i löneplanen för extra ordinarie befattningshavare skulle i förevarande avseende en icke obetydlig förbättring kunna åvägabringas. För sådant ändamål krävdes en medelsökning av 3,888 kronor eller i runt tal 4,000 kronor.

Med de av departementschefen förordade höjningar i sistnämnda anslag med tillhoppa ($2,000 + 4,000 =$) 6,000 kronor, skulle detsamma komma att uppgå till ($21,500 + 6,000 + 2,000 =$) 29,500 kronor.

Övergångsstaten skulle i anslutning till vad ovan anförts komma att sluta å ($36,600 - 7,200 =$) 29,400 kronor.

Sammanlagda ordinarie förslagsanslaget till jordbruksdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli skulle vid bifall till vad ovan föreslagits sluta å ett belopp av ($133,100 + 29,500 + 9,500 + 29,400 =$) 201,500 kronor eller sålunda ($201,500 - 188,700 =$) 12,800 kronor högre än för närvarande. Departementschefen har emellertid framhållit att av de ifrågasatta nya kostnaderna under anslaget redan nu ($13,380 + 2,000 =$) 15,380 kronor beströdes från andra anslag.

Vad först beträffar förslaget om inrättande av en lagbyråchefsbeftanning i jordbruksdepartementet har på sätt av departementschefens redogörelse framgår under de senare åren behov gjort sig gällande av att utöver departementets egen personal anlita särskilda sakkunniga biträden för beredning av mera vidlyftiga lagstiftnings- och författningsärenden. I sådant hänseende har alltsedan 1923, förutom vissa mera tillfälligt anlitade sakkunniga biträden, en sådan sakkunnig varit helt syselsatt inom departementet, och departementschefen har ansett sig kunna räkna med ett dylikt behov av mera permanent beskaffenhet. Ehuru utskottet icke vill förneka, att vissa skäl tala emot ett bibehållande på längre sikt av den nuvarande anordningen, synes det emellertid utskottet synnerligen tveksamt, huruvida det behov av förstärkning av jordbruksdepartementets arbetskrafter, som enligt utredningen i ärendet uppenbarligen föreligger, bör tillgodoses på det sätt Kungl. Maj:t föreslagit. Utskottet har nämligen icke kunnat undgå finna, att de arbetsuppgifter, som enligt vad departementschefen anfört skulle tillkomma den föreslagne lagbyråchefeftningen i jordbruksdepartementet, icke oväsentligt skulle skilja sig från dem, som avsetts att tillhöra de i vissa andra departement redan inrättade lagbyråchefsbeftanningarna. Det torde sålunda böra bemärkas, att särskilt beträffande lagbyråchefsbeftanningen i socialdepartementet tagits sikte på den till departementet hörande civillagstiftningen. Till denna kategori författningsfrågor äro emellertid för jordbruksdepartementets vidkommande att hänföra allenast lagar angående skogar och skogsvård samt naturminnesmärken och nationalparker. Härtill kommer, att det vanligen plägar så tillgå, om en större lagfråga uppstår, att även densammes slutliga handläggning i departementet av praktiska skäl anförtros åt den person, som varit lagexpert under ärendets förberedande handläggning. Av departementschefens yttrande synes ock framgå, att åtminstone numera den omförmälda särskilda sakkunnige med full daglig tjänstgöring visserligen skulle biträda vid beredningen av inom departementet fallande lagstiftningsfrågor, men att han därjämte i icke obetydlig utsträckning vore avsedd för handläggning av mindre författningsärenden och vissa administrativa frågor, som den fasta personalen numera icke kunde medhinna att jämte övriga ärenden handlägga. Vid sådant förhållande har utskottet icke kunnat undgå finna, att ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag kan ha en viss principiell räckvidd och medföra konsekvenser med avseende på departementens organisation, vilka icke utan vidare låta sig överblicka. Enligt utskottets uppfattning synes det därför i varje fall böra närmare utredas och undersökas, huruvida icke den föreliggande angelägenheten skulle kunna ordnas på något annat, med grunderna för departementens organisation mera överensstämmande sätt.

Med denna uppfattning har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

I övrigt har Kungl. Maj:ts förslag icke givit utskottet anledning till erinran.

I enlighet med vad utskottet tillstyrkt skulle sålunda ordinarie avlöningsstaterna för departementet erhålla följande utseende:

A. Ordinarie avlöningstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 121,100
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 29,500
Avlönande av en extra föredragande hos regeringsrätten, <i>förslagsanslag</i>	» 9,500
	<hr/>
	<i>Förslagsanslag</i> kronor 160,100

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag* kronor 29,400.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i så måtto bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning, att riksdagen må

a) godkänna ovan intagna förslag till avlöningsstater för jordbruksdepartementet, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

b) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till jordbruksdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, nu 188,700 kronor, med 800 kronor till 189,500 kronor.

Lantbruksstyrelsen m. m.

Lantbruks-
styrelsen.
[2.]

2:o) Lantbruksstyrelsen. I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t uppfört ordinarie förslagsanslaget till lantbruksstyrelsen med oförändrat belopp, 225,000 kronor.

Under punkt 2, har jämväl berörts en uppkommen fråga om rätt för expeditionsvakten hos lantbruksstyrelsen E. E. Björnerantz att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna sig viss tjänstgöring hos folkhushållningskommissionen och dess avvecklingskommitté.

Departementschefen har härom anfört huvudsakligen följande.

»I likhet med lönenämnden finner jag det vara skäligt, att vid Björnerantz' placering i löneklass såsom expeditionsvakt hänsyn tages, förutom till den tid varunder han efter förordnande uppehållit en expeditionsvaktstjänst hos lantbruksstyrelsen, jämväl till tiden för tjänstgöringen hos folkhushållningskommissionen eller dess avvecklingskommitté. Såsom i ärendet framhållits, är nämligen anställningen hos folkhushållningskommissionen och dess avvecklingskommitté under den långa tidsföljden 22 december 1916—30 september 1924 av minst samma värde i förevarande avseende som tjänstgöringen såsom expeditionsvakt. Vad angår tiden oktober—december 1924 var arbetet hos avvecklingskommitté väl icke fullt regelbundet, men Björnerantz utövade dock oavbruten verksamhet i statens tjänst såsom vid avvecklingen anställt biträde, därvid han, såsom av handlingarna i ärendet framgår, uppburit en sammanlagd avlöning av 400 kronor. — — — Med hänsyn emellertid till formuleringen av bestämmelserna i ämnet har jag ansett önskvärt, att före avgörandet av ärendet, vars prövning enligt författningen tillkommer lantbruksstyrelsen, framställningens innehåll delgives riksdagen. För den händelse från dess sida erinran icke är att göra mot den av mig hävdade ståndpunkten, synes ej hinder föreligga att vid den förnyade behandlingen av framställningen till densamma lämna bifall.»

Med uttalande att utskottet icke funnit anledning att framställa någon erinran mot vad departementschefen i ärendet anfört i fråga om rätt för expeditionsvakten Björnerantz att för uppflyttning i löneklass tillgodoräkna viss tjänstgöring får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie förslagsanslaget till lantbruksstyrelsen med oförändrat belopp, 225,000 kronor.

3:o) **Lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 3 gjorda framställning i fråga om anslag till lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater.

[3.]

erinra.

4:o) **Assistenter hos lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater.** Rörande Kungl. Maj:ts under punkt 4 gjorda framställning i fråga om anslag till assistenter hos lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Assistenter hos lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater.

[4.]

erinra.

Stipendiat i
boskapsskötsel
och mejeri-
hushållning
m. m.
[5.]

5:o) Stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m. Med tillstyrkan av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 5 framställda förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till en stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m. anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 2,500 kronor.

Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.

Centralanstal-
ten för för-
söksväsendet
på jordbruks-
området.
[6.]

6:o) Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet. Under punkt 6 har Kungl. Maj:tt föreslagit riksdagen att

a) godkänna ett av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till stat för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931; b) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 381,350 kronor, med 8,000 kronor till 389,350 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 57—65.)

Under denna punkt har departementschefen jämväl motiverat uppförande för budgetåret 1930/1931 av ett extra reservationsanslag av 7,500 kronor för försök med elektrisk bestrålning av växter.

Ordinarie förslagsanslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet är jämlikt beslut av 1929 års riksdag uppfört med 381,350 kronor. Staten för anstalten har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	142,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	2,000
Arvode till lantbruksakademiens sekreterare i egenskap av ledamot och sekreterare i styrelsen för centralanstalten samt ordförande i dess nämnd 700 kronor samt arvoden till envar av 8 assistenter å 6,300 kronor, <i>förslagsanslag</i>	»	52,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	»	42,350
Övriga utgifter	»	143,000

Förslagsanslag kronor 381,350.

I posten till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare är inräknat bland annat medel för avlönande av vid centralanstaltens olika avdelningar anställda extra assistenter. Posten »övriga utgifter» innefattar omkostnadsanslag till de olika avdelningarna.

Utöver ovanberörda ordinarie anslag är i anstaltens inkomst- och utgiftsstat för innevarande budgetår upptagen en inkomstpost å 15,500 kro-

nor, avseende dels anstaltens inkomster av jordbruket och ladugården samt av uthyrda bostadslägenheter och dels den lantbrukskemiska avdelningens inkomster av hjälpanalyser vid jordbruksavdelningens med särskilt done-rade medel bekostade försöksverksamhet.

Därjämte har 1929 års riksdag i anledning av en i ämnet väckt motion II:22 för möjliggörande vid centralanstalten av fortsatta försök med elektrisk bestrålning av växter under glas för budgetåret 1929/1930 anvissat ett extra reservationsanslag av 7,500 kronor.

I jämförelse med den för anstalten för innevarande budgetår gällande *Kungl. Maj:ts* staten innebär Kungl. Maj:ts förslag en höjning dels av anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare med 5,200 kronor dels ock av anslagsposten till övriga utgifter med 2,800 kronor, eller tillhopa 8,000 kronor. Ökningen av förstnämnda anslagspost motiveras, beträffande ett belopp av 4,320 kronor, av önskvärdheten att å lantbrukskemiska avdelningen anställa ännu en extra assistent. Med återstående höjning av berörda anslagspost sammanhänger enligt utredningen i ärendet på följande sätt. Vid avdelningen husdjursavdelningen finnas anställda tre extra assistenter, av vilka hittills en åtnjutit en årslön av 4,320 kronor men de två övriga endast 3,456 kronor vardera, beroende på att de samtidigt haft förmånen av fri bostad vid anstalten. Enär ifrågavarande förmån efter den 1 juli 1930 med all sannolikhet icke kunde beredas mer än en av avdelningens assistenter på grund därav, att ett nu till bostad använt rum torde komma att användas som arbetslokal, har ansetts att för budgetåret 1930/1931 borde räknas med det högre arvodesbeloppet eller 4,320 kronor åt två av dessa assistenter, under det att den tredje assistenten fortfarande skulle komma i åtnjutande av ett arvode av 3,456 kronor jämte fri bostad. I överensstämmelse härmed hade anslaget för extra assistenter vid husdjursavdelningen ansetts böra för nästa räkenskapsår höjas med 864 kronor. Den ifrågasatta ökningen å 2,800 kronor av anslagsposten till övriga utgifter hänför sig till vissa vid jordbruksavdelningen enligt särskilda metoder planerade gödslingsförsök och avser de med dessa försök förenade engångskostnaderna.

Kungl. Maj:ts förslag om anvisande av ett extra reservationsanslag å 7,500 kronor till försök med elektrisk bestrålning av växter innebär att för ändamålet skulle anvisas anslag med lika stort belopp, som beviljats för innevarande budgetår.

Departementschefen har, efter en redogörelse bland annat för tidigare gjorda framställningar om ökat anslag för att möjliggöra anställande av ytterligare en assistent å lantbrukskemiska avdelningen, anfört, att behovet härutinnan nu ytterligare understrukits. Enligt departementschefens mening torde det ock vara tydligt, att arbetet med kemiska analyser för de andra avdelningarna vid centralanstalten tagit en sådan omfattning, att det måste verka hinderligt för den lantbrukskemiska avdelningens egen forsknings-

verksamhet. Departementschefen har vidare erinrat, att han vid ärendets handläggning i samband med anslagsäskandena till 1929 års riksdag även uttalat, att skäl föreläge för beredande av ytterligare assistenthjälp åt avdelningen, ehuru han då ej ansåg sig böra begära anslag för ändamålet. Med hänsyn till önskvärdheten att bereda avdelningen en bättre ställning i förvarande avseende samt i betraktande av den tillmötesgående hållning, som riksdagen förlidet år intog, har departementschefen nu ansett sig böra tillstyrka centralanstaltens förslag om anslaget höjning för detta ändamål med 4,320 kronor. Härvid har departementschefen tillika framhållit, att en sådan åtgärd av skäl som centralanstaltens styrelse anfört på intet sätt torde kunna tänkas föregripa lösningen av frågan om anstaltens ställning till en blivande högre lantbruksundervisning. I betraktande av den på skäl som ovan nämnts föreslagna ytterligare höjningen i posten till avlöningar till icke ordinarie befattningshavare skulle denna post komma att ökas med sammanlagt (4,320 + 864 =) 5,184 kronor eller i avrundat tal 5,200 kronor till 47,550 kronor.

Det föreslagna särskilda bidraget å 2,800 kronor till vissa gödslingsförsök har inbegripits under centralanstaltens anslag till »övriga utgifter». Detta anslag skulle sålunda upptagas med (143,000 + 2,800 =) 145,800 kronor.

Anstaltens stat skulle enligt Kungl. Maj:ts förslag erhålla följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	142,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	2,000
Arvode till lantbruksakademiens sekreterare i egenskap av ledamot och sekreterare i styrelsen för centralanstalten samt ordförande i dess nämnd 700 kronor samt arvoden till envar av 8 assistenter å 6,300 kronor, <i>förslagsanslag</i>	»	52,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	»	47,550
Övriga utgifter	»	145,800

Förslagsanslag kronor 389,350.

Utskottet.

Utskottet har icke ansett sig böra framställa någon erinran mot Kungl. Maj:ts förslag med avseende å ordinarie anslaget till centralanstalten för jordbruksförsök. Icke heller har utskottet något att erinra mot att för budgetåret 1930/1931 liksom för budgetåret 1929/1930 uppföres ett extra reservationsanslag å 7,500 kronor till försök med elektrisk bestrålning av växter under glas.

Med förmälan att utskottet under nästföljande punkt gör hemställan i fråga om sistnämnda anslag å 7,500 kronor, hemställer utskottet nu,

att riksdagen må

a) godkänna ovan intagna förslag till stat för centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

b) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, nu 381,350 kronor med 8,000 kronor till 389,350 kronor.

7:o) **Försök med elektrisk bestrålning av växter.** Under åberopande av vad utskottet anført under nästföregående punkt och i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 7 gjorda framställning hemställer utskottet,

Försök med elektrisk bestrålning av växter.
[7.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för fortsatta försök med elektrisk bestrålning av växter under glas anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 7,500 kronor.

8:o) **Forskningsverksamhet på biodlingens område.** Med tillstyrkan av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 8 gjorda framställning hemställer utskottet,

Forskningsverksamhet på biodlingens område.
[8.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till fortsatt uppehållande av den vid centralanstaltens för försöksväsendet på jordbruksområdets entomologiska avdelning bedrivna forskningsverksamheten på biodlingens område anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 6,500 kronor.

9:o) **Fast försöksgård för jordbruket vid Lanna Borregården i Skaraborgs län.** Med bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 9 gjorda framställning hemställer utskottet,

Fast försöksgård för jordbruket vid Lanna Borregården i Skaraborgs län.
[9.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till driftkostnader för den till Lanna Borregården i Saleby socken Skaraborgs län förlagda fasta försöksgården för jordbruket anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 22,000 kronor.

10:o) **Fast försöksgård för jordbruket vid Offers gård i Västernorrlands län.** Under punkt 10 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, för upprättande vid Offers gård i Boteå socken av Västernorrlands län av en fast försöksgård för jordbruket beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 85,000 kronor.

Fast försöksgård för jordbruket vid Offers gård i Västernorrlands län.
[10.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Internationella lantbruksinstitutet i Rom.
[11.]

11:o) **Internationella lantbruksinstitutet i Rom.** Under punkt 11 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella lantbruksinstitutet i Rom anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 7,000 kronor.

För bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella lantbruksinstitutet i Rom hava av riksdagen anvisade medel stått till Kungl. Maj:ts förfogande från och med år 1907. Medelsbehovet för innevarande budgetår, avseende Sveriges bidrag till institutet för 1930 samt övriga omkostnader för samma år, beräknades till 12,000 kronor. Med hänsyn till å anslaget uppkommen behållning begränsades emellertid medelsanvisningen till 8,000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

»Jag torde få erinra, att under 1929 viss ändring vidtagits beträffande organisationen av institutets ständiga kommitté. Sammanträdena avhöllos förut varje månad, och representerades därvid Sverige i likhet med flera andra stater genom ledamot av vederbörande beskickning i Rom. Då emellertid genom denna anordning icke företrädde den direkta sakkunskapen, har kommitténs arbetsordning i så måtto omlagts, att numera sammanträde äger rum allenast en gång i kvartalet, därvid förutsatts, att representanterna för staterna i större utsträckning än tidigare skett skulle komma att utgöras av speciellt på området sakkunniga personer. Den sålunda angivna ordningen medför givetvis en ökning i utgifterna för ersättning åt ombud för inställelse vid institutet, vilken kostnadsökning torde för kalenderår kunna beräknas uppgå till omkring 2,000 kronor.

I anslutning till erbjudande från en vid lantbruksinstitutet anställd svensk synes även vara önskvärt, att något belopp må kunna stå till förfogande såsom ersättning åt honom för införskaffande av särskilda utredningar och upplysningar, som för myndigheter här i landet kunna vara av betydelse och vilka kunna erhållas genom det omfattande allmänna material, som står institutet till förfogande.

Medelsbehovet synes på grund härav böra beräknas tillhopa till omkring 11,000 kronor. Med hänsyn till den behållning, som den 1 juli 1930 kan väntas förefinnas å anslaget, torde emellertid anslagsanvisningen kunna begränsas till 7,000 kronor.»

Utskottet.

Då anslagsberäkningen icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av kostnaden för Sveriges deltagande i internationella lantbruksinstitutet i Rom anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 7,000 kronor.

12:o) **Internationella frysintitutet i Paris.** Under punkt 12 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaden för Sveriges medlemsavgift i internationella frysintitutet i Paris anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 1,290 kronor.

Internationella frysintitutet i Paris.
[12.]

För Sverige har sedan flera år tillbaka lämnats bidrag till internationella frysintitutet i Paris. För ändamålet hava medel beviljats under särskilt i riksstaten upptaget extra anslag.

Tidigare betalades från anslaget kostnaderna dels för årlig medlemsavgift och dels för representation vid internationella frys-kongresser. Från och med budgetåret 1926/1927 utgår därifrån allenast vad som erfordras till täckande av stadgad medlemsavgift, under det övriga kostnader bestridas från nionde huvudtitelns anslag till extra utgifter. Den årliga medlemsavgiften utgår med 1,290 kronor (100 francs = 32: 25 kronor).

Utskottet biträder förslaget och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till bestridande av kostnaden för Sveriges medlemsavgift i internationella frysintitutet i Paris anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 1,290 kr.

Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar.

13:o) **Lantbruksinstitutet vid Ultuna.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t uppfört ordinarie anslaget till lantbruksinstitutet vid Ultuna med oförändrat belopp, 97,500 kronor.

Lantbruksinstitutet vid Ultuna.
[13.]

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie anslaget till lantbruksinstitutet vid Ultuna med oförändrat belopp, 97,500 kronor.

14:o) **Diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna.** Under punkt 14 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 21,500 kronor.

Diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna.
[14.]

I det ordinarie anslaget till lantbruksinstitutet vid Ultuna ingår enligt den år 1917 fastställda staten en anslagspost till institutets övriga utgifter, avseende andra kostnader för institutet än avlöningar. Sagda post är jämlikt beslut vid 1919 års riksdag upptagen till 34,600 kronor. Från denna anslagspost

gäldas utgifter för bränsle och lyse, byggnadsunderhåll, renhållning, kost åt frielever, förbrukningsartiklar, dagsverken och körslor, foder åt hästar, bibliotek, exkursioner m. m.

Då de till nämnda utgifter avsedda medel visat sig otillräckliga, har riksdagen till täckande av uppkommen brist å förenämnda anslagspost och bestridande av ökade kostnader för därmed avsedda olika ändamål under senare år anvisat förstärkningsanslag. Till diverse behov vid institutet anvisades sålunda för budgetåret 1929/1930 ett extra anslag av 20,500 kronor.

Av de till lantbruksinstitutet anvisade medlen hava 2,000 kronor beräknats för biblioteket.

Det föreliggande förslaget innefattar en ökning med 1,000 kronor av det för budgetåret 1929/1930 beräknade beloppet för biblioteket.

Departementschefen har ur synpunkten av den högre lantbruksundervisningens väntade lösning i en nära framtid funnit intet hinder föreligga för en höjning av anslaget till biblioteket, om en sådan ökning i övrigt kunde anses befogad, enär, såsom jämväl institutstyrelsen framhållit, en förbättring av biblioteket bleve till nytta jämväl för en eventuellt något omlagd undervisning. På grund härav och då de för båda lantbruksinstituterna beräknade anslagen till biblioteksändamål syntes knappt tillmätta och icke torde förslå att tillgodose de krav, som i vår tid måste ställas på bibliotek vid undervisningsanstalter av förevarande slag såväl vad anginge bokanskaffning som bindning och bibliotekets underhåll i övrigt, syntes departementschefen en höjning av anslaget väl motiverat. Denna höjning torde lika för båda anstalterna kunna bestämmas till 1,000 kronor.

Utskottet.

Mot framställningen har utskottet intet att erinra, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 21,500 kronor.

*Lantbruks-
och mejeri-
institutet vid
Alnarp.
[15.]*

15:o) **Lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t uppfört ordinarie anslaget till lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp med oförändrat belopp, 117,900 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie anslaget till lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp med oförändrat belopp, 117,900 kronor.

16:o) **Diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.** Under punkt 16 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 9,500 kronor.

*Diverse behov
vid lantbruks-
och mejeri-
institutet
vid Alnarp.*
[16.]

Det föreliggande förslaget innefattar en ökning med 1,000 kronor av det för budgetåret 1929/1930 beräknade beloppet för biblioteket.

Departementschefen har av motsvarande skäl, som anförts för en höjning av anslaget till biblioteket vid Ultuna lantbruksinstitut, ansett en lika höjning böra ske beträffande biblioteksanslaget vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp.

Mot framställningen har utskottet intet att erinra, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 9,500 kronor.

17:o) **Byggnadsarbeten för den högre lantbruksundervisningen m. m.** Under punkt 17 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må vara riksdagen förelagd, för byggnadsarbeten för den högre lantbruksundervisningen m. m. beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 621,000 kronor.

*Byggnads-
arbeten för
den högre
lantbruks-
undervis-
ningen
m. m.*
[17.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

18:o) **Lanthushållningsseminariet å Rimforsa.** Under punkt 18 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

*Lanthushäll-
ningssemi-
nariet å Rim-
forsa.*
[18.]

a) till uppehållande av verksamheten vid Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 21,200 kronor.

b) medgiva sådan ändring av grunderna för statsunderstöd till nämnda seminarium, att bidrag av statsmedel må utgå till ersättning åt vikarie för fast anställd föreståndarinna och fast anställd lärarinna, som åtnjuter tjänstledighet på grund av sjukdom eller för uppehållande av befattning i statens tjänst eller för fullgörande av annat offentligt uppdrag, med det belopp, som, utöver vad den tjänstlediga lärarinnan avstår av sin avlöning, erfordras för ett vikariatsarvode, motsvarande två tredjedelar av den för befattningen fastställda kontanta minimigrundlönen.

Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa, som 1907, ehuru då under annat namn, börjat sin verksamhet, har alltsedan 1908 understötts med statsmedel. För budgetåret 1929/1930 har för ändamålet

anvisats ett extra förslagsanslag å 21,200 kronor, varav 18,500 kronor utgöra bidrag till avlöningar och 2,700 kronor beräknats till ålderstillägg åt lärarinnor.

För läroanstalten gäller av Kungl. Maj:t den 31 december 1921 fastställt reglemente med däri den 18 juni 1927 gjord ändring. I reglementet hava intagits vissa bestämmelser, som gälla såsom villkor för statsunderstöd. Sålunda skola vid seminariet vara fast anställda en föreståndarinna och minst sex lärarinnor med viss minimilön och rätt till vissa ålderstillägg.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet anfört, att i flera avseenden likartade bestämmelser gälla för ifrågavarande seminarium och de statsunderstödda lanthushållsskolorna. Grunden för personalens rätt att vid tjänstledighet behålla viss del av avlöningen vore sålunda lika. Berättigat syntes vara, att jämställighet genomfördes även vidkommande förmånen av statsbidrag till vikariatsersättning. Detta torde vara så mycket mer påkallat, som den del av grundlönen, som tjänstledig lärarinna i de flesta fall hade att avstå, icke torde vara tillräcklig för tjänstens uppehållande. Seminariet kunde härigenom lätteligen vid dylik tjänstledighet, särskilt om den bleve av längre varaktighet, försättas i en ofördelaktig ekonomisk situation.

Vad angår anslaget för instundande budgetår till seminariet, har anslaget äskats uppfört med oförändrat belopp. Enär, även om statsbidrag till vikariatsersättning skulle medgivas, anslaget, som har natur av förslagsanslag, därav endast föga skulle påverkas, har departementschefen ansett någon förändring däri icke behöva vidtagas.

Utskottet. Mot framställningen har utskottet intet att erinra, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) till uppehållande av verksamheten vid Fredrika Bremer-förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 21,200 kronor;

b) medgiva sådan ändring av grunderna för statsunderstöd till nämnda seminarium, att bidrag av statsmedel må utgå till ersättning åt vikarie för fast anställd föreståndarinna och fast anställd lärarinna, som åtnjuter tjänstledighet på grund av sjukdom eller för uppehållande av befattning i statens tjänst eller för fullgörande av annat offentligt uppdrag, med det belopp, som, utöver vad den tjänstlediga lärarinnan avstår av sin avlöning, erfordras för ett vikariatsarvode, motsvarande två tredjedelar av den för befattningen fastställda kontanta minimigrundlönen.

19:o) **Understöd åt lantmannaskolor.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t upptagit ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor med oförändrat belopp 420,000 kronor.

Understöd åt
lantmannas-
skolor.
[19.]

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 283 av herr *Ljung m. fl.* har hemställts, att riksdagen måtte dels medgiva, att provisorisk avlösningsförbättring må för tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 utgå till föreståndare och lärare vid lantmannaskolor med i motionen angivna belopp, dels ock för ändamålet anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 40,000 kronor.

Motion.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen. I statsrådsprotokollet har erinrats om följande.

År 1919 fastställdes avlösningsförmåner för föreståndare och lärare vid folkhögskolor och lantmannaskolor. Bestämmelserna härom återfinnas i kungörelserna den 31 december 1919 (nr 864) angående avlöning åt lärare vid folkhögskola samt statsbidrag till sådan skola ävensom den 5 december 1919 (nr 857) angående statsunderstöd till lantmannaskolor m. m. Enligt dessa bestämmelser skulle avlöningarna vid ifrågavarande båda skolformer motsvara varandra. För föreståndare vid endast huvudkurs med manlig avdelning skulle sålunda den kontanta grundlönen vid båda skolformerna utgå med 4,000 kronor och för föreståndare vid skola med flera kurser med 5,400 kronor. För lärare skulle de ordinarie lönerna utgöra vid endast huvudkurs 3,000 kronor och vid skola med flera kurser 3,700 kronor.

Dessa avlösningsbestämmelser hava varit gällande intill ingången av budgetåret 1929/1930, då berörda likställighet upphört. Med anledning av en inom andra kammaren väckt motion (nr 122) beslöt nämligen 1929 års riksdag (skr. nr 265 p. 2), att för sagda budgetår skulle utgå provisorisk avlösningsförbättring till föreståndare och fast anställda lärare ävensom extra ordinarie och vikarierande ämneslärare vid folkhögskolorna. Såsom motiv för riksdagens beslut anfördes bland annat, att det syntes riksdagen vara en rimlig och rättvis fordran, att genom ett tillskott till dessa lärares löner i det närmaste återföra dem till den ställning i förhållande till lärarna vid de kommunala mellanskolorna och realskolorna, som de genom 1919 års löneroglering fingo.

Enligt kungörelsen den 5 juli 1929 (nr 244) angående provisorisk avlösningsförbättring åt lärare vid folkhögskolor utgår dylik avlösningsförbättring till *föreståndare*, som åtnjuter grundlön av 4,000 kronor, med ett belopp av 420 kronor och vid grundlön av 5,400 kronor med ett belopp av 600 kronor, till *fast anställd lärare*, som uppbär grundlön av 3,000 kronor, med 385 kronor och vid grundlön av 3,700 kronor med 500 kronor samt till *vikarierande lärare* med 285 kronor.

I en i statsrådsprotokollet återgiven framställning har lantbruksstyrelsen hemställt om åtgärders vidtagande för beredande åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolorna av enahanda rätt till provisorisk avlösningsförbättring, som genom 1929 års riksdags omförmälda beslut tillerkänts motsvarande befattningshavare vid folkhögskolorna.

Lantbruksstyrelsens förslag innebär dels att provisorisk avlöningsförbättring skulle för tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 utgå till nedannämnda befattningshavare vid lantmannaskolor med följande belopp:

<i>föreståndare</i>	
a) med tjänstgöring enbart vid huvudkurs	kronor 420
b) med tjänstgöring vid dylik kurs jämte längre kurs, fortsättningskurs eller andra årskurs	» 600
<i>fast anställd lärare</i>	
a) med tjänstgöring enbart vid huvudkurs	» 385
b) med tjänstgöring vid dylik kurs jämte längre kurs, fortsättningskurs eller andra årskurs	» 500
<i>vikarierande lärare med full tjänstgöring</i>	» 285

dels ock att för ändamålet skulle för budgetåret 1930/1931 anvisas ett extra förslagsanslag av 40,000 kronor.

I den väckta motionen har lantbruksstyrelsens ovanberörda förslag upptagits.

Departementschefen har beträffande lantbruksstyrelsens i motionen på sätt nyss nämnts upptagna förslag anfört följande.

»Vad angår frågan om provisorisk avlöningsförbättring åt lärare vid lantmannaskolor, anser jag mig icke kunna tillstyrka, att för närvarande ändring vidtages i nämnda personals avlöningsförhållanden. Såsom i ärendet framhållits, pågår utredning rörande dessa lärares verksamhet och ställning och ifrågasättes härutinnan vissa ändringar. Att under sådana omständigheter nu verkställa en löneroglering, låt vara av provisorisk natur, synes så mycket mindre önskvärdt som berörda utredning omfattar jämväl övriga lägre lantbruksundervisningsanstalter; och torde vid vissa av dessa lärarnas löner hava fastställts i överensstämmelse med lärarlönerna vid lantmannaskolor eller beräknats i jämförelse med dem. Hela denna fråga torde i ett sammanhang böra upptagas till bedömande. Vidare märkes, att avlöningen även till vissa andra tjänstemän avvägs i förhållande till avlöningsförmånerna för lärare vid lantmannaskolor. Detta gäller hushållningssällskapens konsulenter. Med anledning av föreliggande förslag rörande löneförbättring för lärarna vid lantmannaskolor har jämväl inträffat, att från sagda konsulenter inkommit en liknande ansökning — — —.

Ett uppskov med prövningen av dessa frågor läser i övrigt ej behöva bli långvarigt, enär, efter vad jag inhämtat, förenämnda utredning väntas bli slutförd under våren 1930.»

Utskottet.

Av skäl som departementschefen anfört anser sig utskottet icke nu böra taga ställning till den väckta lönefrågan. Utskottet kan därför icke biträda motionen.

Utskottet hemställer,

- 1) att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor med oförändrat belopp, 420,000 kronor.
- 2) att motionen II: 283 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

20:o) **Ökat understöd åt lantmannaskolor.** Under punkt 20 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av ökat understöd åt lantmannaskolor för läsåret 1929/1930 anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 25,000 kronor, att utgå med högst 10 procent av skola eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

Ökat understöd åt lantmannaskolor.
[20.]

Utöver ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lantmannaskolor hava av riksdagen från och med 1919 anvisats särskilda anslag för beredande av ökat understöd åt lantmannaskolor till mötande av skolornas under dyrtiden betydligt ökade utgifter för hyra av lokaler, underhåll av byggnader, räntor, bränsle, trycksaker m. m. Ifrågavarande understöd hava alltsedan läsåret 1923/1924 utgått med högst 10 procent av skola eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp. Det för budgetåret 1929/1930 beviljade anslaget, 22,000 kronor, avser understöd för läsåret 1928/1929.

Förevarande framställning avser att bereda tilläggsanslag för läsåret 1929/1930 jämväl till lantmannaskolor på sätt enligt föregående års riksdags beslut ägt rum i fråga om folkhögskolor. Anslagets belopp har uppförts enligt samma beräkningsgrund som beträffande läsåret 1928/1929.

Departementschefen har uttalat, att ökat understöd emellertid borde i överensstämmelse med vad tidigare gällt för dylikt understöd till lantmannaskolor, utgå först efter en på företedd redogörelse över skolans inkomster och utgifter grundad noggrann prövning av behovet av ökat understöd och med belopp, som högst må uppgå till 10 procent av skolan eljest tillkommande understöd av statsmedel med den inskränkning förut varit gällande, samt oberoende av tillskott inom orten.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må för beredande av ökat understöd åt lantmannaskolor för läsåret 1929—1930 anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 25,000 kronor,

att utgå med högst 10 procent av skola eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

*Understöd åt
lanthushålls-
skolor.*
[21.]

21:o) **Understöd åt lanthushållsskolor.** Under punkt 21 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lanthushållsskolor, nu 235,000 kronor, med 10,000 kronor till 245,000 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lanthushållsskolor är jämlikt beslut av 1929 års riksdag uppfört med 235,000 kronor. Läsår räknas på samma sätt som för lantmannaskolor och är sålunda det för innevarande budgetår till understöd åt lanthushållsskolor uppförda anslaget avsett för det läsår, som började den 1 november 1928.

Utgifterna för anslaget hava under budgetåret 1928/1929 utgjort 247,611 kronor 4 öre. Med hänsyn till att anslaget sålunda överskridits har departementschefen tillstyrkt en förhöjning till 245,000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har intet att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag och hemställer därför,

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lanthushållsskolor, nu 235,000 kronor, med 10,000 kronor till 245,000 kronor.

*Ökat under-
stöd åt lant-
hushålls-
skolor.*
[22.]

22:o) **Ökat understöd åt lanthushållsskolor.** Under punkt 22 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av ökat understöd åt lanthushållsskolor för läsåret 1929/1930 anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor, att utgå med högst 10 procent av skola eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

Utöver ordinarie förslagsanslaget till understöd åt lanthushållsskolor hava från och med 1919 av riksdagen anvisats särskilda anslag för beredande, i likhet med för lantmannaskolorna av ökat understöd. Ifrågavarande understöd hava alltsedan läsåret 1923/1924 utgått med högst 10 procent av skola eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp. Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 8,000 kronor.

Av skäl, som beträffande lantmannaskolorna under punkt 20 anförts, har *departementschefen* ansett medel böra göras tillgängliga för beredande av ökat understöd under läsåret 1929/1930 åt jämväl lantushållsskolorna. Beträffande prövningen av behovet av ökat understöd samt dettas begränsning har ansetts böra gälla detsamma som föreslagits i fråga om lantmannaskolorna.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må för beredande av ökat understöd åt lantushållsskolor för läsåret 1929/1930 anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor, att utgå med högst 10 procent av skola eljest enligt gällande bestämmelser tillkommande understöd av statsmedel, anslag till ålderstillägg samt särskilt dyrtidstillägg till lärarpersonalen icke inräknat, samt oberoende av huruvida inom orten tillskjutes däremot helt eller delvis svarande belopp.

23:o) **Dyrtidstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lantushållsskolor och lantbruksskolor.** Under punkt 23 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

*Dyrtidstillägg
åt föreståndare
och
lärare vid
lantmannaskolor,
lantushållsskolor
och lantbruksskolor.
[23.]*

a) besluta, att de för budgetåret 1929/1930 gällande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor och lantushållsskolor samt lantbruksskolor skola gälla jämväl för budgetåret 1930/1931;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder för ifrågavarande dyrtidstillägg må finnas erforderliga;

c) medgiva, att åt lärarinnepersonalen vid Fredrika Bremer-förbundets lantushållningsseminarium å Rimforsa må från och med den 1 juli 1930 och tillvidare under budgetåret 1930/1931 utgå dyrtidstillägg i huvudsaklig överensstämmelse med de allmänna grunder, som för samma tid komma att gälla beträffande motsvarande personal vid lantushållsskola, och jämlikt de närmare föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan för tillämpning av sagda grunder finna erforderliga;

d) för nu angivna ändamål anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 135,000 kronor.

Från och med 1920 har riksdagen anvisat anslag till dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor, lantushållsskolor och lantbruksskolor. Från sålunda anvisade anslag har från och med 1921 med riksdagens medgivande utgått dyrtidstillägg jämväl till lärarinnepersonalen vid Fredrika Bremer-förbundets lantushållningsseminarium å Rimforsa. Anslaget är för budgetåret 1929/1930 upptaget till 135,000 kronor såsom extra förslagsanslag.

Utskottet.

Ehuru riksdagen ännu icke fattat beslut rörande nämnda allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, vari någon ändring icke ifrågasatts av Kungl. Maj:t, har utskottet med hänsyn till den i varje fall jämförelsevis obetydliga ändring i det erforderliga anslagsbeloppet, varom här kan bliva fråga, och i betraktande av det äskade anslaget natur av förslagsanslag funnit sig böra förorda upptagandet av ifrågavarande anslag med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) besluta, att de för budgetåret 1929/1930 gällande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor och lantushållsskolor samt lantbrukskolor skola gälla jämväl för budgetåret 1930/1931;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av förberörda allmänna grunder för ifrågavarande dyrtidstillägg må finnas erforderliga;

c) medgiva, att åt lärarinnepersonalen vid Fredrika Bremer-förbundets lantushållningsseminarium å Rimforsa må från och med den 1 juli 1930 och till vidare under budgetåret 1930/1931 utgå dyrtidstillägg i huvudsaklig överensstämmelse med de allmänna grunder, som för samma tid komma att gälla beträffande motsvarande personal vid lantushållsskola, och jämlikt de närmare föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan för tillämpning av sagda grunder finna erforderliga;

d) för nu angivna ändamål anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 135,000 kronor.

Lägre mejeriskolor för kvinnor.
[24.]

24:o) **Lägre mejeriskolor för kvinnor.** Under punkt 24 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie reservationsanslaget till lägre mejeriskolor för kvinnor, nu 22,000 kronor, med 7,000 kronor till 29,000 kronor.

I enlighet med framställning av Kungl. Maj:t till 1921 års riksdag (IX H. T. p. 14) uppfördes i riksstaten under anslagstiteln lantbruksinstitutet m. m. ett ordinarie anslag å 35,000 kronor till lägre mejeriskolor för kvinnor. Anslagsbeloppet grundade sig på en av lantbruksstyrelsen framlagd beräkning, enligt vilken till understöd med 4,100 kronor åt en var av sju skolor beräknades tillhoppa 28,700 kronor samt till understöd åt obemedlade och mindre bemedlade elever vid skolorna 6,300 kronor. Genom beslut av 1922 års riksdag överfördes sistnämnda anslagspost till det för understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter anvisade ordinarie anslaget, och anvisades till lägre mejeriskolor för kvinnor ett särskilt ordinarie reservationsanslag av 29,000 kronor, vilket belopp sedermera årligen

anvisats med undantag för budgetåret 1928/1929, då på grund av förefintlig reservation intet anslag erfordrades, samt innevarande budgetår, då anslagsanvisningen av samma anledning begränsats till 22,000 kronor.

Då någon reservation icke ansetts vara att påräkna vid innevarande budgetårs utgång, har anslaget uppförts med 29,000 kronor.

Då Kungl. Maj:ts förslag icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må höja ordinarie reservationsanslaget till lägre mejeriskolor för kvinnor, nu 22,000 kronor, med 7,000 kronor till 29,000 kronor.

25:o) **Utbildningskurser för kontrollassistenter.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 25 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till utbildningskurser för kontrollassistenter har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Utbildningskurser för kontrollassistenter.
[25.]

erinra.

26:o) **Utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 26 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare.
[26.]

erinra.

27:o) **Utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 27 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna.
[27.]

erinra.

28:o) **Utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 28 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel.
[28.]

erinra.

29:o) **Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 29 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter.
[29.]

erinra.

Trädgårdsskolan vid Alnarp.
[30.]

30:o) **Trädgårdsskolan vid Alnarp.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t uppfört ordinarie anslaget till trädgårdsskolan vid Alnarp med oförändrat belopp 10,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie anslaget till trädgårdsskolan vid Alnarp med oförändrat belopp 10,000 kronor.

Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar.
[31.]

31:o) **Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar.** Under punkt 31 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till försöksverksamheten med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 21,800 kronor.

Till försök med renodling och förädling samt fröodling av köksväxter vid Alnarps trädgårdar har under flera år beviljats medel. För ändamålet har anvisats ett särskilt anslag, varjämte intill budgetåret 1929/1930 i allmänhet anslagits viss beräknad vinst på affärsverksamheten vid nämnda trädgårdar. Anslagen hava grundats å för verksamheten beräknad utgiftsstat.

Medelsbehovet har pläгат uppskattats till 26,300 kronor. Kungl. Maj:ts förslag innefattar i jämförelse med innevarande budgetår en höjning i utgiftsberäkningen med 1,500 kronor eller till 27,800 kronor. Av denna ökning kommer 1,000 kronor på posten övrig arbetskraft, 200 kronor på tryckningskostnader, varjämte 300 kronor hänföra sig till en ny post för underhåll av byggnader. Då inkomsterna beräknats till 6,000 kronor, har det erforderliga anslaget upptagits till 21,800 kronor eller 500 kronor högre än det för innevarande budgetår beviljade anslaget.

Utskottet.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till försöksverksamheten med köksväxter vid Alnarps trädgårdar anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 21,800 kronor.

Trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige.
[32.]

32:o) **Trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t upptagit ordinarie anslaget till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige med oförändrat belopp, 30,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie anslaget till trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige med oförändrat belopp 30,000 kronor.

33:o) **Trädgårdsskola för kvinnor.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 33 gjorda framställning hemställer utskottet,

Trädgårdsskola för kvinnor.
[33.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår såsom statsbidrag för uppehållande av undervisningen vid Fredrika Bremer-förbundets fruktodlings- och trädgårdsskola vid Apelryd anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 7,000 kronor.

34:o) **Kurser i trädgårdsskötsel.** Under punkt 34 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till kurser i trädgårdsskötsel anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 24,000 kronor.

Kurser i trädgårdsskötsel.
[34.]

Till kurser i trädgårdsskötsel nämligen dels utbildningskurser för trädskötare och dels trädgårdskurs i Norrland hava från och med 1920 anvisats medel i form av extra reservationsanslag. Årliga kostnaden för trädskötarkurserna har under senare år uppskattats till 19,000 kronor. För trädgårdskursen i Norrland beräknas kostnaden till 2,700 kronor. För budgetåret 1929/1930 har för ändamålet anvisats ett anslag av 17,000 kronor, därvid räknades med en reservation till den 1 juli 1929 av 4,800 kronor.

Ökningen i utgiftsberäkningen hänför sig till en vid ingången av budgetåret 1930/1931 beräknad brist av 2,700 kronor. Då därtill någon reservation icke läser vara att påräkna, har anslaget upptagits till i avjämnat tal 24,000 kronor.

Utskottet tillstyrker den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till kurser i trädgårdsskötsel anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 24,000 kronor.

Stuteriväsendet.

35:o) **Stuteriväsendet.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 35 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till stuteriväsendet har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Stuteriväsendet.
[35.]

erinra.

Boskapsskötsel m. m.

Understöd åt kontrollföreningsverksamhet. 36:o) **Understöd åt kontrollföreningsverksamhet.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 36 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till understöd åt kontrollföreningsverksamhet har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

[36.]

erinra.

Avelscentra för nötboskap. 37:o) **Avelscentra för nötboskap.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 37 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till avelscentra för nötboskap har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

[37.]

erinra.

Förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen. 38:o) **Förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen.** Under punkt 38 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 140,000 kronor.

[38.]

(Statsrådsprotokollet sid. 158—161.)

Riksdagen har för varje år från och med 1898 anvisat anslag till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen. Anslaget belopp, som växlat allt efter behovet för året, utgick under ett vart av budgetåren 1924—1928 med 120,000 kronor. För tiden därefter har anslaget uppförts med ett till 130,000 kronor förhöjt belopp.

Med anledning av motioner angående kraftigare ingripande mot nötkreaturstuberkulosen hemställde riksdagen i skrivelse den 24 maj 1929, nr 9 A punkt 28, under åberopande av jordbruksutskottets härutinnan godkända utlåtande nr 1 punkt 42, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning rörande ytterligare åtgärder för bekämpande av nötkreaturstuberkulosen.

Av statsrådsprotokollet inhämtas, att den i anledning härav igångsatta utredningen icke hinner slutföras inom sådan tid, att därest på utredningen grundat förslag tarvar riksdagens medverkan, proposition i ämnet kan avlätas till 1930 års riksdag. På grund härav har departementschefen icke ansett anledning föreligga till annan ändring av det nuvarande anslaget än som betingas av den ökade belastningen å anslaget, vilken uppskattats till 10,000 kronor.

Utskottet. Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må till förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 140,000 kronor.

39:o) **Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m.** Under punkt 39 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för bestridande av statsverkets kostnader för tillsyn å efterlevnaden av lagen den 6 juni 1925 (nr 382) angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m. anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 25,000 kronor.

Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m.
[39.]

Den 6 juni 1925 utfärdades, efter riksdagens godkännande av i ämnet framlagt förslag (proposition nr 228), ny lag angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m. (nr 382), avseende obligatorisk tillämpning av lagens bestämmelser inom hela riket utom de fyra nordligaste länen och Kopparbergs län, där tillämpningen skulle vara beroende av Kungl. Maj:ts särskilda beslut. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen för budgetåret 1929/1930 anvisat ett extra förslagsanslag av 30,000 kronor till bestridande av statsverkets kostnader för tillsyn å lagens efterlevnad.

Mot det av Kungl. Maj:t beräknade anslagsbehovet för budgetåret 1930/1931, som innebär en minskning av 5,000 kronor, har utskottet intet att erinra. Utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må för bestridande av statsverkets kostnader för tillsyn å efterlevnaden av lagen den 6 juni 1925 (nr 382) angående uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m. anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 25,000 kronor.

40:o) **Avkastningsbedömning rörande avelssvin.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 40 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till avkastningsbedömning rörande avelssvin har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Avkastningsbedömning rörande avelssvin.
[40.]

erinra.

41:o) **Getavelns befrämjande.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 41 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till getavelns befrämjande har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Getavelns befrämjande.
[41.]

erinra.

42:o) **Fjäderfäavelns befrämjande.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 42 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till fjäderfäavelns befrämjande har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Fjäderfäavelns befrämjande.
[42.]

erinra.

Veterinärväsendet.

Veterinär-
högskolan.
[43.]

43:o) **Veterinärhögskolan.** Under punkt 43 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva att till ledaren av i statsrådsprotokollet omnämnda vid veterinärhögskolan anordnade militära kurser för fortsatt utbildning av hovslagare må såsom särskild ersättning utbetalas de elevavgifter, som arméförvaltningen jämlikt av Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter har att inleverera till veterinärhögskolan.

Under förevarande punkt har departementschefen motiverat uppförande i riksstaten av ordinarie förslagsanslaget till veterinärhögskolan med oförändrat belopp 316,100 kronor.

Vidare har under samma punkt motiverats anvisande av ett extra reservationsanslag å 31,600 kronor till diverse behov vid veterinärhögskolan.

För *diverse behov* vid veterinärhögskolan har därjämte för budgetåret 1929/1930 anvisats ett extra reservationsanslag av 27,000 kronor. Förutom ett fyllnadsanslag å 25,500 kronor till bränsle m. m. ingår däri 1,500 kronor till ökning av kliniskt material vid kirurgiska kliniken.

Vidkommande det extra reservationsanslaget till diverse behov vid veterinärhögskolan innebär Kungl. Maj:ts förslag en nettoökning med 4,100 kronor i jämförelse med det för samma ändamål för innevarande budgetår beviljade anslagsbeloppet. Av ökningen avses 3,000 kronor för täckande av brist i de till högskolans bibliotek anvisade medlen samt 1,600 kronor för anskaffning av två nya obduktionsbord för den patologisk-anatomiska avdelningen.

Beträffande Kungl. Maj:ts förslag i fråga om särskild ersättning till läraren i hovbeslag m. m. vid veterinärhögskolan för ledande av vissa vid högskolan anordnade militära kurser för fortsatt hovslagarutbildning inhämtas av statsrådsprotokollet, bland annat, följande.

Den 22 december 1921 förordnade Kungl. Maj:t, bland annat, att vid veterinärhögskolan i Stockholm och vid veterinärrättningen i Skara kurser skulle anordnas för fortsatt hovslagarutbildning, hovslagarkurser för militärer, samt att kostnaderna för undervisningen vid hovslagarskolor och hovslagarkurser — däri inbegripen en avgift av 100 kronor för varje elev, som deltog i kurs vid veterinärhögskolan i Stockholm — skulle bestridas av det under fjärde huvudtiteln uppförda undervisningsanslaget. Sedan 1923 hava årligen efter i varje fall träffad överenskommelse mellan arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse och veterinärhögskolan vid högskolans hovslagarskola varit anordnade kurser för fortsatt militär hovslagarutbildning. Som ersättning för dessa kursers anordnande har från arméförvaltningen till veterinärhögskolan inlevererats dels visst belopp för täckande av högskolans kostnader för anskaffande av för kurserna erforderligt förbrukningsmaterial och dels 100 kronor för varje kursdel-

tagare. Sistnämnda kursavgift har i anslutning till vad som förutsatts vid mellan arméförvaltningen och veterinärhögskolans styrelse förda förberedande underhandlingar beträffande kursernas anordnande intill år 1927 utbetalts till läraren i hovbeslag m. m. i egenskap av ledare för ifrågavarande kurser. Dessa utbetalningar hade av riksräkenskapsverket vid dess granskning av veterinärhögskolans räkenskaper lämnats utan erinran, till dess efter granskning av räkenskaperna för maj och september 1926 anmärkning framställdes mot två av rektorn vid högskolan professorn A. V. Sahlstedt och sysslomannen därstädes G. Högberg under tecknade anordningsbeslut av 26 maj och 21 september 1926, varigenom till dåvarande läraren i hovbeslag A. Pålman utbetalts 1,000 kronor, utgörande arméförvaltningens till veterinärhögskolan inlevererade elevavgifter för hovslagarkurs. Såsom stöd för anmärkningen åberopades proposition nr 46 till 1914 års förra riksdag och riksdagens skrivelse nr 9 sid. 100 i anledning av propositionen, varav ansågs framgå, att ifrågavarande elevavgifter icke till någon del skolat uppbäras av läraren i hovbeslag utan i sin helhet redovisas bland högskolans inkomster. Med gillande av anmärkningen förpliktade riksräkenskapsverket genom utslag den 12 december 1927 Sahlstedt och Högberg att ersätta statsverket 1,000 kronor, envar av dem öppet lämnat att hos vederbörande söka sitt åter efter befogenhet. Efter besvär av Sahlstedt och Högberg fann kammarrätten genom utslag den 7 december 1928 ej skäl att göra ändring i riksräkenskapsverkets utslag. Mot kammarrättens beslut anmäldes emellertid avvikande mening av föredraganden, kammarrättsrådet Bäckström, som förklarade sig ogilla revisionens i målet förda talan.

Sedermera har *veterinärhögskolan* i en till arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse ställd skrivelse av den 22 mars 1929 hemställt om åtgärders vidtagande för åvägabringande av sådan ändring i bestämmelserna för de jämlikt Kungl. Maj:ts ovanberörda brev den 22 december 1921 föreskrivna kurserna för fortsatt hovslagarutbildning, att av bestämmelserna framginge att, om sådana kurser fortfarande skulle anordnas vid veterinärhögskolan, arvode skulle utgå till läraren vid kurserna.

Med anledning av veterinärhögskolans berörda framställning har *arméförvaltningens civila departement och sjukvårdsstyrelse*, som gemensamt handlagt ärendet, i skrivelse den 19 april 1929 med instämmande i veterinärhögskolans synpunkter anfört, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för sådan ändring av bestämmelserna i brevet den 22 december 1921, att det ifrågavarande syftet ernådades.

Vidare hava i anslutning till frågan om förberörda elevavgifter rektorn vid *veterinärhögskolan professorn Sahlstedt, sysslomannen Högberg och f. d. läraren i hovbeslag m. m. vid högskolan A. Pålman* i skrivelse den 9 april 1929, varöver infortrade utlåtanden avgivits den 23 maj 1929 av kammarrätten och den 15 juni 1929 av statskontoret, anhållit att av nåd bliva befriade från dem genom kammarrättens omförmälda utslag

den 7 december 1928 ådömd skyldighet att ersätta statsverket 1,000 kronor elevavgifter, vilket belopp av Sahlstedt och Högberg utbetalts till läraren vid 1926 års kurser för fortsatt hovslagarutbildning bemålde Pålman.

Slutligen hava ovanbemålde *Sahlstedt*, *Högberg* och *Åkerblom* hemställt att av nåd bliva befriade från dem genom riksräkenskapsverkets utslag den 8 april 1929 ådömd skyldighet att ersätta statsverket 500 kronor, vilka efter av Sahlstedt och Högberg underskrivna anordningsbeslut blivit utbetalade till Åkerblom såsom lärararvode för kurs under våren 1927 för fortsatt militär hovslagarutbildning, över vilken framställning riksräkenskapsverket den 16 september 1929 avgivit utlåtande till Kungl. Maj:t.

I ett i ärendet avgivet utlåtande har *statskontoret* anförts, bland annat, följande.

På sätt av klagandena i det i handlingarna omförmälda besvärsmålet anförts, åberopade departementschefen i propositionen nr 46 till 1914 års riksdag angående stat för veterinärhögskolan ett uttalande av 1902 års löneregleringskommitté av innehåll, att läraren i hovbeslag borde hava skyldighet att undervisa ej allenast civila hovslagarlärningar utan även sådana, som kunde komma att från arméns truppförband i kommandoväg beordras till veterinärinstitutets hovslagarskola, samt att, därest någon avgift skulle komma att i sammanhang med dylika kommenderingar tillföras institutet, desamma icke syntes böra till någon del få uppbäras av läraren i hovbeslag utan i sin helhet redovisas bland institutets inkomster. Såväl departementschefen som riksdagen förklarade sig icke hava något att erinra mot förslaget beträffande avlöningen för ifrågavarande lärare.

Av utredningen i ärendet framginge emellertid, att den hovslagarutbildning för arméns räkning, som ägde rum vid veterinärhögskolan, vore av annat slag än den, som syntes hava avsetts vid riksdagens behandling av ärendet. Det vore nämligen här icke fråga om undervisning av lärningar i högskolans hovslagarskola, utan undervisningen gällde fortsatt utbildning vid särskilda kurser av vid arméns hovslagarskolor redan godkända hovslagare. Avsikten med denna utbildning vore, bland annat, att erhålla instruktörer vid arméns hovslagarskolor. Även om det kunde vara rimligt, att läraren i hovbeslag skulle vara skyldig att utan särskild ersättning i högskolans hovslagarskola undervisa militära lärningar jämte de civila, kunde det knappast anses skäligt, att motsvarande skyldighet tillkomme honom för ledandet av de till art och ändamål helt olika militära fortbildningskurserna, vilka måste anses helt ligga utanför hans åligganden såsom lärare vid högskolan. Särskilt skarpt framträdde denna oegentlighet beträffande de kurser, som helt eller delvis vore förlagda till ferierna. Statskontoret ansåge alltså, att ersättning borde beredas läraren för ifrågavarande arbete, och hade intet att erinra mot att elevavgifterna, 100 kronor för elev, disponerades för detta ändamål.

Departementschefen har förklarat sig på av statskontoret anförda skäl hålla före, att det knappast kunde anses skäligt, att skyldighet skulle åligga läraren i hovbeslag att utan ersättning handhava ledningen av ifrågavarande

delvis till ferierna förlagda kurser, vilka, såsom statskontoret ock framhållit, måste anses ligga utanför dennes egentliga åliggande såsom lärare vid högskolan. Departementschefen har därför ansett, att ersättning borde beredas läraren i hovbeslag för ifrågavarande arbete, för vilket ändamål elevavgifterna lämpligen kunde tagas i anspråk.

I detta sammanhang har departementschefen jämväl redogjort för ovanberörda till Kungl. Maj:t inkomna framställningar om befrielse från ålagd skyldighet att ersätta statsverket 1,000 kronor respektive 500 kronor, vilka belopp till f. d. läraren i hovbeslag m. m. vid högskolan A. Pålman och t. f. föreståndaren vid högskolans hovslagerskola E. Åkerblom i deras egenskap av ledare av under år 1926 och på våren 1927 anordnade kurser av förenämnda slag utbetalts från av arméförvaltningen inlevererade elevavgifter. Departementschefen har med hänsyn till i saken förekomna omständigheter ansett vägande billighetsskäl tala för, att de för utbetalningarna ansvariga finge komma i åtnjutande av ersättning för vad de visade sig hava på grund av vederbörande utslag erlagt till statsverket. Genom att redogöra för detta ärende hade departementschefen velat bereda riksdagen tillfälle yttra sig i frågan för att efter riksdagens beslut under förevarande punkt ånyo anmäla ärendet för Kungl. Maj:t.

Ordinarie förslagsanslaget till veterinärhögskolan torde såsom Kungl. Maj:ts förslag innebära uppföras med oförändrat belopp 316,100 kronor.

Utskottet.

Beträffande det äskade anslaget till diverse behov vid veterinärhögskolan avses av den däri föreslagna höjningen å 4,600 kronor 3,000 kronor för att bereda högskolan tillfälle att med hjälp jämväl i övrigt av för ändamålet tillgängliga medel betala största delen av oguldna bokhandelsräkningar. Utskottet, som med hänsyn till förhandenvarande förhållanden icke vill motsätta sig den för nu angivet ändamål ifrågasatta ökningen, förutsätter, att högskolans styrelse i fortsättningen så begränsar utgifterna för biblioteket, att dessa kunna hållas inom ramen för det för budgetåret anvisade beloppet. Då höjningen i övrigt icke föranleder någon utskottets erinran, bör anslaget till diverse behov uppföras med $(27,000 + 3,000 + 1,600) = 31,600$ kronor.

Rörande härefter det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget i fråga om ersättning till läraren i hovbeslag för vid veterinärhögskolan anordnade militära kurser för fortsatt hovslagareutbildning är på sätt framgår av den ovan lämnade redogörelsen anordnandet av sådana kurser beroende på den framställning härutinnan, som arméförvaltningen i varje särskilt fall på grund av föreliggande behov kan komma att göra hos veterinärhögskolans styrelse. Enligt vad utskottet inhämtat plägar fyllande av behovet kräva anordnande av en fyra-månaders kurs under vårterminen och en lika lång kurs under sommarferierna. I betraktande av vad statskontoret i ärendet anfört synes utskottet vissa billighetsskäl tala för att denne lärare må erhålla någon särskild ersättning för ledandet av ifrågavarande kurser. Utskottet anser emellertid, att särskild ersättning bör tillkomma ifrågavarande

lärare allenast för kurser, som äro förlagda till ferierna och sålunda icke utgå för arbete i samband med sådana kurser i den mån dessa infalla under tiden för pågående undervisning vid veterinärhögskolan. Vidare håller utskottet före, att ersättningens belopp icke bör såsom Kungl. Maj:ts förslag innebära sammankopplas med beloppet av inflytande elevavgifter utan bestämmas på grundvalen av vad som kan finnas skäligt med hänsyn till det med ledandet av ifrågavarande kurser förenade särskilda arbetets art och omfattning. I anslutning härtill böra inflytande elevavgifter i sin helhet redovisas bland veterinärhögskolans inkomster. Av dessa inkomster torde ifrågavarande särskilda ersättning böra bestridas. Ersättningens bestämmande ävensom meddelandet av erforderliga närmare bestämmelser torde böra överlämnas åt Kungl. Maj:t.

Vad slutligen angår det av departementschefen gjorda uttalandet beträffande befrielse från ålagd skyldighet att ersätta statsverket 1,000 kronor respektive 500 kronor, vilka belopp till ovanbemälda Pålman och Åkerblom i deras egenskap av ledare av under 1926 och på våren 1927 anordnade kurser av förenämnda slag utbetalts från av arméförvaltningen inlevererade elevavgifter, föranleder detta icke någon erinran från utskottets sida.

Med förmälan att utskottet i fråga om det extra anslaget till diverse behov vid veterinärhögskolan å 31,600 kronor kommer att göra hemställan under nästföljande punkt hemställer utskottet nu,

att riksdagen må

a) i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie förslagsanslaget till veterinärhögskolan med oförändrat belopp 316,100 kronor;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må besluta, att till ledaren av här ovan omnämnda vid veterinärhögskolan anordnade militära kurser för fortsatt utbildning av hovslagare må under iakttagande av vad utskottet här ovan anfört utbetalas särskild ersättning att utgå av veterinärhögskolans inkomster.

*Diverse behov
vid veterinär-
högskolan.
[44.]*

44:o) **Diverse behov vid veterinärhögskolan.** Under återopande av vad utskottet anfört under nästföregående punkt och i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 44 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till diverse behov vid veterinärhögskolan anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 31,600 kronor.

45:o) **Statens veterinärbakteriologiska anstalts verksamhet.** Under punkt 45 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie reservationsanslaget till statens veterinärbakteriologiska anstalts verksamhet, nu 18,000 kronor med 9,000 kronor till 27,000 kronor.

Statens veterinärbakteriologiska anstalts verksamhet.
[45.]

Vid den omläggning av veterinärbakteriologiska anstaltens stat, som ägde rum i anledning av Kungl. Maj:ts framställning i statsverkspropositionen till 1921 års riksdag (IX H. T. sid. 251) upptogs i staten ett ordinarie reservationsanslag till uppehållande av anstaltens verksamhet å 30,000 kronor. I detta anslag har av senare riksdagar vidtagits vissa jämkningar. För budgetåret 1929/1930, är på grund av å anslaget beräknad reservation, anslaget uppfört med allenast 18,000 kronor.

Anslagsberäkningen ansluter sig nära till anstaltens för budgetåret 1928/1929 verifierade inkomster och utgifter.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må höja ordinarie reservationsanslaget till statens veterinärbakteriologiska anstalts verksamhet, nu 18,000 kronor med 9,000 kronor till 27,000 kronor.

Veterinärstaten.

46:o) **Länsveterinärer.** Under punkt 46 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att a) godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till stat för länsveterinärer, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931; b) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till länsveterinärer, nu 168,000 kronor, med 18,000 kronor, till 186,000 kronor.

Länsveterinärer.
[46.]

Den ifrågasatta anslagshöjningen är föranledd av att enligt Kungl. Maj:ts förslag kostnaderna för vikarier åt länsveterinärer, vilka kostnader för närvarande bestridas från förslagsanslaget till övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, skulle överflyttas till ordinarie förslagsanslaget till länsveterinärer, samtidigt som de från förstnämnda anslag likaledes utgående resekostnads- och traktamentsersättningarna till nämnda vikarier skulle överföras till nionde huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar.

De årliga kostnaderna för vikarier åt länsveterinärer, däri inbegripet jämväl kostnaderna för rese- och traktamentsersättning, hava enligt statsrådsprotokollet, utgjort omkring 20,000 kronor. Årliga kostnaderna för rese- och traktamentsersättning lära uppgå till högst 2,000 kronor. Den i staten för länsveterinärer upptagna posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän har följaktligen ansetts böra höjas med (20,000—2,000=) 18,000 kronor Staten skulle sålunda erhålla följande utseende:

Stat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsanslag 186,000 kronor.

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts framställning icke föranleder någon utskottets erinran hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna det ovan intagna förslaget till stat för länsveterinärer, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

b) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till länsveterinärer, nu 168,000 kronor, med 18,000 kronor, till 186,000 kronor.

*Distrikts-
veterinärers
avlönande.*
[47.]

47:o) **Distriktsveterinärers avlöning.** Under punkt 17 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till distriktsveterinärers avlöning, nu 255,000 kronor, med 10,000 kronor till 265,000 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till distriktsveterinärers avlöning är jämlikt beslut av 1929 års riksdag uppfört med 255,000 kronor. Då utgifterna från anslaget under budgetåret 1928/1929 uppgått till närmare 272,000 kronor, har anslaget ansetts böra höjas med 10,000 kronor.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till distriktsveterinärers avlöning, nu 255,000 kronor, med 10,000 kronor till 265,000 kronor.

*Dyrtidstillägg
åt distrikts-
veterinärer.*
48

48:o) **Dyrtidstillägg åt distriktsveterinärer.** Under punkt 48 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att a) medgiva att, därest de distriktsveterinärer, till vilkas avlöning lämnats statsbidrag, för tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 beredas dyrtidstillägg å dem från vederbörande landsting tillkommande avlöning, dyrtidstillägg av statsmedel må för samma tid till dem utgå med motsvarande andel av statsbidraget, ålderstillägg däri inberäknat, dock med högst en tredjedel av statsavlöningen; b) till bestridande av kostnaderna för dessa dyrtidstillägg anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor.

I fråga om dyrtidstilläggets åtnjutande har riksdagen medgivit att, därest de distriktsveterinärer, till vilkas avlöning lämnats statsbidrag, bereddes dyrtidstillägg å dem från vederbörande landsting tillkommande avlöning, dyrtidstillägg av statsmedel finge till dem utgå med motsvarande andel av statsbidraget, ålderstillägg däri inberäknat, dock allenast med viss kvotdel av statsavlöningen. Sagda kvotdel har alltsedan den 1 juli 1924 utgjort högst en tredjedel.

Förslaget innefattar, att jämväl för budgetåret 1930/1931 dyrtidstillägg borde tillerkännas distriktsveterinärer, varvid enahanda grunder som de nu gällande synas böra tillämpas. Anslaget har av Kungl. Maj:t upptagits med samma belopp som för innevarande budgetår eller 75,000 kronor.

Med tillstyrkan av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må

a) medgiva att, därest de distriktsveterinärer, till vilkas avlöning lämnats statsbidrag, för tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 beredas dyrtidstillägg å dem från vederbörande landsting tillkommande avlöning, dyrtidstillägg av statsmedel må för samma tid till dem utgå med motsvarande andel av statsbidraget, ålderstillägg däri inberäknat, dock med högst en tredjedel av statsavlöningen;

b) till bestridande av kostnaderna för dessa dyrtidstillägg anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 75,000 kronor.

49:o) **Statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar**
Under punkt 49 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar, nu 100,000 kronor, med 50,000 kronor till 50,000 kronor.

Departementschefen har anfört.

»Utgifterna från anslaget låta sig givetvis ej på förhand bestämma. I första rummet äro de beroende av uppträdandet av mera allvarliga husdjursjukdomar och den utbredning dessa vinna. Enär under sista åren landet varit befriat från dylika större epizootier, har någon utanordning från anslaget icke ägt rum för tiden efter ingången av budgetåret 1928/1929. Vid sådant förhållande och då ännu ringa erfarenhet förefinnes rörande de krav, som även vid inträffande epizootier av större omfattning komma att ställas på anslaget, synes detsamma kunna begränsas till 50,000 kronor.

*Statsbidrag
vid försäkring
mot smittsamma
husdjursjukdomar.
[49.]*

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts framställning och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar, nu 100,000 kronor, med 50,000 kronor till 50,000 kronor.

Övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren.
[50.]

50:o) **Övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren.** Under punkt 50 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, nu 300,000 kronor med 100,000 kronor till 200,000 kronor.

Ordinarie förslagsanslaget till ifrågavarande ändamål är jämlikt beslut av 1928 års riksdag uppfört med 300,000 kronor.

Utgifterna å anslaget hava under budgetåret 1928/1929 uppgått till 141,874 kronor. Från anslaget hava bestritts de till 18,000 kronor beräknade kostnaderna för vikariatsersättning åt länsveterinärer. Vid bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 46 framställt förslag skulle sagda kostnader ej längre utgå från detta anslag utan överföras till anslaget till länsveterinärer. Den mera konstanta belastningen å anslaget skulle härigenom ej obetydligt nedgå. På grund härav och då vid anslagets beräkning man ej lär kunna i större utsträckning taga i betraktande de högst betydande krav, som skulle komma att ställas å anslaget i händelse av uppträdandet av en allvarlig och utbredd mul- och klövsjukeepizooti, har Kungl Maj:t ifrågasatt en minskning av anslaget med 100,000 kronor.

Utskottet.

Under erinran att utskottet här ovan under punkt 46 tillstyrkt Kungl. Maj:ts förslag angående överförande av kostnaderna för vikariatsersättning åt länsveterinärer till anslaget till länsveterinärer hemställer utskottet

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, nu 300,000 kronor med 100,000 kronor till 200,000 kronor.

Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.
[51.]

51:o) **Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur.** Under punkt 51 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till karantänsanstalten i Haparanda för husdjur anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 6,050 kronor.

Medan karantänsanstalterna i riket i allmänhet bekostas av vederbörande kommuner eller hushållningssällskap, har karantänsanstalten i Haparanda uppförts med statsanslag. Medel till uppehållande av driften därstädes hava under en följd av år anvisats av riksdagen.

Enligt 4 § av kungörelsen den 9 december 1898 (nr 127) angående vad iakttagas bör till förekommande av smittsamma husdjurssjukdomars införande i riket åligger det medicinalstyrelsen att för sjöstad, varest godkänd karantänsanstalt finnes inrättad, förordna legitimerad veterinär för tillsyn över anstalten.

Jämlikt Kungl. Maj:ts av 1926 års riksdag godkända förslag uppehålles karantänsveterinärbefattningen från och med ingången av 1927 på förordnande tillsvidare. Arvode för tjänsten utgår med 4,000 kronor för år. Å arvodet utgår dyrtidstillägg efter de för oreglerade verk gällande grunder.

För verksamheten vid anstalten under innevarande budgetår har riksdagen härutöver beviljat 1,100 kronor, vadan sålunda för anstalten för nämnda tid anvisats ett anslag å tillhopa 5,100 kronor. Anslaget är uppfört såsom extra anslag.

Den föreslagna anslagsförhöjningen å 950 kronor är avsedd att möjliggöra en ökning av karantänsveterinärens arvode. Karantänsveterinärens arvode hade beräknats med hänsyn tagen till de övriga inkomster, varmed befattningshavaren i fråga ansetts kunna räkna. Förslaget är föranlett därav att dessa övriga inkomster numera sjunkit så avsevärt, att det årliga beloppet av desamma för närvarande beräknades med omkring 6,000 kronor understiga inkomsten under år 1926.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förevarande framställning, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till karantänsanstalten i Haparanda för husdjur anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 6,050 kronor.

Lanthushållning i allmänhet.

52:o) **Allmänt anslag till hushållningssällskapen.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 52 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till allmänt anslag till hushållningssällskapen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

*Allmänt
anslag till
hushållnings-
sällskapen.
[52.]*

erinra.

53:o) **Sekreterare hos hushållningssällskapen.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 53 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till sekreterare hos hushållningssällskapen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

*Sekreterare
hos hushåll-
ningsställ-
skapen.
[53.]*

erinra.

54:o) **Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 54 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

*Befrämjande
i allmänhet
av jordbruk
och lantman-
närningar.
[54.]*

erinra.

Höjande av
det mindre
jordbruket.
[55.]

55:o) **Höjande av det mindre jordbruket.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 55 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till höjande av det mindre jordbruket har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Ordnad bok-
föring vid
mindre jord-
bruk m. m.
[56.]

56:o) **Ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 56 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m. har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Jordbruks-
konsulenter.
[57.]

57:o) **Jordbrukskonsulenter.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 57 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till jordbrukskonsulenter har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Vandrings-
rättare.
[58.]

58:o) **Vandringsrättare.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 58 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till vandringsrättare har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Utbildnings-
kurser för
vandrings-
rättare.
[59.]

59:o) **Utbildningskurser för vandringsrättare.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 59 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till utbildningskurser för vandringsrättare har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Täckdiknings-
förmän.
[60.]

60:o) **Täckdikningsförmän.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 60 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till täckdikningsförmän har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Utbildnings-
kurser för för-
rättningsmän
vid täckdik-
ningsföretag
ävensom för
täckdiknings-
förmän.
[61.]

61:o) **Utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 61 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

62:o) **Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från täckdikningslånefonden.** Under punkt 62 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till förvaltningsbidrag för 1930 till förmedlare av lån från täckdikningslånefonden anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 60,000 kronor.

Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från täckdikningslånefonden.
[62.]

I överensstämmelse med vad *departementschefen* närmare utvecklat vid anmälan av utgifterna för kapitalökning för täckdikningslånefonden för in- stundande budgetår (Ufk. bil. 6 p. 5) innefattar förevarande framställning att de nu av fondens kapitalmedel till hushållningssällskapen årligen utgående förvaltningsbidragen för handhavandet av förmedlingen av täckdikningslånen i stället skulle bestridas från ett särskilt under nionde huvudtiteln uppfört förslagsanslag, vilket för budgetåret 1930/1931 ansetts böra upptagas till 60,000 kronor.

Utskottet, som biträder förslaget, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till förvaltningsbidrag för 1930 till förmedlare av lån från täckdikningslånefonden anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 60,000 kronor.

63:o) **Statens lagerhus och fryshus.** Under punkt 63 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till täckande av utgifterna för statens lagerhus och fryshus anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 80,000 kronor.

Statens lagerhus och fryshus.
[63.]

Till täckande av utgifterna för statens lagerhus och fryshus har från och med budgetåret 1923/1924 uppförts ett extra förslagsanslag, vilket för ett vart av budgetåren 1923/1924 och 1924/1925 upptagits till 93,000 kronor, för ett vart av budgetåren 1925/1929 till 90,000 kronor samt för innevarande budgetår till 80,000 kronor. Å riksstatens inkomstsida har uppförts ett inkomsterna å rörelsen motsvarande belopp, för innevarande budgetår beräknat till 75,000 kronor.

För varje budgetår har anslaget beräknats med utgångspunkt från att driften vid anläggningarna i fråga borde uppehållas allenast i den utsträckning detta, så vitt förhållandena å respektive ort gäve anledning antaga, kunde ske, utan att kostnaderna för staten bleve större än om driften vore helt nedlagd. I anslutning härtill har anslaget upptagits till det belopp, vartill årskostnaden beräknats uppgå, för den händelse driften vid samtliga anläggningar vore nedlagd.

I ett av lagerhus- och fryshusstyrelsen framlagt i statsrådsprotokollet omförmält förslag till inkomst- och utgiftsstat för fryshuset och lagerhusen för tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 upptagas följande *inkomstbelopp*, nämligen hyra av bostäder vid centralfryshuset i Hallsberg 2,800 kronor, hyra av spannmålslagerhuset i Eskilstuna 500 kronor samt inkomst av 5 spannmåls- lagerhus 70,000 kronor. Den beräknade sammanlagda inkomstsumman upp- tages till samma belopp, 73,300 kronor, som i statförslaget för närmast före-

gående räkenskapsår. *Utgiftsberäkningen* angiver i förhållande till den av Kungl. Maj:t för tiden 1 juli 1929—30 juni 1930 fastställda staten minskning med 1,950 kronor, belöpande å utgifterna för elektrisk energi vid centralfryshuset. Då utgifterna i innevarande års stat beräknats till 85,150 kronor, uppgår sålunda slutsumman för utgifterna i det nya statförslaget till 83,200 kronor. Med en beräknad inkomst av nyssnämnda belopp, 73,300 kronor, skulle å rörelsen uppstå en förlust av 9,900 kronor emot för innevarande budgetår beräknad förlust 16,850 kronor.

Departementschefen har anfört följande:

»Såsom förut omförmålt, har anslaget till lagerhus- och fryshusstyrelsen plägat upptagas till ett belopp, motsvarande årskostnaden för anläggningarna, för den händelse driften vid dem samtliga vore nedlagd. I anslutning till den uppställning i budgettekniskt avseende, som numera tillämpas beträffande statlig verksamhet förenad med såväl utgifter som inkomster, torde vidkommande statens lagerhus och fryshus, för erhållande i riksstaten av siffror mera överensstämmande med verkliga förhållandena, upptagas på utgiftssidan de beräknade utgifterna och på inkomstsidan de beräknade inkomsterna. Detta synes så mycket lämpligare som, för den händelse å utgiftssidan skulle uppföras det av styrelsen i enlighet med förut tillämpade grunder föreslagna beloppet, 55,000 kronor, samt å inkomstsidan ett belopp, förslagsvis 75,000 kronor, motsvarande vad som kan beräknas inflyta, riksstaten skulle komma att uppvisa en nettobehållning av 20,000 kronor, ehuru i verkligheten en förlust torde vara att emotse.

I anslutning härtill och på grundval av styrelsens förslag till inkomst- och utgiftsstat för budgetåret 1930/1931 synes anslaget böra bestämmas till oförändrat belopp 80,000 kronor. På inkomstsidan i riksstaten har såsom inkomst av rörelsen uppförts ett avrundat belopp av 75,000 kronor.»

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag, som endast innefattar en förändrad uppställning i budgettekniskt avseende, föranleder ingen utskottets erinran. Utskottet hemställer därför,

att riksdagen må, liksom för innevarande budgetår, till täckande av utgifterna för statens lagerhus och fryshus anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 80,000 kronor.

*Maskin och redskapsprov-
nings-
anstalterna
vid Ultuna
och Alnarp.*
[64.]

64:o) **Maskin- och redskapsprovningensanstalterna vid Ultuna och Alnarp.** Under punkt 64 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till maskin- och redskapsprovningensanstalterna vid Ultuna och Alnarp anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 63,500 kronor.

Till maskin- och redskapsprovningensanstalterna vid Ultuna och Alnarp har riksdagen från och med 1908 årligen anvisat medel. För vartdera av budgetåren 1927/1929 har för ändamålet anvisats ett extra anslag

av 54,000 kronor. För budgetåret 1929/1930 uppgår anslaget till 57,500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag till beräkning av provningsanstalternas utgifter för budgetåret 1930/1931 innefattar i jämförelse med de för innevarande budgetår godkända följande höjningar, nämligen med 500 kronor för bestridande av kostnaderna för provningsnämndernas ledamöter, med 500 kronor till ålderstillägg åt de vid provningsanstalterna anställda överassistenterna, med 500 kronor i posten till tryckning av meddelanden samt med 2,500 kronor i posten ersättning för arbete. Härjämte har den till föreståndaren och överassistenterna utgående tillfälliga löneförbättringen å sammanlagt 3,000 kronor, vilken nu bestrides från det under nionde huvudtiteln uppförda anslaget till tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, tagits i betraktande vid beräkandet av provningsanstalternas utgifter och ansetts skola utgå av anslaget till provningsanstalterna. Å andra sidan innebär förslaget en minskning av posten till instrument, övriga inventarier och förbrukningsartiklar med 1,000 kronor.

Då upptagande i detta anslag av kostnaderna för tillfällig löneförbättring medför en motsvarande minskning av det allmänna anslaget för sådant ändamål under nionde huvudtiteln, inskränker sig den faktiska ökningen av statens bidrag till redskapsprovningarna till 3,000 kronor.

Enligt utredningen i ärendet sammanhänger den föreslagna anslagsökningen till stor del med anstalternas på grund av lantbruksmötet i Stockholm 1930 ökade arbete och föranleder därför ingen utskottets erinran.

Utskottet.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må till maskin- och redskapsprovningsanstalterna vid Ultuna och Alnarp anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 63,500 kronor.

65:o) **Kemiska stationer.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 65 gjorda framställning hemställer utskottet,

*Kemiska stationer.
[65.]*

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår såsom bidrag till underhåll av åtta kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behov, vilka av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 48,000 kronor att utgå med högst 6,000 kronor till varje station.

*Kemisk-växt-
biologiska an-
stalten inom
Norrbottens
län.*
[66.]

66:o) **Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts under punkt 66 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår såsom bidrag till underhåll under tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 av kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län — under villkor att från länets lands-ting och hushållningssällskap eller eljest bidrag lämnas till anstaltens underhåll under samma tid med sammanlagt minst 16,200 kronor — anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 27,000 kronor.

*Svenska moss-
kulturför-
eningen.*
[67.]

67:o) **Svenska mosskulturföreningen.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 67 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till svenska mosskulturföreningen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Försöksgård
å myrjord i
Jämtlands
län.*
[68.]

68:o) **Försöksgård å myrjord i Jämtlands län.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 68 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till försöksgård å myrjord i Jämtlands län har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Försöksgård
å myrjord
i Norrbottens
län.*
[69.]

69:o) **Försöksgård å myrjord i Norrbottens län.** Under punkt 69 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till driftkostnader för den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 8,400 kronor.

För upprätthållande vid Alträsk i Norrbottens län av en försöksgård å myrjord under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå har riksdagen under en följd av år beviljat medel, varjämte särskilda anslag beviljats för inköp av inventarier och utvidgning av försöksgården. För budgetåret 1929/1930 har såsom bidrag till driftkostnaderna anvisats ett extra anslag av 7,400 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en höjning med 1,000 kronor av för ifrågavarande ändamål under innevarande budgetår utgående anslag. Höjningen är föranledd av väntad minskning av inkomsterna vid gården med 400 kronor och en höjning av utgifterna med 600 kronor. Sistnämnda be-
lopp vore avsett för amortering av en efter den 1927 reglerade bristen uppkommen skuld, som enligt vad lantbruksstyrelsen i ärendet anfört knap-
past kunde anses föranledd av åtgärd från anstaltsstyrelsens sida eller bero
av förhållanden, varöver styrelsen kunnat råda.

Kungl. Maj:ts framställning föranleder ingen utskottets erinran, varför utskottet hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till driftkostnader för den under ledning av kemisk-växtbiologiska anstalten i Luleå drivna försöksgården å myrjord vid Alträsk i Norrbottens län anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 8,400 kronor.

70:o) **Statens centrala frökontrollanstalts verksamhet.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t upptagit ordinarie förslagsanslaget till statens centrala frökontrollanstalts verksamhet med oförändrat belopp, 167,900 kronor.

Statens
centrala frö-
kontroll-
anstalts
verksamhet.
[70.]

(Statsrådsprotokollet sid. 257—264.)

I två inom riksdagen väckta till jordbruksutskottet hänvisade lika-lydande motioner, nämligen I:198 av herrar *Gustafson, Fritiof, och Lundell*, samt II:286, av herrar *Pettersson* i Bjälbo och *Weibull*, har hemställts, att riksdagen måtte besluta att i riksstaten för 1930/1931 uppföra anslaget till statens centrala frökontrollanstalts verksamhet, ordinarie förslagsanslag, med 171,800 kronor.

Motioner.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Ordinarie förslagsanslaget till statens centrala frökontrollanstalts verksamhet är av 1927 års riksdag (skr. nr 9 A p. 48) bestämt till 167,900 kronor. Den från och med den 1 juli 1927 gällande staten för anstalten har följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	50,600
Arvode till en assistent, <i>förslagsanslag</i>	»	6,300
Omkostnadsstat, <i>förslagsanslag</i>	»	111,000
		<u>Förslagsanslag</u> kronor 167,900.

Antalet ordinarie befattningar vid frökontrollanstalten är bestämt på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 föreståndare	B 30
1 frökontrollant	B 24
1 fältkontrollant	B 24
1 laboratoriebiträde	B 11
1 kansliskrivare (registrator och kassör)	B 11
2 frökontrollbiträden	B 7
1 vaktmästare	B 5
1 frökontrollbiträde	B 4.

I omkostnadsstaten ingå, bland annat, dels en post till underhåll av laboratorium och bibliotek samt diverse förbrukningsartiklar, 6,000 kronor, dels ock en post till värme och elektrisk ström, förslagsanslag, 6,000 kronor. Av statsrådsprotokollet inhämtas vidare bland annat följande.

I en till Kungl. Maj:t ställd, av lantbruksstyrelsen med skrivelse den 27 augusti 1929 överlämnad framställning har *styrelsen för statens centrala frökontrollanstalt* hemställt om anslag för budgetåret 1930/1931.

De förändringar i förhållande till gällande stat, som anstalten föreslagit, innefatta, beträffande *posten avlöningar till ordinarie tjänstemän*, dels uppförande av ytterligare en frökontrollantbefattning i lönegrad B 24, dels — med indragning av en frökontrollbiträdesbefattning i lönegrad B 7 — uppförande av en laboratoriebiträdesbefattning i lönegrad B 11, dels ock uppflyttning av vaktmästartjänsten från lönegrad B 5 till lönegrad B 7. Vad angår den i staten upptagna anslagsposten arvode till en assistent föreslås, att vid uppförande av en ny frökontrollantbefattning sagda assistentbefattning indrages och att anslagsposten ifråga sålunda helt skulle utgå. Vidkommande *posten omkostnadsstat* ifrågasättes bland annat en uppdelning av posten underhåll av laboratorium och bibliotek samt diverse förbrukningsartiklar i två poster om vardera 3,000 kronor, varav den ena skulle omfatta underhåll av laboratorium och bibliotek och den andra med *förslagsanslags* natur förbrukningsartiklar, dels ock ändring av posten värme och elektrisk kraft att omfatta jämväl vattenförbrukning.

Enligt de av anstaltsstyrelsen föreslagna ändringarna i anstaltens stat skulle posten avlöningar till ordinarie tjänstemän komma att ökas med följande belopp:

en frökontrollantbefattning i lönegrad B 24	kronor	9,060
ett (kvinnligt) frökontrollantbiträdes uppflyttning till laboratoriebiträde i lönegrad B 11 (näst högsta löneklassen)	»	804
vaktmästarens uppflyttning i lönegrad B 7	»	342
	summa kronor	10,206.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän skulle således i staten komma att ökas från 50,600 kronor till 60,806 kronor.

Som posten arvode till assistent 6,300 kronor vid inrättande av den nya frökontrollantbefattningen bortföle, komme den reella anslagsökningen för avlöningar till tjänstemän att uppgå endast till skillnaden mellan 10,206 kronor och 6,300 kronor eller 3,906 kronor.

Anstaltsstyrelsens förslag har tillstyrkts av *lantbruksstyrelsen* men avstyrkts av *allmänna civilförvaltningens lönenämnd*, med vilken *statskontoret* förenat sig.

Ur *lönenämndens* yttrande må anföras följande.

Lönenämnden tillåte sig erinra, att avlöningsförhållandena vid statens centrala frökontrollanstalt blivit reglerade så sent som vid 1927 års riksdag, då beslut fattades om anstaltens uppförande å ordinarie stat och befattningshavarna vid anstalten gåvos den ställning i lönehänseende, som med hänsyn till förhandenvarande förhållanden kunde anses skälig och lämplig. Organisationen av det statliga frökontrollväsendet vore emellertid i sina detaljer ännu icke fullt utformad, och den verksamhet, som bedreves genom statens centrala frökontrollanstalt, torde följaktligen icke kunna sägas hava nått den stadga, att därpå kunde grundas något slutgiltigt omdöme rörande anstaltens behov för framtiden av ordinarie befattningshavare i olika tjänstegrader. Att efter den relativt korta tid, som förflutit efter löne regleringens genomförande, vidtagna rubbningar i avlöningsförhållandena vid anstalten syntes lönenämnden vid sådant förhållande icke vara lämpligt.

Det torde så mycket mindre förefinnas anledning att tillmötesgå anstaltsstyrelsens nu framlagda förslag i fråga om reglering av avlöningsförmånerna för vissa av anstaltens befattningshavare, som anstalten inom den närmaste framtiden finge sin lokalfråga löst, i det att för dess räkning en ny institutionsbyggnad redan vore under uppförande. Sedan anstalten inflyttat i de nya lokalerna och ett ändamålsenligare ordnande av anstaltens arbetsförhållanden möjliggjorts, torde en klarare överblick kunna vinnas rörande såväl arbetsuppgifternas art och omfattning inom anstaltens olika arbetsgrenar som ock de särskilda befattningshavarnas tjänsteåligganden.

Kungl. Maj:ts förslag avser ingen annan ändring beträffande det nuvarande anslaget än att det i anstaltens omkostnadsstat för anstaltens laboratorium och bibliotek avsedda beloppet skulle utbrytas ur anslagsposten till underhåll av laboratorium, bibliotek och diverse förbrukningsartiklar och uppföras i anstaltens omkostnadsstat såsom en särskild bestämd post samt att det för diverse förbrukningsartiklar beräknade beloppet skulle i likhet med motsvarande post i omkostnadsstaten för statens provningsanstalt uppföras såsom förslagsanslag. Såsom skäl härför har departementschefen anfört, att åtgången av dylika artiklar vore beroende av antalet och omfattningen av hos anstalten begärda prov m. m., något som icke låte sig på förhand beräkna. Den ifrågasatta förändringen påkallade icke någon höjning av omkostnadsstatens slutsumma. *Kungl. Maj:t.*

I motionerna har anstaltsstyrelsens ovanberörda förslag till ändringar i fråga om vissa i anstaltens stat angivna befattningar upptagits. *Motionerna.*

Departementschefen har med avseende å anstaltsstyrelsens i motionerna upptagna förslag till omläggningar i personalstaten ansett sig böra instämma med allmänna civilförvaltningens lönenämnd med vilken statskontoret förenat sig. Anstaltens verksamhet hade utvecklat sig snabbare än från början kunnat förutses, och ännu torde enligt departementschefens mening icke kunna fullt bedömas vad som borde vara att anse såsom normal omfattning av arbetet. Detta sammanhängde med den inverkan på arbetets anordnande och bedrivande, som överflyttningen till nya moderna arbetslokaler kunde

komma att medföra. Någon tids ytterligare erfarenhet syntes departementschefen fördenskull böra avvaktas, innan frågan om större förändringar i de nyligen reglerade avlöningsförhållandena upptoges till förnyat bedömande.

Utskottet.

Mot vad Kungl. Maj:t i förevarande framställning föreslagit har utskottet intet att erinra.

Beträffande de väckta motionerna synes utskottet av skäl, som av departementschefen anförts, någon tids ytterligare erfarenhet böra avvaktas, innan frågan om sådana förändringar i de nyligen reglerade avlöningsförhållandena, som i motionerna avses, upptagas till förnyat övervägande. Utskottet kan sålunda icke biträda motionerna.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med avslag å motionerna I:198 och II:286 i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie förslagsanslaget till statens centrala frökontrollanstalts verksamhet med oförändrat belopp, 167,900 kronor.

*Byggnads-
arbeten vid
statens cen-
trala frökön-
trollanstalt.
[71.]*

71:o) **Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 71 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Dyrtidstillägg
åt befattnings-
havare vid
statens
centrala frö-
kontroll-
anstalt.
[72.]*

72:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt.** Till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt har för budgetåret 1929/1930 anvisats ett särskilt extra förslagsanslag av 8,500 kronor.

Departementschefen har under denna punkt anfört, att anstalten numera vore upptagen på ordinarie stat och avlöningsförhållandena för dess personal ordnade efter de för nyreglerade verk gällande grunder. De för dyrtidstillägg behövlige medel syntes honom därför, i likhet med vad som i allmänhet gällde, böra utgå av det under nionde huvudtiteln upptagna allmänna anslaget till dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

I enlighet härmed har icke upptagits något särskilt anslag till dyrtidstillägg åt befattningshavare vid statens centrala frökontrollanstalt, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

omförmäla.

73:o) **Filial till statens centrala frökontrollanstalt.** Under punkt 73 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för uppehållande av driften vid statens centrala frökontrollanstalts filial å Alnarp anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 24,000 kronor.

Filial till statens centrala frökontrollanstalt.

[73.]

Jämlikt Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen för inrättande av en till Skåne förlagd filial till statens centrala frökontrollanstalt samt för uppehållande av driften vid samma filial anvisat för budgetåret 1928/1929 ett extra förslagsanslag av 29,000 kronor. Genom beslut den 31 mars 1928 har Kungl. Maj:t fastställt stat för filialen för sagda budgetår, slutande å 29,000 kronor, varav 5,000 kronor till filialens inrättande och 24,000 kronor till driftkostnader. I samband därmed har föreskrivits, att filialen skulle förläggas till den å Alnarps egendom befintliga, förut såsom institutionsbyggnad för ärftlighetsforskning disponerade byggnaden. Vidare har Kungl. Maj:t den 6 juli 1928 utfärdat vissa bestämmelser angående organisationen av filialens verksamhet.

För budgetåret 1929/1930 har till denna filial anvisats ett extra förslagsanslag av 28,000 kronor, varav 24,000 kronor till driftkostnader och 4,000 kronor såsom ytterligare engångsanslag för filialens iordningställande.

Mot det föreslagna anslagets belopp har utskottet intet att erinra liksom ej heller mot att, såsom förslaget innebär, den i anslaget ingående anslagsposten »diverse förbrukningsartiklar» betecknas såsom förslagsanslag.

Utskottet.

Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må för uppehållande av driften vid statens centrala frökontrollanstalts filial å Alnarp anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 24,000 kronor.

74:o) **Understöd åt lokala frökontrollanstalter.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 74 gjorda framställning hemställer utskottet,

Understöd åt lokala frökontrollanstalter.

[74.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till understöd åt sådana frökontrollanstalter, som av landsting eller hushållningssällskap, vart för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och vilka anstalter vilja underkasta sig de villkor och föreskrifter i avseende på analysmetoder och övriga förhållanden, som fastställas av Kungl. Maj:t, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 8,000 kronor.

Befordrande
av inhemsk
fröodling.

[75.]

75:o) **Befordrande av inhemsk fröodling.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 75 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till befordrande av inhemsk fröodling har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Sveriges ut-
sädesförening.

[76.]

76:o) **Sveriges utsädesförening.** Under punkt 76 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1930/1931 anvisa såsom särskilda extra anslag *dels* till uppehållande av Sveriges utsädesförenings praktiskt vetenskapliga verksamhet samt för ledning av och samarbete med föreningens filialer 144,240 kronor, *dels ock* till uppehållande av verksamheten vid föreningens filialer vid Ultuna, i Östergötland, Kalmar län, Västergötland, Värmland, Västernorrlands län och Jämtland samt i Luleå 100,460 kronor eller sålunda tillhopa 244,700 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Understödjan-
de av den
praktiskt
vetenskapliga
verksamheten
å Weibulls-
holm.

[77.]

77:o) **Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm.** Under punkt 77 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 100,000 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Statsbidrag
till befräm-
jande av jord-
brukets öko-
nomiska för-
eningsrörelse.

[78.]

78:o) **Statsbidrag till befrämjande av jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse.** Under punkt 78 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, såsom statsbidrag till befrämjande av jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 100,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 21 februari 1930 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition nr 131 föreslagit riksdagen att för budgetåret 1930/1931 anvisa *dels* såsom bidrag för anordnande genom Sveriges allmänna lantbrukssällskap av revisions- och konsultationsverksamhet inom jordbrukets andelsrörelse ett extra reservationsanslag av 40,000 kronor, *dels ock* såsom bidrag till upplysnings- och organisationsverksamhet för befrämjande av andelsrörelsen inom jordbruket ett extra reservationsanslag av 60,000 kronor.

Denna proposition har efter av jordbruksutskottet i memorial nr 16 där-
om gjord framställning hänvisats till särskilda utskottet, varom utskottet
häri genom velat

erinra.

79:o) **Svenska betes- och vallföreningen.** Beträffande Kungl. Maj:ts Svenska betes- och vallföreningen. under punkt 79 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till svenska betes- och vallföreningen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet häri genom velat [79.]

erinra.

80:o) **Jordbrukstekniska föreningen.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 80 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till jordbrukstekniska föreningen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet häri genom velat [80.]

erinra.

81:o) **Sveriges pomologiska förening.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 81 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till Sveriges pomologiska förening har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet häri genom velat [81.]

erinra.

82:o) **Befrämjande av avsättningen av svensk frukt.** Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 82 föreslagit hemställer utskottet, att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till befrämjande av avsättningen av svensk frukt anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 7,000 kronor. Befrämjande av avsättningen av svensk frukt. [82.]

83:o) **Befrämjande av linodling.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 83 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till befrämjande av linodling har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet häri genom velat [83.]

erinra.

84:o) **Lindring av fraktkostnader för jordförbättringsmedel.** Under punkt 84 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, till lindring av fraktkostnaderna för jordförbättringsmedel beräkna för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 600,000 kronor. Lindring av fraktkostnader för jordförbättringsmedel. [84.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen anmäla.

*Bekämpande
av växt-
sjukdomar.
[85.]*

85:o) **Bekämpande av växtsjukdomar.** Under punkt 85 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till åtgärder för bekämpande av växtsjukdomar anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 40,000 kronor.

Under sommaren och hösten 1928 upptäcktes, att potatiskräfta förekom på flera platser i riket. Till hämmande av spridningen av denna synnerligen svårartade växtsjukdom samt dess slutliga utrotande hava åtgärder vidtagits från det allmännas sida. Härav föranledda utgifter bestriddes till en början från förslagsanslaget till oförutsedda utgifter. I anledning av framställning av Kungl. Maj:t under punkt 81 i nionde huvudtiteln till 1929 års riksdag uppförde emellertid riksdagen till åtgärder för bekämpande av potatiskräfta och andra eventuellt uppräddade växtsjukdomar i riksstaten för budgetåret 1929/1930 ett extra förslagsanslag av 40,000 kronor.

Vad särskilt gäller potatiskräfta återfinnas bestämmelser rörande denna växtsjukdoms bekämpande i kungörelsen den 10 maj 1929 (nr 86), vilken av Kungl. Maj:t utfärdats efter hörande av riksdagen (prop. nr 224; R. skr. nr 157).

Från ifrågavarande anslag bestridas kostnaderna för åtgärder, som kunna anses påkallade till förekommande och hämmande av växtsjukdomar.

Departementschefen har anfört följande:

»Med hänsyn särskilt till potatiskräftan, som under 1929 upptäckts på ytterligare platser i landet, torde statens utgifter för dylika åtgärder under nästkommande budgetår kunna väntas uppgå till jämförelsevis avsevärt belopp.

Storleken av berörda utgifter är även beroende av de anordningar, som må vidtagas för växtskyddsarbetets utförande. Frågan härom är föremål för övervägande inom jordbruksdepartementet. Jag hyser förhoppning att inom den allra närmaste tiden kunna för Kungl. Maj:t framlägga förslag i ämnet. Detta, som icke kommer att innebära en fullständig lösning av spörsmålet, är avsett att upptaga bestämmelser ägnade att, i avbidan på den ytterligare undersökning, som frågan synes böra underkastas, möjliggöra mera energiskt ingripande mot växtsjukdomarna samt medgiva samlandet av erfarenhet för slutliga föreskrifter.

De kostnader, som kunna föranledas för växtskyddet under kommande budgetår, synas även efter genomförande av dylika ändrade bestämmelser kunna ingå under ändamålet för ifrågavarande anslag och bestridas därifrån. Beträffande beloppet av anslaget torde icke behöva påkallas någon ändring.»

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till åtgärder för bekämpande av växtsjukdomar anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 40,000 kronor.

86:o) **Ogräsens bekämpande.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 86 gjorda framställning om anslag för budgetåret 1930/1931 till ogräsens bekämpande har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

*Ogräsens be-
kämpande.*
[86.]

erinra.

87:o) **Berberisbuskens utrotande.** Under punkt 87 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaderna för berberisbuskens utrotande i de trakter av landet, där den förekommer i större mängd, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor.

*Berberis-
buskens ut-
rotande.*
[87.]

(Statsrådsprotokollet sid. 308—311.)

Sedan Kungl. Maj:t med riksdagen utfärdat lag den 20 juni 1918 (nr 400) om utrotande av berberisbuskar å viss mark, har riksdagen till bestridande av kostnaderna för berberisbuskens utrotande i de trakter av landet, där den förekommer i större mängd, å extra stat för vart och ett av åren 1919—1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 15,000 kronor. I riksstaten för budgetåret 1923/1924 uppfördes anslaget såsom extra reservationsanslag med 10,000 kronor. Med hänsyn till en inom lantbruksstyrelsen pågående utredning angående omfattningen och effektiviteten av företagna åtgärder för utrotning av berberisbusken samt, enär reservation å anslaget förefunnits, anvisades för åren 1924/1928 inga ytterligare medel för ändamålet. För budgetåret 1929/1930 har i riksstaten uppförts ett anslag av 5,000 kronor.

Departementschefen har efter en redogörelse för i ärendet framkomna förslag om ändring i nu gällande författningar om utrotande av berberisbuskar anfört, att dessa förslag icke föranlett annan Kungl. Maj:ts åtgärd, än att kungörelse utfärdats angående förbud mot saluhållande och plantering av berberisbuskar. Emellertid hade behov framträtt att kunna i någon vidare mån, än som ordalagen i kungörelsen angående statsbidrag för ifrågavarande ändamål syntes medgiva, bereda medel till bidrag åt hushållningssällskapen själva att verkställa försök för utrotande inom visst begränsat område av berberisbuskar samt att pröva metoder, som kunde vara verksamma för dylika buskars tillintetgörande. Såsom i statsrådsprotokollet nämnts hade Kungl. Maj:t i ett par fall härtill anlitat nionde huvudtitelns anslag till extra utgifter. Utom den nytta dylika försök direkt kunde medföra för berberisbuskens bekämpande, komme den erfarenhet, som vid försöken vunnes rörande olika metoders effektivitet, till godo de jordägare, vilka det enligt berberislagens bestämmelser ålåg att företaga åtgärder för ändamålet. Försök av förevarande slag torde sålunda kunna betraktas såsom ett betydelsefullt led i strävandena för ernående av det syfte, som med lagen avsåges. Hinder syntes därför icke böra möta för Kungl. Maj:t att fram-

deles i förekommande fall för dylika genom hushållningssällskapen anordnade försök taga i anspråk anslaget till berberisbuskens utrotande i den mån anslaget därtill lämnade tillgång, dock med bibehållen möjlighet att, om dylik tillgång saknades, anlita anslag, som i övrigt kunde ifrågakomma för en dylik utgift.

Med hänsyn till en av lantbruksstyrelsen beräknad reservation vid budgetårets utgång syntes departementschefen — jämväl med beräkning av den ökade användning anslaget på grund av vad han här ovan ifrågasatt torde kunna få — anslaget icke böra bestämmas till högre belopp än för innevarande budgetår eller till 5,000 kronor.

Utskottet. Anslagsberäkningen föranleder icke någon utskottets erinran liksom ej heller vad departementschefen i övrigt i ärendet anfört. Utskottet hemställer sålunda,

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för berberisbuskens utrotande i de trakter av landet, där den förekommer i större mängd, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor.

*Lantbruks-
möte.
[88.]*

88:o) **Lantbruksmöte.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 88 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till lantbruksmöte har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Bidrag för
deltagande i
allmänna
svenska lant-
bruksmötet
och allmänna
trädgårdsut-
ställningen i
Stockholm
1930.
[89.]*

89:o) **Bidrag för deltagande i allmänna svenska lantbruksmötet och allmänna trädgårdsutställningen i Stockholm 1930.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 89 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till bidrag för deltagande i allmänna svenska lantbruksmötet och allmänna trädgårdsutställningen i Stockholm 1930 har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

*Lantbruks-
attachéer.
[90.]*

90:o) **Lantbruksattachéer.** Under punkt 90 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till uppehållande av tre lantbruksattachébefattningar, nämligen en i London, en i Berlin och en i Riga, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 62,500 kronor.

För motsvarande ändamål är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört ett extra anslag å 64,500 kronor, därav 2,000 kronor avsågos för ettvarvt av budgetåren 1928/1929 och 1929/1930 till hyra för tjänstelokal för attachén i Berlin. För ifrågavarande ändamål erfordras nu endast anvisande av medel för ett budgetår.

Utskottet. Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må till uppehållande av tre lantbruksattachébefattningar, nämligen en i London, en i Berlin och en i Riga, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 62,500 kronor.

91:o) **Mejerihanterings och smölexportens befrämjande.** Under punkt 91 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, för mejerihanterings och smölexportens befrämjande beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 120,000 kronor.

Mejerihanterings och smölexportens befrämjande.
[91.]

Beträffande denna framställning kommer utlåtande att avgivas framdeles under riksdagen, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

92:o) **Understöd till vissa åtgärder inom jordbrukets område.** Under punkt 92 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på de framställningar i ämnet som må varda riksdagen förelagda, för understöd till vissa åtgärder inom jordbrukets område beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 800,000 kronor.

Understöd till vissa åtgärder inom jordbrukets område.
[92.]

Över denna framställning kommer utlåtande att avgivas framdeles under riksdagen, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

93:o) **Åtgärder till spannmålsmarknadens stödjande.** Under punkt 93 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet som må varda riksdagen förelagd, för åtgärder till spannmålsmarknadens stödjande beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 100,000 kronor.

Åtgärder till spannmålsmarknadens stödjande.
[93.]

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 21 februari 1930 avlåten proposition nr 108 framlagt förslag i ämnet. Denna proposition har föranlett tillsättande av ett särskilt utskott, dit densamma hänvisats. Härom har utskottet på detta sätt velat

erinra.

94:o) **Åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande.** I enlighet med sammansatta bevillnings- och jordbruksutskottets i utlåtande nr 1 framställda förslag har riksdagen med anledning av vissa inom riksdagen väckta motioner för budgetåret 1930/1931 anvisat ett extra förslagsanslag av 3,800,000 kronor att användas för utlämnande, i huvudsaklig överensstämmelse med av utskottet föreslagna grunder, av visst tillägg till priset för 1930 års sockerbetsodling, varom jordbruksutskottet härigenom velat

Åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppehållande.

erinra.

Jordbrukar-
ungdomens
förbund.
[94.]

95:o) **Jordbrukarungdomens förbund.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 94 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till jordbrukarungdomens förbund har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Landsbygdens
elektrifiering.
[95.]

96:o) **Landsbygdens elektrifiering.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 95 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till landsbygdens elektrifiering har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Egnahemsbildning, kolonisation och grundför- bättringar m. m.

Statens eгна-
hemsstyrelse.
[96.]

97:o) **Statens egnahemsstyrelse.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 96 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till statens egnahemsstyrelse anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 39,500 kronor.

Förvaltnings-
bidrag till
egnahemslåne-
förmedlare.
[97.]

98:o) **Förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 97 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för utlämnande för 1930 av förvaltningsbidrag till egnahemslåneförmedlare anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 985,000 kronor.

Statsbidrag
till hushåll-
ningssällskap
för jordans-
skaffnings-
verksamhet.
[98.]

99:o) **Statsbidrag till hushållningssällskap för jordanskaffningsverksamhet (jordanskaffningsbidrag).** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 98 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för utlämnande för 1930 av statsbidrag till hushållningssällskap för jordanskaffningsverksamhet anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 30,000 kronor.

Premielån till
egnahemslån-
tagare för ny-
odlings- och

100:o) **Premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten.** Under punkt 99 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för utlämnande av premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybygg-

nadsarbeten anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 900,000 kronor.

nybyggnads-
arbeten.
[99.]

Alltsedan 1923 har riksdagen anvisat anslag för utlämnande av premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten. Anslaget, som har natur av extra reservationsanslag, har uppförts med för vart och ett av budgetåren 1925/1928 650,000 kronor samt för vardera budgetåret 1928/1930 800,000 kronor.

Bestämmelser rörande anslagets användning äro meddelade i kungörelsen den 8 juni 1928 (nr 217) angående allmänna grunder för den statsunderstödda egnahemsverksamheten samt kungörelsen samma dag (nr 218) med reglementariska föreskrifter rörande den statsunderstödda egnahemslåne- och premielåneverksamheten.

Premielån får beviljas blott sådan egnahemslåntagare, som åsyftar att genom nyodling och nybyggnad bilda ett helt och hållet nytt jordbruk eller att genom mera väsentligt nyodlings-, byggnads- eller grundförbättringsarbete i avsevärd mån förbättra eller utvidga den med egnahemslånet förvärvade jordbrukslägenheten. Låntagaren skall därjämte vara i behov av understöd för nyss nämnda ändamål.

Premielånebeloppet får ej överstiga halva den beräknade arbetskostnaden för de odlings- och byggnadsarbeten, som befinnas bära understödjas. I intet fall får premielånet överstiga 1,500 kronor.

I regel sökes och beviljas premielån i samband med egnahemslånet. Premielånet utbetalas, i enlighet med mellan låneförmedlaren och låntagaren upprättat kontrakt, i den mån de föreskrivna arbetena utföras. Då arbetena äro vederbörligen utförda, anses premielånet guld.

Den¹ av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen av förestående anslag med 100,000 kronor hänför sig till den rådande stora efterfrågan på premielån. Vidare skulle genom anslagets höjning möjlighet givas låneförmedlarna att icke så strängt som hittills hålla på att premielån förbehölles den, som genom omfattande nybyggnad och dylikt bildade *helt* nya jordbruk. Sålunda skulle ökade möjligheter öppnas att utlämna premielån även för erforderliga ombyggnader av uthus, nyodlingar, betesförbättringar och dylikt utan direkt nyuppförande av åbyggnader, något som under nuvarande förhållanden anses vara av särskild vikt bland annat vid arrendefrilösningar.

Mot den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen har utskottet intet att erinra. Utskottet hemställer alltså,

Utskottet.

att riksdagen må för utlämnande av premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 900,000 kronor.

101:o) **Anläggning av nybyggesvägar.** Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t under punkt 100 föreslagit hemställer utskottet,

Anläggning av
nybygges-
vägar.
[100.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår såsom statsbidrag till byggande av nybyggesvägar anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 50,000 kronor.

Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl. [101.] 102:o) **Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl.** Under punkt 101 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., nu 200,000 kronor, med 25,000 kronor till 225,000 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 326—329.)

Beträffande den ifrågasatta anslagsökningen har *departementschefen* anfört följande:

»Utgifterna under förevarande med 200,000 kronor upptagna anslag hava under budgetåret 1928/1929 utgjort 197,356 kronor 61 öre. Genom de nya bestämmelser, som från och med den 1 juli 1929 ligga till grund för utgifterna från ifrågavarande anslag, kommer ett ökat medelsbehov att göra sig gällande. Då emellertid statsbidragen skola utgå först i den mån föreskrivna byggnads- och odlingsarbeten fullgöras, torde för instundande budgetår en förhöjning av anslaget med 25,000 kronor vara tillfyllest.»

Utskottet. Då Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., nu 200,000 kronor, med 25,000 kronor till 225,000 kronor.

Kolonisation av vissa kronoparker. [102.] 103:o) **Kolonisation å vissa kronoparker.** Under punkt 102 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att Kungl. Maj:t må bemyndiga Västerbottens läns kolonisationsnämnd *dels* att i nämndens räkenskaper avskriva den förlust, 713 kronor 56 öre, som uppstått på upplåtelsen till i statsrådsprotokollet omförmälda A. P. Sundqvist av kolonatet nr XXVI å Aronsjökullarnas kolonisationsområde, *dels ock* att som full likvid för kolonisationsnämndens i statsrådsprotokollet berörd fordran hos U. A. Thudin godtaga ett belopp av 427 kronor, under förutsättning att beloppet före viss förelagd dag inbetalas till nämnden, ävensom att i nämndens räkenskaper avskriva återstående fordringsbelopp.

(Statsrådsprotokollet 329—336.)

Vid 1918 års riksdag beslöts anordnande av kolonisationsförsök å vissa kronoparker i Västerbottens och Norrbottens län (prop. nr 198; R. skr. nr 173). Kolonisationsverksamheten skulle ske i huvudsaklig överensstämmelse med av dåvarande chefen för jordbruksdepartementet i propositionen till-

styrkt förslag. Vid 1919—1924 års riksdagar beslöts igångsättande av ytterligare kolonisationsförsök å kronoparker i Norrland och Dalarna, vilka skulle äga rum enligt i allt väsentligt samma grunder som stadgats för 1918 års försök. För de sålunda beslutade kolonisationsförsöken, jämte den enligt beslut vid 1921 års riksdag medgivna omföringen till kolonat av vissa krononybyggen å Abmobergets kronopark i Västerbottens län, har riksdagen anvisat anslag å sammanlagt 6,570,500 kronor. För budgetåret 1929/1930 beräknades medelsbehovet till 265,000 kronor. Till följd av å anslaget uppkommen behållning kunde emellertid anslagsanvisningen begränsas till 165,000 kronor.

Medelsbehovet för budgetåret 1930/1931 har i statsrådsprotokollet beräknats till 220,700 kronor eller 44,300 kronor mindre än för innevarande budgetår. Någon anslagsanvisning för budgetåret 1930/1931 för kolonisationsverksamheten har emellertid icke ansetts erforderlig, enär den vid innevarande budgetårs utgång väntade behållningen av förut för ändamålet anvisade anslagsmedel beräknas vara tillräcklig för tillgodoseende av utgifterna under nästkommande budgetår.

Den förlust till belopp av 713 kronor 56 öre, som enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle avskrivas, har uppstått därigenom att A. P. Sundqvist, som avflyttat från ett till honom upplåtet kolonat och häftade i skuld till kolonisationsnämndens i Västerbottens län, uppgives sakna utmätningsbara tillgångar.

Vad beträffar den ifrågasatta avskrivningen av U. A. Thudins skuld inhämtas av statsrådsprotokollet, att Thudin häftar i skuld till Västerbottens läns kolonisationsnämnd med ett nettobelopp av 899 kronor, men att han, i anledning av att hans sammanlagda skulder, uppgående till i runt tal 12,500 kronor, överstege hans tillgångar med omkring 4,500 kronor, anhållit, att berörda skuldbelopp måtte nedsättas med 40 procent till 427 kronor.

Av statsrådsprotokollet framgår, att i ärendet hörda myndigheter, varibland statskontoret, tillstyrkt de ifrågasatta åtgärderna.

Med hänsyn till i ärendet föreliggande omständigheter har utskottet icke ansett sig böra framställa någon erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning. Utskottet hemställer fördenskull,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att Kungl. Maj:t må be-
myndiga Västerbottens läns kolonisationsnämnd *dels* att
i nämndens räkenskaper avskriva den förlust, 713 kronor
56 öre, som uppstått på upplåtelsen till i statsrådsproto-
kollet omförmälde A. P. Sundqvist av kolonattet nr XXVI
å Aronsjökullarnas kolonisationsområde, *dels ock* att som
full likvid för kolonisationsnämndens i statsrådsproto-
kollet berörd fordran hos U. A. Thudin godtaga ett belopp
av 427 kronor, under förutsättning att beloppet före viss
förelagd dag inbetalas till nämnden, ävensom att i näm-
ndens räkenskaper avskriva återstående fordringsbelopp.

Kolonisations-
verksamheten
å Alträskes
kolonisations-
område.
[103.]

104:o) **Kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde.** Under punkt 103 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till gäldande av vissa av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde i Norrbottens län föranledda utgifter anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 3,330 kronor.

I statsrådsprotokollet förutsättes en omläggning av räkenskapsåret att avse samma tid, för vilken statens bidrag för verksamheten beräknas, och att Kungl. Maj:t i samband med medelsanvisningarna till nybyggesnämnden för varje budgetår fastställer inkomst- och utgiftsstat för nämnden med början för budgetåret 1930/1931.

Utskottet.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förevarande framställning och hemställer därför,

att riksdagen må till gäldande av vissa av kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisationsområde i Norrbottens län föranledda utgifter anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 3,330 kronor.

Statens
avdiknings-
anslag.
[104.]

105:o) **Statens avdikningsanslag.** Under punkt 104 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1930/1931 bevilja statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa högst 4,000,000 kronor; samt

b) anvisa för budgetåret 1930/1931 under benämningen statens avdikningsanslag ett extra reservationsanslag av 3,800,000 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 339—342.)

Motion.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 269 av herr *Nilsson* i Antnäs *m. fl.*, vari hemställts, att riksdagen ville besluta, att statsbidrag från statens avdikningsanslag må till företag av Kungl. Maj:t kunna beviljas till högst hälften av den av Kungl. Maj:t godkända kostnaden såväl för torrlägningsarbetet, teg- och täckdikning däri ej inberäknad, som ock för undersökningen och förrättningen jämte erforderliga kartor och handlingar, oavsett om den för företaget beräknade båtnaden överstiger kostnaden för företaget.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

Under en följd av år anvisade riksdagen under benämningarna »allmänna avdikningsanslaget» och »norrländska avdikningsanslaget» medel till understödjande medelst statsbidrag utan återbetalningsskyldighet av myr-utdikningar och vattenavtappningar. Genom beslut vid 1926 års riksdag sammanslogos nämnda två anslag till ett, benämnt statens avdikningsanslag, och antogs därvid ändrade grunder för understödjande medelst statsbidrag

utan återbetalningsskyldighet av sådana torrlägningsföretag, vilka avsåge höjande av alstringsförmågan hos mark med hänsyn till dess utnyttjande såsom åker eller ständig slätter- och betesvall.

Bestämmelser angående villkoren för erhållande av statsbidrag från statens avdikningsanslag äro meddelade i kungörelsen den 11 juni 1926 (nr 257) med däri genom kungörelse den 27 juni 1929 (nr 215) gjord ändring. Anslaget har karaktär av reservationsanslag.

För budgetåret 1926/1927 medgav riksdagen, att Kungl. Maj:t finge från anslaget bevilja statsbidrag med tillhoppa 2,500,000 kronor och för vart och ett av budgetåren 1927/1928—1929/1930 med tillhoppa 3,100,000 kronor. Därjämte anvisades för ändamålet såsom extra reservationsanslag för budgetåret 1926/1927 1,800,000 kronor, för budgetåret 1927/1928 2,100,000 kronor och för vardera av budgetåren 1928/1929 och 1929/1930 2,600,000 kronor.

Före den 1929 beslutade ändringen i förevarande villkor gällde bland annat följande:

Enligt mom. 1 kunde Kungl. Maj:t från avdikningsanslaget anvisa statsbidrag till utförande av sådana torrlägningsföretag, vilka avsåge höjande av alstringsförmågan hos mark med hänsyn till dess utnyttjande såsom åker eller ständig slätter- och betesvall. I mom. 2 stadgades, bland annat, att förslag till utförande av företag, vartill statsbidrag söktes, skulle vara upprättat vid syneförrättning enligt bestämmelserna i 10 kap. vattenlagen. Mom. 4 avhandlade frågan om statsbidragets storlek. Enligt första stycket av detta moment kunde statsbidrag beviljas till *högst en tredjedel* av den utav Kungl. Maj:t godkända kostnaden såväl för torrlägningsarbete, teg- eller täckdikning däri ej inberäknad, som ock för undersökningen och förrättningen jämte erforderliga kartor och handlingar; dock kunde beträffande företag inom Norrland och Dalarna ävensom vissa angivna delar av Värmlands och Örebro län, vari inginge mark, som icke tagits i anspråk för i mom. 1 angivna ändamål, bidraget uppgå till *högst hälften* av samma kostnad. I andra stycket av mom. 4 föreskrefs, att, *i den mån båtnadsvärdet överstege kostnaden, bidraget skulle undergå skälig minskning*. Slutligen stadgades i tredje stycket av samma moment, att beträffande de undantagsfall, där statsbidrag finge beviljas, ehuru kostnaden överstege båtnadsvärdet, bidraget skulle med tillämpning i övrigt av de i momentets första stycke angivna grunder beräknas med hänsyn till nämnda värde.

I överensstämmelse med beslut vid 1927 års riksdag (kungörelsen den 27 juni 1927 nr 276) hade därefter ovanberörda bestämmelse om statsbidragets storlek undergått dels sådan jämkning, att högre bidragskvot än en tredjedel av kostnaden kunde utgå beträffande företag jämväl inom rikets mellersta och södra delar, i den mån odlingsbar mark inginge i företaget, dels ock sådant förtydligande i fråga om bidragskvotens storlek inom gränserna högst en tredjedel till högst hälften av kostnaden, att beträffande företag, vari inginge mark, som icke tagits i anspråk för i mom. 1 angivna ändamål, bidraget kunde utgå till högst hälften av kostnaden, därvid det högre bidraget skulle beräknas endast för sådan i företaget ingående fastighet, för vilken torrläggningen av den odlade marken vore av minst samma betydelse för fastighetens deltagande i företaget som torrläggningen av däri inbegripen odlad jord.

I sitt utlåtande nr 1 punkt 92, till 1928 riksdag med anledning av en då väckt motion rörande vissa ändringar i villkoren för bidrag från statens avdikningsanslag yttrade jordbruksutskottet, bland annat, följande:

Beträffande den väckta motionen delade utskottet i princip motionärernas uppfattning, att betänkliga olägenheter kunde vara förbundna med upprätthållande i förevarande avseende av bestämmelsen om olika bidragskvot för odlad och oodlad jord. Redan den omständigheten, att man 1927 måste för att möjliggöra tillämpningen av 1926 års bestämmelser i förevarande avseende införa en förtydligande bestämmelse, som komme bidragskvotens storlek att ytterst bliva beroende av ett subjektivt bedömande från lantbruksstyrelsens sida, visade på de svårigheter, som rent bidragstekniskt sett (båtnadsuppskattningen) vållades av olika bidragskvoter. Olägenheterna härav för den enskilde jordbrukaren torde, på sätt i motionen påpekats, ligga i öppen dag. Icke heller borde förbises det tidsödande arbete, som ifrågavarande bestämmelser medförde för såväl statens lantbruksingenjörer som lantbruksstyrelsen, varigenom, på sätt i motionen betonats, förorsakades icke blott ett för bidragssökandena ofördelaktigt framflyttande av tidpunkten för bidragets beviljande utan ock icke obetydligt ökade förrättningskostnader.

Utskottet vore sålunda ense med motionärerna om att åtgärder borde vidtagas i syfte att undanröja de sålunda påtalade olägenheterna genom en övergång till lika bidragskvot för odlad och oodlad jord. I fråga härom borde jämväl erinras, att för utdikningarna tidigare gällde, att statsbidrag icke finge utgå till torrläggning av redan odlad jord, vilken bestämmelse emellertid sedermera ersattes med stadgande om rätt till bidrag, vare sig jorden vore odlad eller icke.

Å andra sidan kunde utskottet icke finna någon anledning, varför statsmakterna skulle med avseende å bestämmelsens tillämplighetsområde frånträda sin genom förenämnda beslut vid 1927 års riksdag intagna ståndpunkt, att mellersta och södra delarna av landet borde i fråga om möjlighet att erhålla bidrag från statens avdikningsanslag likställas med landets nordligare delar. Bidragstekniskt sett förelåge självfallet enahanda svårigheter vare sig det rörde ena eller andra delen av landet. Vad anginge själva saken torde liksom vid beslutet förlidet år kunna åberopas, att även inom mellersta och södra delarna av riket i stor utsträckning funnes personer, som för utförande av planlagt avdikningsföretag vore i hög grad beroende av att erhålla största möjliga bidrag. Ur nationalekonomisk synpunkt torde det vidare vara minst lika betydelsefullt att vinna nya kulturområden i nämnda landsdelar som i de mera nordligt belägna. Med hänsyn härtill och då man näppeligen torde kunna enbart hänvisa till ett för mellersta och södra Sveriges vidkommande i varje fall föreliggande intresse av utdikningar, utginge utskottet från att jämväl i fortsättningen för hela landet enhetliga bestämmelser borde gälla i förevarande avseende.

Beträffande de ekonomiska konsekvenserna för staten av ett insläende på den nu ifrågasatta vägen torde, framhöll utskottet, därav givetvis föranledas vissa ökade utgifter. *Det vore emellertid enligt utskottets mening viktigt fasthålla, att någon rubbning icke avsåges i bestämmelsen, att bidraget skulle, i den mån båtnadsvärdet överstege kostnaden, undergå skäligen minskning.* Den odlade jordens stora omfattning i södra och mellersta Sverige och därmed i allmänhet följande jämförelsevis höga båtnadsvärden torde vara en omständighet, vars betydelse vid bedömande av de ekonomiska verkningarna

i förevarande avseende icke borde förbises. Utskottet hölle sålunda före, att dessa verkningar för södra och mellersta Sveriges vidkommande i ej obetydlig utsträckning komme att uppvägas av att statsbidraget stode i omvänt förhållande till båtnadsvärdet. Häri syntes utskottet ock en viss borgen ligga för att icke de nordligare delarna av landet med sin jämförelsevis ringa odlade areal skulle bliva lidande på den ifrågasatta förändrade förordningen för statsbidragets utgående. Utskottet förutsatte för övrigt, att bestämmelser komme att träffas, som tryggade en så rättvis fördelning som möjligt av tillgängliga anslagsmedel de olika landsdelarna emellan.

I riksdagens skrivelse den 9 maj 1928 (nr 9 A p. 40), vari åberopades jordbruksutskottets förenämnda av riksdagen godkända utlåtande, anhöll riksdagen, att Kungl. Maj:t måtte med beaktande av vad jordbruksutskottet i berörda utlåtande anfört, verkställa utredning rörande förenklade bestämmelser i fråga om statsbidrags utgående från statens avdikningsanslag samt för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I enlighet med av Kungl. Maj:t vid 1929 års riksdag framlagt förslag, som godkändes av riksdagen, har sådan ändring vidtagits i kungörelsen 11 juni 1926 angående villkoren för statsbidrag från statens avdikningsanslag, att statsbidrag kan av Kungl. Maj:t beviljas till högst hälften av den av Kungl. Maj:t godkända kostnaden såväl för torrlägningsarbetet, teg- och täckdikning däri ej inberäknad, som ock för undersökningen och för rättningen jämte erforderliga kartor och handlingar.

Kungl. Maj:ts förslag avser först en höjning av det belopp, intill vilket Kungl. Maj:t bör äga rätt att under budgetåret 1930/1931 bevilja bidrag från ifrågavarande anslag, med 900,000 kronor eller till 4,000,000 kronor. Behovet härav vore påkallat med hänsyn till den ökning av kraven på bidrag, som torde bliva en följd av den vid 1929 års riksdag medgivna förändringen i grunderna för bidrags beviljande, ävensom tillströmningen av ansökningar om bidrag. Vidare innefattar förslaget anvisande för budgetåret 1930/1931 av ett till 3,800,000 kronor förhöjt anslag. I sistnämnda avseende ger statsrådsprotokollet vid handen, att någon reservation å anslaget icke kan väntas förefinnas den 30 juni 1930 utan att tvärtom anslaget icke torde täcka till utbetalning förfallna bidragsbelopp. *Kungl. Maj:t.*

Motionerna avse sådan ändring i gällande bestämmelser för bidrag från ifrågavarande anslag, att bidrag må kunna utgå intill hälften av godkända kostnader, *oavsett om den för företaget beräknade båtnaden överstiger kostnaden för företaget.* Såsom skäl härför hava motionärerna framhållit, att den nuvarande bestämmelsen om statsbidragets reducering i förhållande till det belopp, varmed båtnadsvärdet eventuellt överstege kostnaderna, komme att verka ogynnsamt på de mera räntabla företagen, vilka bleve lidande på bekostnad av de mindre ekonomiska företagen. Huruvida ett företag med mindre kostnad i förhållande till båtnaden skulle vara mindre betungande för delägarna än ett företag, i vilket kostnad och båtnad bleve unge- *Motionerna.*

fär lika torde enligt motionärernas mening bero på delägarnas egen ekonomiska ställning och storleken av vederbörandes delaktighet i företagens kostnader. Ur nationalekonomisk synpunkt syntes det motionärerna även vara fördelaktigare att gynna sådana företag, som kunde tillföra landet vinster i form av ökat värde än sådana företag, som ur samma synpunkt vore av mindre betydelse.

Utskottet.

Mot Kungl. Maj:ts förslag har utskottet intet att erinra.

På sätt framgår av den ovan lämnade redogörelsen för tillkomsten av den av 1929 års riksdag medgivna förändringen i grunderna för bidrags erhållande från ifrågavarande anslag, vilken innebar ökade möjligheter till erhållande av sådant statsbidrag, ingick därvid såsom en uttrycklig förutsättning, att statsbidraget skulle i den mån båtnadsvärdet överstege den godkända kostnaden, såsom dittills, undergå skälig minskning. Utskottet kan icke finna vad i motionen anförts innefatta sådana skäl att därav bör föränledas ett frångående av nämnda princip. Med hänsyn därjämte till de konsekvenser bland annat beträffande statens skogsutdikningsanslag, som ett beslut i enlighet med motionärernas förslag skulle kunna medföra, anser sig utskottet icke kunna biträda motionen.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet,

1) att riksdagen må med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande framställning

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1930/1931 bevilja statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa högst 4,000,000 kronor; samt

b) anvisa för budgetåret 1930/1931 under benämningen statens avdikningsanslag ett extra reservationsanslag av 3,800,000 kronor.

2) att motionen II: 269 icke må föränleda någon riksdagens åtgärd.

*Undersökning
rörande vattenavledning
från Emåns
och Helgeåns
vattenområden.*

106:o.) **Undersökning rörande vattenavledning från Emåns och Helgeåns vattenområden.** Under punkt 105 har Kungl. Maj:t föreslaget riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, för utredning och undersökning rörande vattenavledning från Emåns och Helgeåns vattenområden beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 24,000 kronor.

[105.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

107:o.) **Statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk.** Under punkt 106 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för utlämnande under 1931 av statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 1,000,000 kronor, därav intill 250,000 kronor må användas till utlämnande av statsbidrag till betesförbättringar, med rätt dock för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle därtill giva anledning, för sistnämnda ändamål taga i anspråk större belopp av ifrågavarande anslag.

(Statsrådsprotokollet sid. 343—353.)

Statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk.

[106.]

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft följande inom andra kammaren väckta, till utskottet hänvisade motioner nämligen

Motioner.

1) nr 40 av herrar *Sandberg* och *Näslund*, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att för utlämnande under 1931 av statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 1,400,000 kronor, därav intill 350,000 kronor må användas till utlämnande av statsbidrag till betesförbättringar,

2) nr 354 av herr *Bergström* i Bäckland, vari hemställts, att riksdagen måtte besluta att för utlämnande under 1931 av statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 1,500,000 kronor, därav intill 400,000 kronor må användas till utlämnande av statsbidrag till betesförbättringar, med rätt dock för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle därtill giva anledning, för sistnämnda ändamål taga i anspråk större belopp av ifrågavarande anslag.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionerna.

Från och med år 1927 har riksdagen varje år efter framställning av Kungl. Maj:t anvisat ett extra reservationsanslag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk.

Det förslag i ämnet, som Kungl. Maj:t genom proposition nr 157 framlade för 1927 års riksdag, var grundat på ett av 1925 års kolonisations-sakkunniga den 18 oktober 1926 avgivet betänkande (st. off. utr. 1926: 21), i vilket de sakkunniga föreslogo, att för ifrågavarande ändamål måtte för budgetåret 1927/1928 anvisas ett belopp av 1,500,000 kronor, varav intill en tredjedel skulle kunna användas till betesförbättring. Beträffande frågan om statsbidragets storlek anförde föredragande departementschefen, att — såsom de sakkunniga framhållit — någon säker förhandsberäkning av anslagsbehovet för den ifrågasatta nya verksamheten icke torde kunna göras. För den allra första verksamhetsperioden syntes icke annat än ett approximativt uppskattat medelsbehov kunna angivas. Med hänsyn till verksamhetens försökskaraktär och då densamma under första året knappast torde kunna komma fullt i gång samt i betraktande jämväl av det statsfinansiella läget förordade departementschefen, att anslaget för budgetåret 1927/1928 sattes till 400,000 kronor, därav högst 100,000 kronor borde

användas för utlämnande av statsbidrag till betesförbättringar. Kungl. Maj:ts i enlighet härmed framställda förslag godkändes av riksdagen (R. skr. 1927: 156).

Kungörelse angående statsbidrag, varom ovan nämnts, har av Kungl. Maj:t utfärdats den 20 maj 1927 (nr 206). Enligt kungörelsen, som trätt i kraft den 1 januari 1928, skall hushållningssällskap, som önskar erhålla statsanslag för utlämnande av här avsett bidrag, därom till lantbruksstyrelsen ingiva till Kungl. Maj:t ställd ansökning före ingången av det år, för vilket statsanslaget sökes.

Av bestämmelserna i kungörelsen må i övrigt här återgivas följande:

I syfte att åstadkomma förbättring och ändamålsenlig utveckling av sådana ofullständiga jordbruk, som på grund av ringa areal åker eller kultiverad betesmark icke giva brukaren erforderlig utkomst av jordbruket, må statsbidrag, i den mån tillgängligt anslag det medger, utlämnas för att befrämja uppodling till åker av därför lämplig odlingsbar jord (*nyodlingsbidrag*) eller för att befordra rationell beteskultur å icke odlad jord (*betesförbättringsbidrag*), allt under förutsättning bland annat att jordbrukets förutvarande areal åker jämte den till uppodling till åker medelst bidraget ifrågasatta arealen icke överstiger tio hektar. Bidrag må kunna uppgå till högst hälften av den för nyodlingen eller betesförbättringen beräknade kostnaden, dock att nyodlingsbidrag ej får överstiga 250 kronor för hektar och betesförbättringsbidrag ej 125 kronor för hektar.

Med anledning av framställning av Kungl. Maj:t och i samband därmed inom riksdagen väckta motioner uppfördes ifrågavarande anslag för budgetåret 1928/1929 med ett till 800,000 kronor förhöjt belopp. I enlighet med av Kungl. Maj:t framställt förslag anvisade riksdagen för budgetåret 1929/1930 ett anslag för ifrågavarande ändamål av 1,000,000 kronor, därav intill 250,000 kronor skulle kunna användas till utlämnande av statsbidrag till betesförbättringar, med rätt dock för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle giva därtill anledning, för sistnämnda ändamål taga i anspråk större belopp av anslaget.

Lantbruksstyrelsen har i sin i stadsrådsprotokollet återgivna framställning om anvisande för budgetåret 1930/1931 av anslag för ifrågavarande ändamål framhållit, bland annat, att ansökningarna om bidrag för 1929 uppgått till ett sammanlagt belopp av 2,159,513 kronor 50 öre, varav 1,763,238 kronor för nyodling och 396,275 kronor för betesförbättring. Att döma av den hittills vunna erfarenheten torde enligt lantbruksstyrelsens mening jämväl för 1930 ansökningar kunna förväntas inkomma i sådan omfattning, att det tillgängliga anslaget komme att visa sig otillräckligt. Med största sannolikhet kunde antagas att efterfrågan på statsbidrag under 1930 skulle bli minst lika stor som under 1929. Efter erinran om att 1925 års kolonisations-sakkunniga beräknat det årliga medelsbehovet till 1,500,000 kronor har lantbruksstyrelsen vidare anført. Med hänsyn till den återhållsamhet, som enligt lantbruksstyrelsens mening vore påkallad, när fråga vore om utdelande av statsbidrag utan återbetalningsskyldighet, ävensom i betraktande av den möjlighet till begränsning av ifrågavarande anslag, som kunde ligga däri, att, innan

bidrag beviljades, prövning enligt gällande författning i ämnet borde ske av sökandes förutsättningar att, bidraget förutan, vinna erforderlig utkomst av sitt jordbruk eller att upptaga lån ur nyodlingslånefonderna, funne lantbruksstyrelsen emellertid anslaget för 1931 böra begränsas till 1,400,000 kronor. Av detta belopp torde intill 350,000 kronor böra få användas till betesförbättring, med rätt för Kungl. Maj:t att för sistnämnda ändamål taga i anspråk större belopp av anslaget, om förhållandena skulle därtill giva anledning.

Statskontoret har framhållit, att av lantbruksstyrelsens föreliggande framställning icke framginge, huru ifrågavarande verksamhet utfallit, samt att någon upplysning i nämnda hänseende för närvarande icke heller torde kunna erhållas med hänsyn till den korta tidsperiod, varunder verksamheten pågått. På grund härav har statskontoret ansett sig böra ifrågasätta, huruvida icke försiktigheten bjöde, att anslaget till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1930/1931 borde bestämmas till samma belopp, som anvisats å innevarande budgetårs riksstat, eller att i varje fall anslaget icke höjdes med ett så betydande belopp, som det av lantbruksstyrelsen föreslagna.

I Kungl. Maj:ts förevarande framställning föreslås uppförande av ifrågavarande anslag för budgetåret 1930/1931 med samma belopp eller 1,000,000 kronor som för innevarande budgetår. Härjämte innefattar förslaget i avslutning till en av Älvsborgs läns södra hushållningssällskaps förvaltningsutskott framställt förslag sådan ändring i grunderna för utbetalande av bidrag från anslaget, att detta även skulle kunna användas till hjälp vid stenröjning av åkerjord. *Kungl. Maj:t.*

Båda de väckta motionerna ga ut på en höjning av det nuvarande anslagsbeloppet med hänsyn närmast till den stora efterfrågan av bidrag. Jämväl den i Kungl. Maj:ts förslag innefattade ändringen i grunderna för bidrags utgående, att bidrag skulle kunna utgå jämväl till stenröjning, gjorde enligt motionärernas mening behovet av ökat anslag än mer av behovet påkallad. Under det att i motionen II: 354 föreslagits en anslagsförhöjning med 500,000 kronor har i motionen II: 40 den begärda anslagsökningen, i likhet med vad lantbruksstyrelsen ifrågasatt, begränsats till 400,000 kronor. *Motionerna.*

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»Med hänsyn till den stora samhälliga betydelsen av den verksamhet, ifrågavarande anslag avser att främja, torde medel för ändamålet böra av riksdagen äskas jämväl för nästkommande budgetår.

Vidkommande den av Älvsborgs läns södra hushållningssällskaps förvaltningsutskott väckta frågan om sådan ändring i grunderna för utlämnande av bidrag från anslaget, att detta skulle kunna användas — förutom till nyodling och betesförbättring — jämväl till hjälp vid stenröjning av redan odlad jord, synas mig starka skäl hava förebragts för en dylik utvidgning. I vissa delar av landet sakna de mindre jordbrukarna i ej ringa utsträckning för nyodling tjänlig mark. Däremot kan deras redan odlade

jord vara i hög grad stenbunden, varigenom ej allenast svårigheter och särskilda kostnader beredas dem vid markens brukande utan även skörde-resultat utfaller sämre än det eljest skulle göra. För jordbrukare i denna ställning skulle det vara av stor ekonomisk betydelse, därest åkerjorden kunde bli befriad från besvärande sten. Jag finner mig fördenskull böra förorda, att möjlighet beredes innehavare av dylika mindre jordbruk, som ej kunna bli delaktiga av den förmån i form av nyodlingsbidrag, som står andra jordbrukare till buds, att i stället erhålla hjälp till stenbrytning å den odlade jorden. Utlämnande av sådant understöd från ifrågavarande anslag synes väl överensstämma med det ändamål, som anslaget avser att främja, nämligen åstadkommande av en ändamålsenlig utveckling av sådana äldre jordbruk, som på grund av ringa areal odlad jord icke skänka sina innehavare full bärgning. Erinras må för övrigt, att redan enligt nu gällande ordning bidrag från anslaget utgår till stenröjning, nämligen i den mån sådan ingår i nyodling, vilket ofta torde vara fallet. Vid fördelning av bidrag till stenröjning bör emellertid tillses, att bidragen särskilt koncentreras till trakter av landet, där möjligheterna för ökning genom nyodling av produktionen från jordbruken äro små men besvärande stenförekomst är vanlig. I vissa av de i ärendet avgivna yttrandena har framhållits, att svårigheter kunde väntas möta för en tillfredsställande beräkning av kostnaderna för en dylik stenröjning och för kontrollen över sättet för dess utförande. Dessa svårigheter, som i viss mån torde föreligga jämväl vid nyodling, synas emellertid överkomliga och böra ej utgöra hinder för att försöksvis ifrågavarande understödsverksamhet utvidgas att omfatta även stenröjning. Medel härtill böra beredas från det numera avsevärt ökade anslaget till nyodling och betesförbättring, därav en mindre del torde få tagas i anspråk för ändamålet.

Vad angår de regler, som böra gälla för utlämnande av bidrag till stenröjning, synas desamma i stort sett böra ansluta sig till bestämmelserna om bidrag till nyodling. Sålunda torde, bland annat, stadgandena om förutsättningarna för beviljande av odlingsbidrag och om storleken av sådant bidrag i tillämpliga delar böra gälla. Av vikt är att tillse, att kontrollen över arbetet ställes så billig som möjligt, såsom exempelvis genom sammanförande i största utsträckning under befattningshavares kontrollresa av besiktningsförrättningar. Det torde böra ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan riksdagen fattat beslut i anledning av det av mig nu förordade förslaget, vidtaga erforderliga ändringar i ovan omförmälda kungörelse den 20 maj 1927.

— — —
Beträffande storleken av det belopp, som för nästkommande budgetår bör äskas för det med förevarande anslag avsedda ändamålet, anser jag mig — ehuru jag delar lantbruksstyrelsens uppfattning om understödsverksamhetens stora betydelse för det mindre jordbruket — ej kunna till-

styrka, att anslaget upptages till högre belopp än som för innevarande budgetår beviljats av 1929 års riksdag. Jag vill även erinra, att anslaget då höjdes med icke mindre än 200,000 kronor till 1,000,000 kronor. Av anslaget torde tre fjärdedelar böra utgå till nyodling, däri inbegripet stenröjning, och en fjärdedel till betesförbättringar. För stenröjning å odlad mark torde få tagas i anspråk intill 50,000 kronor. Kungl. Maj:t torde böra äga enahanda rätt som hittills att för betesförbättringar använda större belopp än en fjärdedel av anslaget.»

Beträffande först den föreslagna ändringen i grunderna för bidrags utgående från ifrågavarande anslag, varigenom bidrag skulle kunna utbetalas jämväl för stenröjning av redan odlad jord, delar utskottet den uppfattningen, att möjlighet i sådant avseende kan vara av icke ringa betydelse i vissa trakter av landet. Emellertid torde, på sätt lantbruksstyrelsen i sitt i ärendet avgivna utlåtande uttalat, den praktiska tillämpningen bliva förknipad med vissa olägenheter och svårigheter såväl i vad gäller uppgörande av arbetsplaner såsom grundval för statsbidragets beräkning som ock i fråga om kontrollen av de utförda arbetena. Av statsrådsprotokollet framgår icke heller på vad sätt dessa svårigheter äro avsedda att undanröjas. Utskottet hyser med hänsyn till det anförda någon tvekan med avseende å Kungl. Maj:ts förslag i nu ifrågavarande del. Då emellertid utskottet anser sig kunna förutsätta, att Kungl. Maj:t skall finna någon utväg, varigenom betryggande garantier i ovan angivna avseenden torde kunna vinnas och i betraktande av att den föreslagna utvidgningen av ifrågavarande understödsverksamhet, på sätt departementschefens ovanberörda yttranden ger vid handen, i varje fall endast är avsedd att försöksvis tillämpas, har utskottet icke velat motsätta sig förslaget. Utskottet har ingen erinran att framställa mot det för denna del av ifrågavarande verksamheten beräknade beloppet 50,000 kronor, att utgå ur den del av anslaget i fråga, som avses för bidrag till nyodling.

Vad härefter angår anslagsbeloppet för budgetåret 1930/1931 har på sätt framgår av lantbruksstyrelsens yttrande i ärendet ansökningar om bidrag för 1929 uppgått till sammanlagt 2,159,513 kronor 50 öre, varav 1,763,238 kronor för nyodling och 396,275 kronor för betesförbättring och enligt styrelsens mening kunde efterfrågan på statsbidrag under 1930 antagas bliva minst lika stor som under 1929. Med hänsyn till önskvärdheten att kunna på grund av ifrågavarande verksamhets stora betydelse i möjligaste mån tillgodose det föreliggande bidragsbehovet anser sig utskottet böra förordna en höjning av det av Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet. Denna höjning synes emellertid utskottet böra begränsas till 100,000 kronor och anslaget sålunda böra bestämmas till 1,100,000 kronor, varav 250,000 kronor torde böra avses för betesförbättringar.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må, med anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning och de i ämnet väckta motionerna II: 40 och 354, för utlämnande under 1931 av statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 1,100,000 kronor,

därav intill 250,000 kronor må användas till utlämnande av statsbidrag till betesförbättringar, med rätt dock för Kungl. Maj:t att, därest förhållandena skulle därtill giva anledning, för sistnämnda ändamål taga i anspråk större belopp av ifrågavarande anslag.

Fiskeriväsendet.

Fiskeriväsendet.
[107.]

108:o) **Fiskeriväsendet.** Under punkt 107 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda riksdagen förelagd, till fiskeriväsendet beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av sammanlagt 276,350 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Södra Sveriges fiskeriförening.
[108.]

109:o) **Södra Sveriges fiskeriförening.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 108 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till södra Sveriges fiskeriförening har riksdagen redan fattat beslut; varom utskottet härigenom velat

erinra.

Hydrografisk-biologiska kommissionens undersökningar, vissa havshydrografiska mätningar samt andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt.
[109.]

110:o) **Hydrografisk-biologiska kommissionens undersökningar, vissa havshydrografiska mätningar samt andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt.** Under punkt 109 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för budgetåret 1930/1931 anvisa

a) till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna av de Sverige omgivande haven ett extra reservationsanslag av 43,500 kronor,

b) till omkostnader för vissa av kommissionen från nautisk-meteorologiska byrån övertagna havshydrografiska mätningar m. m. ett extra reservationsanslag av 9,000 kronor,

c) till täckande av Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium ett extra anslag av 10,000 kronor.

För utförande av hydrografisk-biologiska undersökningar av de Sverige omgivande haven har riksdagen på Kungl. Maj:ts förslag under en lång följd av år anvisat medel å extra stat. De senare åren hava för ändamålet anvisats tre särskilda anslag, nämligen dels till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna, dels till omkostnader för vissa av kommissionen från nautisk-meteorologiska byrån övertagna observationsarbeten, dels ock till täckande av Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium.

Anslaget till *kommissionens egna arbeten* har för budgetåret 1929/1930 uppförts med 40,000 kronor, varav till allmänna utgifter 9,800 kronor, till utgifter för hydrografiska avdelningen 13,700 kronor samt till utgifter för biologiska avdelningen 16,500 kronor (specifikation se IX H. T. 1929 sid. 212). Beträffande nämnda anslag innefattar Kungl. Maj:ts förslag en höjning med 3,500 kronor eller till 43,500 kronor. Anledningen till förslaget framgår av en i statsrådsprotokollet återgiven framställning av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen, vari anförts följande.

Vidkommande de allmänna utgifterna föresloges samma belopp som för innevarande budgetår.

I avseende å utgifterna för den hydrografiska avdelningen ville kommissionen framhålla, att det för de hydrografiska arbetena, som utfördes i förhyrd lokal å Bornö, visat sig bliva nödvändigt att en person anställdes, som kunde utöva tillsyn över instrument och redskap och vid behov verkställa en del reparationer å dessa och som, under den tid de hydrografiska assistenterna och trålmästaren vore ute på expeditioner med fartyget Skagerak, även kunde utföra de regelbundna observationerna. Till dessa arbeten hade kommissionen tänkt sig en person i vaktmästarställning med erforderliga kvalifikationer. Kostnaden härför torde kunna beräknas till 2,000 kronor årligen. Då beträffande utgifterna för övrigt för den hydrografiska avdelningen icke föresloges någon ändring, skulle utgiftssumman för denna avdelning för budgetåret 1930/1931 bliva 15,700 kronor.

Angående utgifterna för den biologiska avdelningen finge anföras följande. För att kunna studera fiskbeståndets förändringar vore det av vikt att erhålla regelbundna uppgifter över mängden av de ilandförda fångsterna och deras storlekssammansättning. Då Göteborg vore den ojämförligt viktigaste fiskhamnen, kunde ifrågavarande uppgifter bäst erhållas därifrån. Särskilt vore detta studium av vikt beträffande rödtunga och kolja för att kunna bedöma betydelsen av de för dessa fiskslag nyligen införda minimimåtten. Därtill komme, att fråga väckts om höjande av minimimåttet för rödspotta i Kattegatt och att införa dylikt mått även för Skagerak. Därför vore det synnerligen önskvärt att på sagda sätt kunna studera även de till Göteborgs fiskhamn införda rödspottefångsterna. Kostnaderna härför beräknade kommissionen till omkring 1,500 kronor. Den under biologiska avdelningen upptagna posten underhåll av redskap, märkning av fisk m. m. borde alltså höjas med sagda belopp till 2,500 kronor. Härigenom skulle utgifterna för den biologiska avdelningen tillsammans bliva 18,000 kronor.

Beträffande anslaget till *de från nautisk-meteorologiska byrån övertagna arbetena* samt anslaget till *Sveriges andel i kostnaderna för en inter-*

nationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium har ingen ändring föreslagits.

Utskottet. Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag och hemställer,

att riksdagen må för budgetåret 1930/1931 anvisa

a) till omkostnader för de av svenska hydrografisk-biologiska kommissionen bedrivna undersökningarna av de Sverige omgivande haven ett extra reservationsanslag av 43,500 kronor,

b) till omkostnader för vissa av kommissionen från nautisk-meteorologiska byrån övertagna havshydrografiska mätningar m. m. ett extra reservationsanslag av 9,000 kronor,

c) till täckande av Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium ett extra anslag av 10,000 kronor.

*Fartyget
Skagerak.*
[110.]

111:o) **Fartyget Skagerak.** Under punkt 110 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till underhålls- och driftkostnader för fartyget Skagerak anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 87,000 kronor.

För hydrografisk-biologiska undersökningar av de Sverige omgivande haven samt för tillsyn och bevakning vid Sveriges havsfisken har fartyget Skagerak sedan 1905 varit i verksamhet. Riksdagen har för varje år beviljat anslag till underhålls- och driftkostnad för nämnda fartyg. För budgetåret 1929/1930 har för ändamålet anvisats ett extra reservationsanslag av 84,000 kronor, därvid räknades med en behållning å anslaget av i runt tal 2,000 kronor.

Anslagsäskandet är grundat på att fartyget under tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 liksom närmast föregående år skall vara i verksamhet 10 månader.

Utgifterna för budgetåret 1930/1931 hava beräknats till 87,000 kronor och, då någon reservation å anslaget icke ansetts vara att förvänta vid utgången av innevarande budgetår, har anslaget upptagits med nyss angivna belopp.

Utskottet. Anslagsberäkningen har icke givit utskottet anledning till erinran, varför utskottet hemställer,

att riksdagen må till underhålls- och driftkostnader för fartyget Skagerak anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 87,000 kronor.

*Fartyget
Eystrasalt.*
[111.]

112:o) **Fartyget Eystrasalt.** Under punkt 111 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 14,000 kronor.

Till underhålls- och driftkostnad för fiskeriadministrationens fartyg Eystrasalt har riksdagen anvisat anslag från och med 1909. För budgetåret 1929/1930 har för ändamålet anvisats ett extra reservationsanslag av 14,500 kronor.

Enär å det för budgetåret 1928/1929 anvisade anslaget uppstått en reservation av omkring 500 kronor, har Kungl. Maj:t begränsat anslagsanvisningen för instundande budgetår till 14,000 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till underhålls- och driftkostnad för fartyget Eystrasalt anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 14,000 kronor.

Utskottet.

113:o) **Bevakningsfartygs stationerande vid rikets kuster.** Under punkt 112 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för stationerande under vintermånaderna 1930/1931 av bevakningsfartyg vid rikets kuster för åstadkommande av ordning och skydd vid fiskets bedrivande anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 36,000 kronor.

Bevakningsfartygs stationerande vid rikets kuster.
[112.]

Bevakning vid rikets västra kust har under många år vintertid varit anordnad genom sjöförsvaret tillhörande fartyg för upprätthållande av ordning under pågående vintersillfiske och för att på olika sätt bistå fiskarena. Jämväl skydd mot intrång av främmande fiskare på svenskt territorium har härvid lämnats. Kostnaderna för kol och olja under dylika expeditioner ävensom för däri deltagande fartygs ut- och avrustning hava bestritts från för ändamålet under nionde huvudtiteln särskilt anvisade anslag, under det proviantkostnaden utgått av medel anvisade till utgifter för sjöförsvaret.

Anslaget för ifrågavarande bevakning utgör för budgetåret 1929/1930 30,700 kronor, därvid räknats med en reservation å anslaget av i runt tal 11,400 kronor.

Departementschefen har ansett, att jämväl för vintern 1930/1931 bevakning av ifrågavarande slag torde böra kunna anordnas genom kanonbåten Svensksund. Medelsbehovet har beräknats till i runt tal 42,000 kronor. Med hänsyn emellertid till förefintlig reservation av i runt tal 6,000 kronor har anslaget ansetts kunna begränsas till 36,000 kronor.

Då framställningen icke föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må för stationerande under vintermånaderna 1930/1931 av bevakningsfartyg vid rikets kuster för åstadkommande av ordning och skydd vid fiskets bedrivande anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 36,000 kronor.

Skogsväsendet.

Skogshögskolan.
[113.] 114:o) **Skogshögskolan.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 113 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till skogshögskolan har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Diverse behov vid skogshögskolan.
[114.] 115:o) **Diverse behov vid skogshögskolan.** Beträffande den av Kungl. Maj:t under punkt 114 gjorda framställningen angående anslag för budgetåret 1930/1931 till diverse behov vid skogshögskolan har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Byggnadsarbeten m. m. vid skogshögskolan.
[115.] 116:o) **Byggnadsarbeten m. m. vid skogshögskolan.** Beträffande den av Kungl. Maj:t under punkt 115 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till byggnadsarbeten m. m. vid skogshögskolan har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Statens skogsförsöksanstalt.
[116.] 117:o) **Statens skogsförsöksanstalt.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t upptagit ordinarie förslagsanslaget till statens skogsförsöksanstalt med oförändrat belopp, 153,700 kronor.

Under denna punkt har departementschefen jämväl motiverat beviljande av särskilda reservationsanslag till diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt och till specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnyring om respektive 70,900 kronor och 27,300 kronor.

Till *diverse behov* är i riksstaten för budgetåret 1929/1930 uppfört ett extra reservationsanslag å 71,900 kronor. Häri ingår en anslagspost å 13,000 kronor till internationell kongress för de skogliga försöksanstalterna, vilken anslagspost såsom avseende ett engångsbehov bortfaller för nästa budgetår. Att anslaget till diverse behov enligt Kungl. Maj:ts förslag upptages till 70,900 kronor innebär därför en höjning med 12,000 kronor av övriga i anslaget ingående poster. Härav hänför sig 10,000 kronor till expensmedlen till skogsavdelningen, vilka för innevarande budgetår beräknats till 10,000 kronor och äro avsedda för bearbetning av sedan lång tid tillbaka förefintligt observationsmaterial rörande provytorna för gallringar, 1,000 kronor till naturvetenskapliga avdelningens expenser å 4,000 kronor samt 1,000 till den för närvarande till 7,500 kronor upptagna anslagsposten till gemensamma expenser och underhåll av byggnader.

Departementschefen har beträffande den föreslagna höjningen å 10,000 kronor av skogsavdelningens expenser anfört följande.

»Såsom framgår av anstaltsstyrelsens framställning har vid anstalten under en följd av år samlats ett betydande material rörande de genom anstalten utlagda gallringsprovyterna. Önskvärt synes hava varit, att detta material i större utsträckning än som skett blivit föremål för bearbetning, men torde de för anstalten tillgängliga arbetskrafter och medel icke hava lämnat tillgång härtill. Det synes emellertid icke böra ifrågakomma, att detta med stor möda insamlade material alltjämt skall ligga obearbetat. Den omständigheten att materialet delvis är gammalt är icke av någon betydelse för dess värde, enär detsamma avser fortlöpande observationer rörande de särskilda provytorna med beskrivning över dessas utseende under olika tidsperioder. De rön, som torde kunna byggas på dessa undersökningar, lära vara av betydande värde icke blott ur vetenskaplig synpunkt utan jämväl med hänsyn till praktiska skogsåtgärder. På grund härav och då utforskandet av de lärdomar, som stå att vinna av dessa långvariga observationer, direkt överensstämmer med anstaltens ändamål samt gallringsförsöken för närvarande torde vara en av skogsavdelningens huvuduppgifter, anser jag mig böra tillstyrka de begärda medlens beviljande, även om dessas belopp är jämförelsevis stort och avses att utgå under flera år framåt.»

Anslaget till *specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring* är av Kungl. Maj:t upptaget med oförändrat belopp.

Mot beräkningen av anslagen för nu ifrågavarande ändamål har utskottet intet att erinra.

Utskottet.

Under nästföljande punkter kommer utskottet att göra hemställan om anvisande av extra reservationsanslag dels till diverse behov vid anstalten, dels ock till specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnygring.

Utskottet hemställer nu,

att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie förslagsanslaget till statens skogsförsöksanstalt med oförändrat belopp 153,700 kronor.

118:o) **Diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt.** Under åberopande av vad utskottet anfört under nästföregående punkt och i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 117 gjorda framställning, får utskottet hemställa,

*Diverse
behov vid
statens
skogsförsöks-
anstalt.*

att riksdagen må till diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 70,900 kronor.

[117.]

Specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnyring.

[118.]

119:o) **Specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnyring.** Under åberopande av vad utskottet anfört under punkt 116 och i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 118 gjorda framställning, får utskottet hemställa,

att riksdagen må för specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas förnyring, i huvudsaklig överensstämmelse med den 1916 för riksdagen framlagda plan, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 27,300 kronor.

Ersättning till domänfonden för utgifter för statens skogsskolor.

[119.]

120:o) **Ersättning till domänfonden för utgifter för statens skogsskolor.** Under punkt 119 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen a) minska det under anslagstiteln ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar, nu 65,500 kronor, med 1,000 kronor till 64,500 kronor; b) minska det under samma anslagstitel upptagna ordinarie reservationsanslaget till övriga utgifter, nu 42,000 kronor, med 400 kronor till 41,600 kronor; c) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för omförmälda skolor anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 10,300 kronor.

Till ersättning till domänfonden för utgifter för statens skogsskolor anvisades jämlikt beslut av 1923 års riksdag (se IX H. T. p. 135) dels ett ordinarie förslagsanslag av 100,000 kronor till avlöningar, dels ett ordinarie reservationsanslag av 96,300 kronor till övriga utgifter dels ock ett extra förslagsanslag av 31,000 kronor för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skolor. Ifrågavarande anslag — vilka beräknas för kalenderår och uppföras i budgeten för den period, som börjar den 1 juli det kalenderår vederbörligt anslag avser — hava för budgetåret 1929/1930 uppförts med respektive 65,500 kronor, 42,000 kronor och 11,800 kronor.

Anslaget till dyrtidstillägg har beräknats i överensstämmelse med nu gällande grunder för dyrtidstillägg, vilka Kungl. Maj:t föreslagit för beräkning av dyrtidstillägg jämväl för budgetåret 1930/1931.

Utskottet.

Ehuru riksdagen ännu icke fattat beslut rörande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, har utskottet med hänsyn till den i varje fall jämförelsevis obetydliga ändring i det erforderliga anslagsbeloppet, varom här kan bliva fråga, och i betraktande av det äskade anslaget natur av förslagsanslag funnit sig böra förorda upptagande av ifrågavarande anslag med det av Kungl. Maj:t föreslagna belopp.

På grund härav och då den under förevarande punkt gjorda anslagsberäkningen ej heller i övrigt föranleder någon utskottets erinran, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) minska det under anslagstiteln ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor

upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar, nu 65,500 kronor, med 1,000 kronor till 64,500 kronor;

b) minska det under samma anslagstitel upptagna ordinarie reservationsanslaget till övriga utgifter, nu 42,000 kronor, med 400 kronor till 41,600 kronor;¹

c) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för omförmälda skolor anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 10,300 kronor.

121:o) **Ersättning till domänfonden för utgifter för fortsättningsskolan vid Kloten.** Under punkt 120 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att anvisa för budgetåret 1930/1931 1) till ersättning till statens domäners fond för utgifter för kalenderåret 1930 för fortsättningsskolan vid Kloten a) till avlöningar m. m. ett extra förslagsanslag av 17,900 kronor; b) till övriga utgifter ett extra reservationsanslag av 6,350 kronor; 2) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skola ett extra förslagsanslag av 2,500 kronor.

Ersättning till domänfonden för utgifter för fortsättningsskolan vid Kloten.
[120.]

För budgetåret 1923/1924 anvisades jämlikt beslut av 1923 års riksdag (se IX H. T. p. 136) till ersättning till domänfonden för utgifter för fortsättningsskolan vid Kloten dels till avlöningar m. m. ett extra förslagsanslag, dels till övriga utgifter ett extra reservationsanslag, dels ock till genom dyrtidstillägg ökade utgifter för nämnda skola ett extra förslagsanslag. Anslagen hava i riksstaten för innevarande budgetår uppförts med respektive 19,000 kronor, 6,350 kronor och 2,700 kronor.

Emot den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen har utskottet intet att erinra.

Utskottet.

Under hänvisning beträffande det till dyrtidstillägg upptagna anslaget, till vad utskottet under nästföregående punkt anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må anvisa för budgetåret 1930/1931

1) till ersättning till statens domäners fond för utgifter för kalenderåret 1930 för fortsättningsskolan vid Kloten

a) till avlöningar m. m. ett extra förslagsanslag av 17,900 kronor;

b) till övriga utgifter ett extra reservationsanslag av 6,350 kronor;

2) till ersättning till domänfonden för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för samma skola ett extra förslagsanslag av 2,500 kronor.

Skogshushållning i allmänhet.
[121.] 122:o.) **Skogshushållning i allmänhet.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 121 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till skogshushållning i allmänhet har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Bearbetning av material från riksskogstaxeringen.
[122.] 123:o.) **Bearbetning av material från riksskogstaxeringen.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 122 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till bearbetning av material från riksskogstaxeringen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar.
[123.] 124:o.) **Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar.** Under punkt 123 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) minska ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar, nu 370,800 kronor, med 8,300 kronor, till 362,500 kronor;

b) till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 52,200 kronor.

I riksstaten för budgetåren 1928/1930 hava anslagen varit uppförda med respektive 370,800 kronor och 50,000 kronor. Att anslagen kunnat begränsas till nämnda belopp sammanhänger därmed, att kostnaderna för lappmarkslagens handhavande visat sig motsvara en lägre procent än den beräknade av de totala kostnaderna för skogsstatspersonalen inom berörda områden. Sagda anslagssummor motsvara sålunda ungefär 25 procent av totalkostnaderna. Anslagen för budgetåret 1929/1930 avse utgifterna under kalenderåret 1929.

Utskottet. Emot den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen har utskottet intet att erinra.

Under hänvisning beträffande det till dyrtidstillägg upptagna anslaget till vad utskottet under punkt 119 anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) minska ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar, nu 370,800 kronor, med 8,300 kronor till 362,500 kronor;

b) till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 52,200 kronor.

125:o) **Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar.** Under punkt 124 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

a) minska ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, nu 94,000 kronor, med 1,000 kronor till 93,000 kronor;

b) till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår hava anslagen uppförts med respektive 94,000 kronor och 11,000 kronor. Anslagen hava kunnat begränsas till nämnda belopp med hänsyn därtill att kostnaderna för lagens handhavande i samband med en år 1928 beslutad revision av skyddsskogsgränserna inom Jämtlands och Kopparbergs län visat sig, utöver ersättningen till skyddsskogsassistenterna och särskild extra personal, motsvara allenast 21 procent av de totala kostnaderna för skogsstatspersonalen inom ifrågasvarande områden, bestående av Frostvikens, Åre, Hallens, Hede och Rätans revir i Jämtlands län samt Västerdalarnas revir av Kopparbergs län.

Emot den av Kungl. Maj:t gjorda framställningen har utskottet intet att erinra.

Under hänvisning beträffande det till dyrtidstillägg upptagna anslaget till vad utskottet under punkt 119 anfört, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) minska ordinarie förslagsanslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, nu 94,000 kronor, med 1,000 kronor till 93,000 kronor;

b) till ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för dylik tillsyn anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor.

126:o) **Skogsvård å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar m. fl. områden.** Med tillstyrkan av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 125 gjorda framställning får utskottet hemställa,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till främjande av skogsvård å enskildas skogar i lapp-

Ersättning till domänfonden för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar.
[124.]

Utskottet.

Skogsvård å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar m. fl. områden.

[125.]

markerna samt Särna och Idre socknar med flera områden anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

Skogsvårdens befrämjande. 127:o) **Skogsvårdens befrämjande.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 126 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till skogsvårdens befrämjande har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Statens skogsodlingsanslag. 128:o) **Statens skogsodlingsanslag.** Under punkt 127 har Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som må varda förelagd riksdagen, för understödjande medelst statsbidrag utan återbetalnings-skyldighet av företag, som avse skogsodling eller annan åtgärd för vinnande av ändamålsenlig skogsproduktion å vissa marker med otillfredsställande skogstillstånd, beräkna för budgetåret 1930/1931 ett belopp av 600,000 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Statens skogsutdikningsanslag. 129:o) **Statens skogsutdikningsanslag.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 128 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till statens skogsutdikningsanslag har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Skogsvårdsstyrelsernas förbund. 130:o) **Skogsvårdsstyrelsernas förbund.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 129 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till skogsvårdsstyrelsernas förbund har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Utgifter för naturskyddsändamål. 131:o) **Utgifter för naturskyddsändamål.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 130 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till utgifter för naturskyddsändamål har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Lantmäteriväsendet.

132:o) **Lantmäteristyrelsen.** Under punkt 131 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till det kanslibitråde hos lantmäteristyrelsen, som handhar kassa- och bokföringsgöromålen, må, utöver den med kanslibitrådesbefattningen förenade avlöningen, från det i ordinarie avlöningsstaten för styrelsen upptagna förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän utgå ett särskilt arvode av 768 kronor för år räknat.

Lantmäteristyrelsen.
[131.]

Under denna punkt har jämväl motiverats upptagande av ett extra anslag till förteckning och förvaring av arkivalierna hos lantmäteristyrelsen.

Jämlikt beslut av 1928 års riksdag (skr. nr 9 A p. 54) uppgår *ordinarie förslagsanslaget* till lantmäteristyrelsen till 182,700 kronor. I den för tillämpning från och med budgetåret 1928/1929 fastställda staten, som slutar å samma belopp, ingår bland annat ett förslagsanslag å 139,700 kronor till avlöningar till ordinarie tjänstemän. På framställning av Kungl. Maj:t har riksdagen under senare år medgivit, att till det kanslibitråde hos lantmäteristyrelsen, som handhar kassa- och bokföringsgöromålen, finge, utöver den med kanslibitrådesbefattningen förenade avlöningen, från nyssnämnda anslag utgå ett särskilt arvode av 768 kronor för år räknat. Nämnda avlöningsförhöjning medgavs i avvaktan på ifrågasatt allmän utredning rörande lönegradsplacering av registratorer och kassörer vid de till allmänna civilförvaltningen hörande centrala verken.

I det ordinarie förslagsanslaget till lantmäteristyrelsen har icke ifrågasatts någon ändring.

Till bestridande av kostnader för *förteckning och förvaring av arkivalierna* hos lantmäteristyrelsen är för budgetåret 1929/1930 likasom för föregående budgetår uppfört ett extra reservationsanslag av 13,500 kronor.

Departementschefen har i ärendet anfört följande.

»Efter vad jag inhämtat är frågan om lönegradsplaceringen för befattningshavare i kassörsställning ännu beroende av utredning. I avvidan på dennas färdigställande torde till förbättrande av löneställningen för ovan nämnda befattningshavare fortfarande böra utgå ett särskilt arvode å 768 kronor.

I överensstämmelse härmed torde ordinarie anslaget till lantmäteristyrelsen böra för budgetåret 1930/1931 upptagas med oförändrat belopp.

Mot lantmäteristyrelsens beräkning av kostnaderna för förteckning och förvaring av arkivalierna hos lantmäteristyrelsen för budgetåret 1930/1931 till 13,500 kronor har jag icke något att erinra. Då emellertid av det för innevarande budgetår anvisade anslaget vid budgetårets utgång kan väntas förefinnas en behållning av omkring 6,000 kronor, torde anslagsbeloppet för nästkommande budgetår kunna begränsas till 7,500 kronor. I detta

samband vill jag erinra, att enligt de av Kungl. Maj:t fastställda bestämmelserna för bestridandet av avlöningen åt den särskilda personal, som sysselsättes med ifrågavarande arbete, i första rummet skall för ändamålet tagas i anspråk den å lantmäteristyrelsens stat upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m. i den mån densamma lämnar överskott. Enär det visat sig svårt att på förhand beräkna huru stort överskott å anslagsposten kan väntas uppkomma, vilket må disponeras, torde böra medgivas, att det särskilda anslaget för arkivaliernas ordnande må oberoende av avlöningsanslaget användas för sitt ändamål. Vid sådant förhållande kommer eventuellt odisponerat belopp å nämnda anslagspost att i stället besparas och i vanlig ordning tillföras kassafonden.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit skäl till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning liksom ej heller mot vad departementschefen i ärendet anfört rörande det extra anslaget till förteckning och förvaring av arkivalierna hos lantmäteristyrelsen. Beträffande sistnämnda anslag kommer utskottet att göra hemställen under nästföljande punkt.

Utskottet hemställer nu,

att riksdagen må medgiva, att till det kanslibitråde hos lantmäteristyrelsen, som handhar kassa- och bokföringsgöromålen, må, utöver den med kanslibiträdetsbefattningen förenade avlöningen, från det i ordinarie avlöningsstaten för styrelsen upptagna förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän utgå ett särskilt arvode av 768 kronor för år räknat.

*Arkivaliernas
hos lant-
mäteristyrel-
sen förteck-
ning och för-
varing.
[132.]*

133:o) **Arkivaliernas hos lantmäteristyrelsen förteckning och förvaring.** Under åberopande av vad utskottet under nästföregående punkt anfört hemställer utskottet,

att riksdagen må till bestridande av kostnader för förteckning och förvaring av arkivalierna hos lantmäteristyrelsen anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 7,500 kronor.

*Lantmäteri-
undervis-
ningen.
[133.]*

134:o) **Lantmäteriundervisningen.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 133 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till lantmäteriundervisningen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

135:o) **Byggnadsarbeten för lantmäteriuundervisningen.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 134 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till byggnadsarbeten för lantmäteriuundervisningen har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

Byggnads-
arbeten för
lantmäteriu-
undervis-
ningen.
[134.]

erinra.

136:o) **Lantmäterikontoren i länen.** Under punkt 135 har Kungl. Maj:ts föreslagit riksdagen

Lantmäteri-
kontoren i
länen.
[135.]

a) godkänna det av departementschefen i statsrådsprotokollet förordade förslaget till övergångsstat för lantmäterikontoren i länen, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

b) vid bifall härtill minska ordinarie förslagsanslaget till lantmäterikontoren i länen, nu 543,300 kronor, med 3,700 kronor till 539,600 kronor.

Det till lantmäterikontoren i länen uppförda ordinarie förslagsanslaget å 543,300 kronor är avsett att användas till bestridande av utgifterna för kontoren enligt följande ordinarie stater:

A. Ordinarie avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i> kronor	343,200
Vikariatsersättning, <i>förslagsanslag</i>	» 10,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 160,000

Förslagsanslag kronor 513,200.

B. Övergångsstat.

Lön	Tjänstgöringspenningar	Orsttillägg	Summa	Titel	Antal	Kronor	Summa
5,000	2,500	—	7,500	Överlantmätaren i Gotlands län	—	7,500	7,500
2,200	1,500	150	3,850	Assistenterna i Västernorrlands (2) och Jämtlands län	3	11,550	
2,200	1,500	—	3,700	Annans assistent	3	11,100	22,650

summa kronor 30,150

Anm.: 1. Överlantmätare åtnjuter ett ålderstillägg till lönen å 600 kronor efter 5 år.
2. Assistent åtnjuter tre ålderstillägg till lönen å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år.

Härutöver finnes i riksstaten för budgetåret 1929/1930 uppfört ett *extra anslag* av 72,800 kronor till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen.

Kungl. Maj:ts förslag innefattar en viss jämkning beträffande övergångsstaten och anslaget till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren. En av de under övergångsstaten inbegripna med *Bihang till riksdagens protokoll 1930. 10 saml. 1 häft. (Nr 1.)*

3,700 kronor avlönade assistenterna, nämligen ordinarie assistenten i Kristianstads län, har lämnat sin berörda befattning. Å övergångsstaten har därför uppförts allenast fem assistenter, därav två med avlöning till sistnämnda belopp. Enligt ordningen för fördelningen mellan lantmäterikontoren av de å extra stat beräknade assistenterna skulle en dylik assistent finnas vid lantmäterikontoret i Kristianstads län. I överensstämmelse härmed har övergångsstatens slutsumma minskats med 3,700 kronor till 26,450 kronor och anslaget till avlöningar åt assistenter höjts med ett belopp, motsvarande avlöningen till en assistent å extra stat i sagda län, eller med 5,256 kronor till i avrundat tal 78,100 kronor.

Övergångsstaten för lantmäterikontoren i länen har upptagits sålunda:

Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	T i t e l	Antal	Kronor	Summa
5,000	2,500	—	7,500	Överlantmätaren i Gotlands län	—	7,500	7,500
2,200	1,500	150	3,850	Assistenterna i Västernorrlands (2) och Jämtlands län	3	11,550	
2,200	1,500	—	3,700	Annat assistent	2	7,400	18,950
						summa kronor 26,450	

- Anm.: 1. Överlantmätare åtnjuter ett ålderstillägg till lönen å 600 kronor efter 5 år.
2. Assistent åtnjuter tre ålderstillägg till lönen å 500 kronor efter respektive 5, 10 och 15 år.

Beloppet av det ordinarie förslagsanslaget till lantmäterikontoren i länen bör således uppföras med $(513,200 + 26,450 =)$ 539,650 kronor eller i avrundat tal 539,600 kronor.

Utskottet.

Utskottet har icke funnit skäl till erinran mot vad Kungl. Maj:t i förevarande framställning föreslagit. Med förmälan att utskottet under nästföljande punkt gör hemställan om uppförande av det tillstyrkta extra anslaget till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen 78,100 kronor hemställer utskottet nu,

att riksdagen må

a) godkänna det här ovan intagna av departementschefen förordade förslaget till övergångsstat för lantmäterikontoren i länen, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

b) vid bifall härtill minska ordinarie förslagsanslaget till lantmäterikontoren i länen, nu 543,300 kronor, med 3,700 kronor till 539,600 kronor.

137:o) **Avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen.** Under åberopande av vad utskottet anfört under nästföregående punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra anslag av 78,100 kronor.

Avlöningar åt förste assistenter och assistenter vid lantmäterikontoren i länen.
[136.]

138:o) **Anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 137 gjorda framställning hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor med tillhörande handlingar anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 10,000 kronor.

Anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor m. m.
[137.]

139:o) **Avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar.** I förslaget till riksstat för budgetåret 1930/1931 har Kungl. Maj:t upptagit ordinarie anslaget till avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar, med oförändrat belopp 746,900 kronor.

(Statsrådsprotokollet sid. 429 och 430.)

Avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar.
[138.]

I en inom andra kammaren väckt, till utskottet hänvisad motion nr 273 av herrar *Andersson* i Rasjön och *Pettersson* i Hällbacken har hemställts,

att riksdagen måtte dels besluta att för lönefyllnad till tekniska biträden hos lantmätare enligt i lantmäteristyrelsens i motionen omnämnda skrivelse angivna grunder för budgetåret 1930/1931 anvisa ett extra anslag av 42,000 kronor; dels uttala, att någon begränsning i högsta sammanlagda årliga anställningstid för tekniska biträden hos distriktslantmätare icke vidare skall tillämpas.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd härför, hänvisas till motionen.

I en i statsrådsprotokollet omförmäld framställning, vilken för övrigt finnes som bilaga fogad vid motionen, har lantmäteristyrelsen under åberopande i främsta rummet av den distriktslantmätarna åliggande stora arbetsbördan, vilken vore stadd i ökning, dels ifrågasatt visst statsbidrag till avlöning av hos lantmätare anställda tekniska biträden och för sådant ändamål hemställt om utverkande för instundande budgetår av ett extra anslag å 42,000 kronor, dels ock föreslagit, att den för närvarande gällande bestämmelsen, att lantmäteristyrelsen ägde anställa tekniska biträden med en sammanlagd anställningstid av högst 500 månader med rätt för dylikt biträde att åtnjuta resekostnads- och traktamentsersättning av statsmedel,

Motion.

mätte upphävas och att sålunda dylik ersättning skulle utgå utan begränsning till tid.

Till upplysning må meddelas att, i den mån tekniskt biträde anlitas utöver nämnda tid av 500 månader, vederbörande distriktslantmätare själv har att bestrida rese- och traktamentsersättningen samt att sagda ersättning utgår enligt resereglementet för lantmätare den 31 december 1920 (nr 909), därvid dylikt biträde hänföres till rese- och traktamentsklass III E i allmänna resereglementet.

Över sistnämnda framställning har *allmänna civilförvaltningens lönenämnd* i ett i statsrådsprotokollet återgivet utlåtande anfört, bland annat, följande.

Visserligen vore det tydligt, att lantmäterna för erforderlig hjälp i arbetet numera vore i större omfattning än förut hänvisade till icke statsavlönade biträden utan lantmåteriteknisk utbildning, och åtgärder torde måhända förr eller senare bliva erforderliga för ordnande på ett eller annat sätt av dylika biträdens löneförhållanden. Frågan om statsbidrag till dessa anställdas avlönande syntes emellertid nämnden böra betraktas ur synpunkten av de inkomster, som tillkomme lantmäterna själva på grund av statsanställningen och på grund av utförda förrättningar i tjänsten. Beträffande lantmäternas inkomstförhållanden föreläge i förevarande sammanhang emellertid icke någon utredning. Enligt lönenämndens mening borde fördenskull frågan om statsbidrag till avlönande av lantmäternas tekniska biträden anstå till dess spörsmålet om löneroglering för distriktslantmätare m. fl. upptoges till prövning. Nämnden funne sig därför icke kunna förorda bifall till lantmåteristyrelsens förevarande förslag.

Kungl. Maj:t. Kungl. Maj:ts förslag innefattar uppförande av ordinarie anslaget till avlöningar till lantmåteripersonal, som sysselsättes med lantmåteriförrättningar, med samma belopp som i riksstaten för innevarande budgetår. Därjämte innebär förslaget så tillvida ett tillmötesgående av lantmåteristyrelsens ovanberörda framställning, att förenämnda anställningstid av högst 500 månader, varunder statsverket utbetalar rese- och traktamentsersättning åt hos lantmåtare anställt tekniskt biträde, skulle ökas med 250 månader till 750 månader. Detta har emellertid åtminstone icke för närvarande ansetts behöva föranleda någon ökning av nionde huvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar, varifrån ersättningen utgår.

Motionen. I den väckta motionen har lantmåteristyrelsens ovanberörda förslag upptagits.

Utskottet. På av lönenämnden anförda skäl anser utskottet, att den av lantmåteristyrelsen väckta, i motionen upptagna frågan om statsbidrag för avlönande av hos lantmåtare anställda tekniska biträden bör upptagas i samband med spörsmålet om löneroglering för distriktslantmätare m. fl. Jämväl departementschefen har ansett att med prövningen av förevarande ärende böra anstå i avbidan på vidare utredning. Vad lantmåteristyrelsen i sitt i ärendet åberopade utlåtande anfört rörande vikten och betydelsen av att ifrågavarande spörsmål bringas till en lösning synes utskottet

böra utgöra en anledning för Kungl. Maj:t att låta verkställa den härför erforderliga utredningen. Beträffande motionärernas förslag i fråga om berörda anställningstid för tekniska biträden hos lantmätare kan utskottet i betraktande av den utökning härutinnan, som Kungl. Maj:ts förslag i varje fall innebär, icke heller biträda motionerna i denna del.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

- 1) att riksdagen må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 uppföra ordinarie anslaget till avlöningar till lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteri-förrättningar, med oförändrat belopp, 746,900 kronor,
- 2) att motionen II:273 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

140:o) Tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare. Under punkt 139 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att

Tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare.

a) medgiva, att under tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 må till distriktslantmätare och extra lantmätare med arvode, utöver dyrtidstillägg på grund av lön eller arvode, av statsmedel utgå tillskott därtill på grund av inkomster för arbete enligt gällande lantmäteritaxa, beräknade för distriktslantmätare till 4,000 kronor, för extra lantmätare med arvode om 2,000 kronor till 3,200 kronor och för extra lantmätare med arvode om 1,500 eller 1,000 kronor till 2,400 kronor, allt för år räknat,

[139.]

b) medgiva, att för samma tid må till extra lantmätare utan arvode av statsmedel utgå tillskott till inkomster för arbete enligt lantmäteritaxan beräknade till 2,400 kronor för år,

c) förklara, att beträffande tillskott, som nu nämnts, de angående dyrtidstillägg för motsvarande tid gällande bestämmelser skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse, med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter, som kunna vara erforderliga för tillämpning av dessa bestämmelser,

d) medgiva, att Kungl. Maj:t må äga att, med tillämpning i den mån så kan ske av de angående dyrtidstillägg gällande grunder, för samma tid medgiva tillskott av statsmedel jämväl åt kommissionslantmätare och vice kommissionslantmätare, som fortfarande utöva praktisk verksamhet,

e) för nu angivna ändamål såsom tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 330,000 kronor.

Ehuru riksdagen ännu icke fattat beslut rörande allmänna grunder för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst har utskottet med hänsyn till den i varje fall jämförelsevis obetydliga ändring i det erforderliga anslagsbeloppet, varom här kan bli va fråga, och i betraktande av det äskade

Utskottet.

anslagets natur av förslagsanslag funnit sig böra förorda upptagande av ifrågavarande anslag med det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet.

I överensstämmelse härmed hemställer utskottet,

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår

a) medgiva, att under tiden 1 juli 1930—30 juni 1931 må till distriktslantmätare och extra lantmätare med arvode, utöver dyrtidstillägg på grund av lön eller arvode, av statsmedel utgå tillskott därtill på grund av inkomster för arbete enligt gällande lantmäteri-taxa, beräknade för distriktslantmätare till 4,000 kronor, för extra lantmätare med arvode om 2,000 kronor till 3,200 kronor och för extra lantmätare med arvode om 1,500 eller 1,000 kronor till 2,400 kronor, allt för år räknat,

b) medgiva, att för samma tid må till extra lantmätare utan arvode av statsmedel utgå tillskott till inkomster för arbete enligt lantmäteri-taxan beräknade till 2,400 kronor för år,

c) förklara, att beträffande tillskott, som nu nämnts, de angående dyrtidstillägg för motsvarande tid gällande bestämmelser skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse, med rätt för Kungl. Maj:t att meddela de närmare föreskrifter, som kunna vara erforderliga för tillämpning av dessa bestämmelser,

d) medgiva, att Kungl. Maj:t må äga att, med tillämpning i den mån så kan ske av de angående dyrtidstillägg gällande grunder, för samma tid medgiva tillskott av statsmedel jämväl åt kommissionslantmätare och vice kommissionslantmätare, som fortfarande utöva praktisk verksamhet,

e) för nu angivna ändamål såsom tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 330,000 kronor.

Bidrag till jorddelningsförrättningar. 141:o) **Bidrag till jorddelningsförrättningar m. m.** Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 140 gjorda framställning, hemställer utskottet,

[140.]

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår

1) till bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor,

2) till bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 5,000 kronor.

142:o) **Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark.** Med tillstyrkande av bifall till den av Kungl. Maj:t under punkt 141 gjorda framställningen hemställer utskottet,

Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark.

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår för tilläggsavvittring i vissa delar av Västerbottens läns lappmark anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 125,000 kronor.

[141.]

143:o) **Ströängars indragande till kronan.** Under punkt 142 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 520,000 kronor.

Ströängars indragande till kronan.

[142.]

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår upptaget till 550,000 kronor.

Utskottet biträder förslaget och hemställer fördenskull,

Utskottet.

att riksdagen må till bestridande av kostnaderna för ströängars indragande till kronan anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 520,000 kronor.

144:o) **Kostnader för provskiften i Kopparbergs län.** Under punkt 143 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att a) till bestridande av de kostnader för laga skiften enligt lagen den 30 april 1925 (nr 102) rörande vissa laga skiften inom de på bekostnad eller med understöd av staten storskiftade delarna av Kopparbergs län, vilka jämlikt samma lag skola gäldas av allmänna medel, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor; b) medgiva, att för odlingskostnad i sammanhang med skifte enligt nämnda lag bidrag må utgå efter enahanda grunder, som gälla i fråga om bidrag till dylik kostnad i sammanhang med skifte enligt lagen den 18 juni 1926 (nr 326) om delning av jord å landet, samt bestri- das från det i riksstaten under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften.

Kostnader för provskiften i Kopparbergs län.

[143.]

I fråga om anslagets storlek innebär Kungl. Maj:ts förslag, att anslag för nu ifrågavarande ändamål för budgetåret 1930/1931 skulle utgå med samma belopp, 100,000 kronor, som beviljats för innevarande budgetår.

Beträffande det av Kungl. Maj:t begärda medgivandet må erinras om följande.

Enligt kungörelsen den 22 juni 1928 (nr 295) angående villkor för erhållande av statsbidrag till förrättningar enligt lagen den 18 juni 1926 (nr 326) om delning av jord å landet finge bidrag utgå till bestridande av kostnaderna för odling till åker eller äng av mark, som vid skifte upptagits såsom odlingsmark.

Enligt 6 § i 1925 års lag rörande provskiftena skulle kostnaderna till förrättningsmännen, lösen av kartor och handlingar samt kostnad för väg- anläggningar, som av skiftet föranletts, ävensom för utflyttning, som provats bereda förmånligare ägoanordning, gäldas av allmänna medel. Avsikten med bestämmelsen hade varit att bereda dem, som ställde sig till förfogande för dessa provskiften, särskilda förmåner beträffande de kostnader, för vilka bidrag kunde utgå redan enligt de vid lagens tillkomst för hela landet gällande grunderna för statsbidrag till lantmåteriförrättningar. Odlingsbidrag förekom ej då utan vore en med 1928 års kungörelse införd nyhet, som hade avseende allenast å skiften, utförda enligt jorddelningslagen.

Kungl. Maj:ts förslag avser nu, att bestämmelserna om odlingsbidrag i 1928 års kungörelse skulle göras tillämpliga jämväl å provskiftena. Som motiv härför har åberopats bland annat, att om delägarna i provskifte ej bereddes hjälp till nyodling, måste lantmätaren, så långt möjligt, söka göra skiftesläggningen på ett sådant sätt, att större utbyten mellan odlad jord och odlingsmark undvekes, även där detta ur andra synpunkter skulle varit den lyckligaste vägen till uppnående av en verkligt god ägoanordning.

Utskottet.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

att riksdagen må

a) till bestridande av de kostnader för laga skiften enligt lagen den 30 april 1925 (nr 102) rörande vissa laga skiften inom de på bekostnad eller med understöd av staten storskiftade delarna av Kopparbergs län, vilka jämlikt samma lag skola gäldas av allmänna medel, anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 100,000 kronor;

b) medgiva, att för odlingskostnad i sammanhang med skifte enligt nämnda lag bidrag må utgå efter enahanda grunder, som gälla i fråga om bidrag till dylik kostnad i sammanhang med skifte enligt lagen den 18 juni 1926 (nr 326) om delning av jord å landet, samt bestridas från det i riksstaten under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget till bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften.

Rikets allmänna kartverk.

145:o) **Avlöningsstat.** Under punkt 144 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva att, för den händelse redogöraren vid generalstaben och kartverket, kaptenen N. H. Djurberg, efter det han erhållit avsked med pension från sin beställning å intendenturkårens övergångsstat, förordnas att fortfarande uppehålla nämnda befattning, till Djurberg må från kartverkets ordinarie avlöningsstat utgå ett personligt arvode av 288 kronor för år jämte dyrtidstillägg därå. *Avlöningsstat.*
[144.]

I det i riksstaten under titeln rikets allmänna kartverk uppförda ordinarie förslagsanslaget till avlöningsstat, 380,000 kronor, har icke föreslagits någon förändring.

Beträffande den nuvarande redogöraren vid generalstaben och kartverket, kaptenen på övergångsstat vid intendenturkåren N. H. Djurberg, inhämtas av statsrådsprotokollet, att han den 8 juli 1930 inträder i pensionsåldern. Det arvode, 3,600 kronor för år räknat, som till honom därefter skulle utgå, jämte hans pension komme att med 288 kronor understiga hans nuvarande löneförmåner.

Utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag, hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må medgiva, att, för den händelse redogöraren vid generalstaben och kartverket, kaptenen N. H. Djurberg, efter det han erhållit avsked med pension från sin beställning å intendenturkårens övergångsstat, förordnas att fortfarande uppehålla nämnda befattning, till Djurberg må från kartverkets ordinarie avlöningsstat utgå ett personligt arvode av 288 kronor för år jämte dyrtidstillägg därå.

146:o) **Kartarbeten m. m.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 145 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till kartarbeten m. m. har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat *Kartarbeten m. m.*
[145.]

erinra.

147:o) **Diverse behov vid rikets allmänna kartverk.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 146 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till diverse behov vid rikets allmänna kartverk har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat *Diverse behov vid rikets allmänna kartverk.*
[146.]

erinra.

Anläggning
av ett astro-
nomiskt-
geodetiskt
observatorium
å Lovön.
[147.]

148:o) **Anläggning av ett astronomiskt-geodetiskt observatorium å Lovön.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 147 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till anläggning av ett astronomiskt-geodetiskt observatorium å Lovön har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar.

Sveriges
geologiska
undersökning.
[148.]

149:o) **Sveriges geologiska undersökning.** Under punkt 148 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att 1) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931; 2) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu kronor 189,500 kronor, med 450 kronor, till 189,950 kronor.

Under samma punkt har departementschefen motiverat uppförande i riksstaten för budgetåret 1930/1931 av anslag för fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning.

Ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning är i riksstaten för budgetåret 1929/1930 upptaget till 189,500 kronor.

Till fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning har för budgetåret 1929/1930 anvisats ett extra reservationsanslag av 127,950 kronor.

Den föreslagna höjningen av det ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning föranledes av nytillkommande ålderstillägg för vissa vid undersökningen anställda icke-ordinarie befattningshavare.

Beträffande det extra anslaget föreslås ökning med dels 2,400 kronor, beroende på de enligt nya resereglementet utgående högre natttraktamentena, dels ock 11,000 kronor, avsedda att bereda ökade medel för tryckning av kartor, beskrivningar och uppsatser. Det extra anslaget till fältarbeten skulle, med avdrag av en föregående budgetår under anslaget upptagen engångspost å 3,550 kronor till reparationer m. m. i laboratoriet, uppgå till (127,950—3,550 + 2,400 + 11,000 =) 137,800 kronor.

Enligt departementschefens förslag skulle staten för Sveriges geologiska undersökning erhålla följande utseende:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 128,160
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 3,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m.	» 26,845
Expenser.....	» 31,960

Förslagsanslag kronor 189,965

avrundat till 189,950 kronor.

Då de framställda förslagen icke giva utskottet anledning till någon erinran, biträder utskottet desamma.

Utskottet.

Med förmålan att utskottet under nästföljande punkt kommer att göra hemställan om uppförande av extra anslag till geologiska undersökningens fältarbeten m. m. hemställer utskottet nu,

att riksdagen må

1) godkänna ovan intagna stat för Sveriges geologiska undersökning, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

2) vid bifall härtill höja ordinarie förslagsanslaget till Sveriges geologiska undersökning, nu 189,500 kronor, med 450 kronor till 189,950 kronor.

150:o) **Fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning.** Under åberopande av vad utskottet anfört under nästföregående punkt och i enlighet med Kungl. Maj:ts under punkt 149 gjorda framställning får utskottet hemställa,

Fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning.
[149.]

att riksdagen må till Sveriges geologiska undersöknings fältarbeten m. m. anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 137,800 kronor.

151:o) **Avlöningar m. m. samt arvoden åt observatörer vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.** Under punkt 150 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen

Avlöningar m. m. samt arvoden åt observatörer vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.
[150.]

a) godkänna av departementschefen i statsrådsprotokollet förordad förslag till stat för statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, att tillämpas från och med budgetåret 1930/1931;

b) vid bifall härtill höja det under anslagstiteln statens meteorologisk-hydrografiska anstalt upptagna ordinarie förslagsanslaget till avlöningar m. m., nu 217,900 kronor, med 1,500 kronor till 219,400 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

152:o) **Telegramkostnader och kostnader för radioutsändningar vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.** Under punkt 151 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för telegramkostnader och kostnader för radioutsändningar vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 115,000 kronor.

Telegramkostnader och kostnader för radioutsändningar vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.
[151.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

*Diverse behov
vid statens
meteorologi k-
hydrografiska
anstalt.
[152.]*

153:o) **Diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.** Under punkt 152 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 83,100 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

*Meteorolo-
giska telegram
från Färöarna
och Island.
[153.]*

154:o) **Meteorologiska telegram från Färöarna och Island.** Under punkt 153 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för statens meteorologisk-hydrografiska anstalts förseende med dagliga meteorologiska telegram från Färöarna och Island anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 3,500 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

*Meteorolo-
giska iakt-
tagelser i
Abisko och vid
Riksgränsen
m. m.
[154.]*

155:o) **Meteorologiska iakttagelser i Abisko och vid Riksgränsen m. m.** Under punkt 154 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för meteorologiska, seismologiska och magnetiska iakttagelser vid naturvetenskapliga stationen i Abisko ävensom vid Riksgränsen samt för publicerande av dylika iakttagelser vid nämnda stationer och stationen vid Vassijaure anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 24,700 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

*Vattenfalls-
förteckning
för mellersta
och södra
Sverige.
[155.]*

156:o) **Vattenfallsförteckning för mellersta och södra Sverige.** Under punkt 155 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till upprättande av en vattenfallsförteckning för mellersta och södra Sverige anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 12,700 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

157:o) **Hydrogeologiska specialundersökningar.** Med bifall till Kungl. Maj:ts under punkt 156 gjorda framställning hemställer utskottet, *Hydrogeologiska specialundersökningar.*

att riksdagen må liksom för innevarande budgetår till utförande av hydrogeologiska specialundersökningar för den hydrografiska undersökningen av Sveriges färskvatten anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra reservationsanslag av 12,100 kronor.

[156.]

Diverse.

158:o) **Ålderstillägg.** Under punkt 157 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg nu 175,000 kronor, med 10,000 kronor till 165,000 kronor. *Ålderstillägg.*

Nionde huvudtitelns ordinarie förslagsanslag till ålderstillägg är i riksdagen för innevarande budgetår uppfört med 175,000 kronor, vilket belopp något understiger den till 176,416 kronor 67 öre uppgående belastningen å anslaget för budgetåret 1928/1929. [157.]

Den föreslagna minskningen står i samband med den av Kungl. Maj:t under punkt 3 i statsverkspropositionen föreslagna av utskottet i utlåtande nr 2 punkt 2 tillstyrkta löneregleringen för lantbruksingenjörer. I anslutning härtill och i överensstämmelse med den av departementschefen gjorda anslagsberäkningen hemställer utskottet, *Utskottet.*

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till ålderstillägg, nu 175,000 kronor, med 10,000 kronor till 165,000 kronor.

159:o) **Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.** Under punkt 158 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att höja ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m., nu 325,000 kronor, med 50,000 kronor till 375,000 kronor. *Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*

[158.]

Utgifterna från anslaget hava enligt statsrådsprotokollet för budgetåret 1928/1929 uppgått till 459,771 kronor 5 öre.

Departementschefen har anfört.

»Visserligen är anledningen till att anslaget under senare budgetår betydligt överskridits att till en del söka i de avsevärda utbetalningar av mera tillfällig natur, som ägt rum särskilt för bestridande av kostnaderna för inköp av möbler och andra inventarier m. m. i samband med anskaffandet av nya, utvidgade lokaler för ett flertal av lantmäterikontoren. Även med

bortseende härifrån är emellertid belastningen å anslaget så stor, att en ökning därav torde vara påkallad. Denna ökning synes lämpligen kunna bestämmas till 50,000 kronor.»

Utskottet. Framställningen tillstyrkes av utskottet, som hemställer,

att riksdagen må höja ordinarie förslagsanslaget till skrivmaterialier och expenser, ved m. m., nu 325,000 kronor, med 50,000 kronor till 375,000 kronor.

Tryckningskostnader.
[159.]

160:o) **Tryckningskostnader.** Under punkt 159 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att minska ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 40,060 kronor, med 30 kronor till 40,030 kronor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må minska ordinarie förslagsanslaget till tryckningskostnader, nu 40,060 kronor, med 30 kronor till 40,030 kronor, dock att i anslaget må få göras den ändring, som för jämnande av huvudtitelns slutsumma kan visa sig erforderlig.

Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.
[160.]

161:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 160 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till kommittéer och utredningar genom sakkunniga har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Extra utgifter.
[161.]

162:o) **Extra utgifter.** Beträffande Kungl. Maj:ts under punkt 161 gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1930/1931 till extra utgifter har riksdagen redan fattat beslut, varom utskottet härigenom velat

erinra.

Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen.
[162.]

163:o) **Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen.** Under punkt 162 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kan varda förelagd riksdagen, för beredande av tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen beräkna för budgetåret 1930/1931 under nionde huvudtiteln ett extra förslagsanslag av 55,400 kronor.

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

164:o) **Tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.** Under punkt 163 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för beredande av tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 1,500 kronor.

Tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.

[163.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

165:o) **Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.** Under punkt 164 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till bestridande av kostnader för dyrtidstillägg åt befattningshavare vid de till jordbruksdepartementet hörande ämbetsverk och kårer anvisa för budgetåret 1930/1931 ett extra förslagsanslag av 1,100,000 kronor.

Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst.

[164.]

Över denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande, vilket utskottet härigenom velat för riksdagen

anmäla.

Övriga ordinarie anslag.

166:o) I avseende å de i nu gällande riksstat under nionde huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som icke här ovan eller i jordbruksutskottets utlåtande nr 2 blivit särskilt omnämnda, har någon förändring icke ifrågasatts.

Övriga ordinarie anslag.

[165.]

Utskottet hemställer,

att samtliga de ordinarie anslag under nionde huvudtiteln, vilka icke blivit härovan eller i jordbruks-

utskottets utlåtande nr 2 särskilt omnämnda, må i riksstaten för budgetåret 1930/1931 upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 14 mars 1930.

På jordbruksutskottets vägnar:

C. J. JOHANSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm*, *Nils August Nilsson*, *Elof B. Andersson*, *Carl E. Eriksson*, *von Stockenström*, *Granath*, *August W. Johansson* och friherre *Lagerfelt*;

från andra kammaren: herrar *Johansson* i Uppmälby, *Pettersson* i Bjälbo, *Sköld*, *Svensson* i Grönvik, *Gustafson* i Vimmerby, *Olsson* i Rödningsberg, *Lindgren* och *Johansson* i Väby.

med undantag därav att vid behandling av punkterna:

43—165 herr *Fritiof Gustafson* deltagit i stället för friherre *Lagerfelt*,

106—165 herr *Kropp* i stället för herr *Nils August Nilsson*, samt

109—165 herr *Weibull* i stället för herr *Pettersson* i Bjälbo.

Reservationer:

Under punkt 1 (*departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli*) av herrar *Sederholm*, *Elof B. Andersson*, *von Stockenström*, friherre *Lagerfelt*, *Pettersson* i Bjälbo och *Johansson* i Väby, som ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag.

Under punkt 107 (*statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk*) av herrar *Sederholm*, *Carl E. Eriksson*, *Kropp*, *Pettersson* i Bjälbo och *Sköld*, som ansett, att utskottets utlåtande bort hava följande lydelse:

»Beträffande först den föreslagna ändringen i grunderna för bidrags utgående från ifrågavarande anslag, varigenom bidrag skulle kunna utbetalas jämväl för stenröjning av redan odlad jord, delar utskottet den uppfattningen, att möjlighet i sådant avseende kan vara av icke ringa betydelse i vissa trakter av landet. Emellertid torde, på sätt lantbruksstyrelsen i sitt i ärendet avgivna utlåtande uttalat, den praktiska tillämpningen bliva förenad med vissa olägenheter och svårigheter såväl i vad gäller uppgörande av arbetsplaner såsom grundval för statsbidragets beräkning som ock i fråga om kontrollen av de utförda arbetena. Av statsrådsprotokollet framgår icke heller på vad sätt dessa svårigheter äro avsedda att undanröjas. På grund härav anser sig utskottet icke kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag i förevarande avseende.

Vad härefter angår — — — av ifrågavarande anslag.»

Verkliga utgifter.

IX. Nionde huvudtiteln. Jordbruksdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen	24,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, <i>förslagsanslag</i>	189,500	
	Säger för departementet	213,500	
B. Lantbruksstyrelsen m. m.			
1	Lantbruksstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	225,000	
Lantbruksingenjörer och deras biträden:			
2	Lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater, <i>förslagsanslag</i>	207,000	
3	Assistenter hos lantbruksingenjörer och lantbruksstipendiater, <i>förslagsanslag</i>		76,000
Statskonsulenter och deras biträde:			
4	Statskonsulenter, <i>förslagsanslag</i>	34,800	
5	Stipendiat i boskapsskötsel och mejerihushållning m. m.		2,500
	Säger för lantbruksstyrelsen m. m.	466,800	78,500
C. Lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.			
Lantbruksakademien:			
1	Lantbruksakademien, <i>förslagsanslag</i>	12,900	
2	Lantbruksakademiens museum, bibliotek, m. m., <i>reservationsanslag</i>	16,000	
		28,900	
Försöksväsendet på jordbruksområdet:			
3	Centralanstalten för försöksväsendet på jordbruksområdet, <i>förslagsanslag</i>	389,350	
4	Försök med elektrisk bestrålning av växter, <i>reservationsanslag</i>		7,500
5	Forskningsverksamhet på biodlingens område		6,500
6	Fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor	8,000	
7	Fast försöksgård för jordbruket vid Lanna Borregården i Skaraborgs län		22,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
8	Fast försöksgård för jordbruket vid Offers gård i Västernorrlands län		* 85,000
9	Internationella lantbruksinstitutet i Rom, <i>reservationsanslag</i>		7,000
10	Internationella frysinstitutet i Paris		1,290
		397,350	129,290
Säger för lantbruksakademien och försöksväsendet på jordbruksområdet m. m.		426,250	129,290
D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar.			
Lantbruksinstitutet:			
1	Lantbruksinstitutet vid Ultuna	97,500	
2	Diverse behov vid lantbruksinstitutet vid Ultuna ...		21,500
3	Lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp	117,900	
4	Diverse behov vid lantbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp		9,500
		215,400	31,000
5	Byggnadsarbeten för den högre lantbruksundervisningen m. m.		* 621,000
6	Lanthushållningsseminariet å Rimforsa, <i>förslagsanslag</i> Lägre lantbruksundervisning m. m.:		21,200
7	Understöd åt lantmannaskolor, <i>förslagsanslag</i>	420,000	
8	Ökat understöd åt lantmannaskolor, <i>förslagsanslag</i> ...		25,000
9	Understöd åt lanthushållsskolor, <i>förslagsanslag</i>	245,000	
10	Ökat understöd åt lanthushållsskolor, <i>förslagsanslag</i>		10,000
11	Understöd åt lantbruksskolor, <i>förslagsanslag</i>	122,500	
12	Dyrtdistillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannana-, lanthushålls- och lantbruksskolor, <i>förslagsanslag</i>		135,000
13	Lantbruksskolan vid Ultuna, <i>förslagsanslag</i>	9,350	
14	Inspektion över de lägre lantbruksundervisningsanstalterna	5,000	
15	Lägre mejeriskolor för kvinnor, <i>reservationsanslag</i> ...	29,000	
16	Utbildningskurser för kontrollassistenter, <i>reservationsanslag</i>		14,000
17	Utbildningskurser för ladugårdsförmän och svinskötare, <i>reservationsanslag</i>		34,000
18	Utbildningskurser för kvinnliga ladugårdsskötare i Norrland och Dalarna, <i>reservationsanslag</i>		5,000
19	Utbildningskurser i beteskultur och ängsskötsel, <i>reservationsanslag</i>		3,500
20	Hovbeslagsskolan vid Alnarp	5,400	
21	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
		1,036,250	226,500

* Av Kungl. Majt föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Trädgårdsundervisningen:			
22	Högre utbildning i trädgårdsfacket, <i>reservationsanslag</i>	4,800	
23	Lantbruksakademiens trädgårdsskola	10,000	
24	Trädgårdsskolan vid Alnarp	10,000	
25	Försöksverksamhet med köksväxter vid Alnarps trädgårdar		21,800
26	Trädgårdsskolorna i mellersta och norra Sverige ...	30,000	
27	Trädgårdsskola för kvinnor		7,000
28	Kurser i trädgårdsskötsel, <i>reservationsanslag</i>		24,000
		54,800	52,800
29	Reseunderstöd för lantbrukets studerande, <i>reservationsanslag</i>	20,000	
Säger för undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanärningar		1,326,450	952,500
E. Stuteriväsendet.			
1	Stuteriväsendet, <i>förslagsanslag</i>	692,000	
F. Boskapsskötsel m. m.			
Nötboskapsavels befrämjande:			
1	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln, <i>reservationsanslag</i>	273,000	
2	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet, <i>reservationsanslag</i>	90,000	
3	Avelscentra för nötboskap, <i>reservationsanslag</i>		21,700
4	Förekommande och hämmande av tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, <i>förslagsanslag</i>		140,000
		363,000	161,700
5	Kontroll å uppvärmning av till kreatursföda avsedd mjölk m. m., <i>förslagsanslag</i>		25,000
Svinavels befrämjande:			
6	Befrämjande i allmänhet av svinaveln, <i>reservationsanslag</i>	60,000	
7	Avkastningsbedömning rörande avelssvin		33,000
8	Fåravels befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	24,000	
9	Getavels befrämjande, <i>reservationsanslag</i>		8,000
10	Fjäderfåavels befrämjande		40,000
11	Biskötselns befrämjande, <i>reservationsanslag</i>	10,000	
Säger för boskapsskötsel m. m.		457,000	287,700

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
G. Veterinärväsendet.			
Veterinärundervisningsanstalter:			
1	Veterinärhögskolan, <i>förslagsanslag</i>	316,100	
2	Diverse behov vid veterinärhögskolan, <i>reservationsanslag</i>		31,600
3	Veterinärinrättningen i Skara	8,500	
		324,600	31,600
Statens veterinärbakteriologiska anstalt:			
4	Statens veterinärbakteriologiska anstalt, <i>förslagsanslag</i>	73,700	
5	Statens veterinärbakteriologiska anstalts verksamhet, <i>reservationsanslag</i>	27,000	
		100,700	
Veterinärstaten:			
6	Länsveterinärer, <i>förslagsanslag</i>	186,000	
7	Veterinärstipendiater	7,200	
8	Distriktsveterinärens avlönande, <i>förslagsanslag</i>	265,000	
9	Dyrtidstillägg åt distriktsveterinärer, <i>förslagsanslag</i>		75,000
		458,200	75,000
Förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren:			
10	Statsbidrag vid försäkring mot smittsamma husdjursjukdomar, <i>förslagsanslag</i>	50,000	
11	Övriga utgifter till förekommande och hämmande av smittsamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
		250,000	
12	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur		6,050
Säger för veterinärväsendet		1,133,500	112,650
H. Lanthushållning i allmänhet.			
Hushållningssällskapen:			
1	Allmänt anslag till hushållningssällskapen	3,000,000	
2	Sekreterare hos hushållningssällskapen, <i>förslagsanslag</i>		172,000
3	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanärningar, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
Mindre jordbruk m. m.:			
4	Höjande av det mindre jordbruket, <i>reservationsanslag</i>		325,000
5	Ordnad bokföring vid mindre jordbruk m. m., <i>reservationsanslag</i>		26,000
			351,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
Jordbrukskonsulenter m. m.:			
6	Jordbrukskonsulenter, <i>förslagsanslag</i>		297,000
7	Vandringsrättare		120,000
8	Utbildningskurser för vandringsrättare, <i>reservationsanslag</i>		6,500
9	Täckdikningsförmän		28,000
10	Utbildningskurser för förrättningsmän vid täckdikningsföretag ävensom för täckdikningsförmän, <i>reservationsanslag</i>		4,100
11	Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från täckdikningslånefonden, <i>förslagsanslag</i>		60,000
			515,600
12	Statens lagerhus och fryshus, <i>förslagsanslag</i>		80,000
13	Maskin- och redskapsprovninganstalterna vid Ultuna och Alnarp		63,500
Kemiska stationer m. m.:			
14	Kemiska stationer		48,000
15	Kemisk-växtbiologiska anstalten inom Norrbottens län		27,000
			75,000
Befrämjande av mossodlingar:			
16	Svenska mosskulturföreningen		101,900
Försöksgård å myrjord i Jämtlands län:			
17	Driftkostnader vid försöksgården	17,000	
18	Byggnadsarbeten vid försöksgården	**5,050	22,050
19	Försöksgård å myrjord i Norrbottens län		8,400
			132,350
Befrämjande av fröodlingen:			
Statens centrala frökontrollanstalt:			
20	Statens centrala frökontrollanstalts verksamhet, <i>förslagsanslag</i>	167,900	
21	Byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt, <i>reservationsanslag</i>	83,000	
22	Täckande av brist i anslaget för budgetåret 1929/1930 till byggnadsarbeten vid statens centrala frökontrollanstalt m. m., <i>reservationsanslag</i>	35,000	
23	Filial till statens centrala frökontrollanstalt, <i>förslagsanslag</i>	24,000	
		167,900	142,000
24	Understöd åt lokala frökontrollanstalter		8,000
25	Befordrande av inhemsk fröodling, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
26	Sveriges utsädesförening		* 244,700
27	Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm		* 100,000
		197,900	494,700

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.
 ** Beträffande detta belopp kommer utskottet att avgiva voteringsmemorial.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
28	Statsbidrag till befrämjande av jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse		*100,000
29	Svenska betes- och vallföreningen		80,500
30	Jordbrukstekniska föreningen		10,000
31	Sveriges pomologiska förening		12,000
32	Befrämjande av avsättningen av svensk frukt, <i>reserva- tionsanslag</i>		7,000
33	Befrämjande av linodling, <i>reservationsanslag</i>		8,000
34	Lindring av fraktkostnader för jordförbättringsmedel, <i>förslagsanslag</i>		*600,000
35	Bekämpande av växtsjukdomar, <i>förslagsanslag</i>		40,000
36	Ogräsens bekämpande, <i>reservationsanslag</i>		1,600
37	Berberisbuskens utrotande, <i>reservationsanslag</i>		5,000
38	Lantbruksmöte, <i>reservationsanslag</i>		25,000
39	Bidrag för deltagande i allmänna svenska lantbruksmötet och allmänna trädgårdsutställningen i Stockholm 1930		35,000
40	Lantbruksattachéer		62,500
41	Mejerihanteringens och smörexportens befrämjande ...		*120,000
42	Understöd till vissa åtgärder på jordbrukets område ...		*800,000
43	Åtgärder till spannmålsmarknadens stödjande		*100,000
44	Åtgärder för den inhemska sockerbetsodlingens uppe- hållande, <i>förslagsanslag</i>		3,800,000
45	Jordbrukarungdomens förbund		15,000
46	Landsbygdens elektrifiering, <i>reservationsanslag</i>		75,000
	Säger för lantushållning i allmänhet	3,297,900	7,780,750
	I. Egnahemsbildning, kolonisation och grund- förbättringar m. m.		
	Egnahemsbildning:		
1	Statens egnahemsstyrelse, <i>förslagsanslag</i>		39,500
2	Förvaltningsbidrag till egnahemsläneförmedlare, <i>för- slagsanslag</i>		985,000
3	Statsbidrag till hushållningssällskap för jordanskaff- ningsverksamhet, <i>förslagsanslag</i>		30,000
4	Premielån till egnahemslåntagare för nyodlings- och nybyggnadsarbeten, <i>reservationsanslag</i>		900,000
5	Anläggning av nybyggesvägar, <i>reservationsanslag</i>		50,000
			2,004,500
	Kolonisation:		
6	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlings- lägenheter m. fl., <i>förslagsanslag</i>	225,000	
7	Kolonisationsverksamheten å Alträskes kolonisations- område, <i>förslagsanslag</i>		3,330
	Grundförbättringar:		
8	Statens avdikningsanslag, <i>reservationsanslag</i>		3,800,000

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
9	Undersökning rörande vattenavledning från Emåns och Hjelgeåns vattenområden		* 24,000
10	Statsbidrag till nyodling och betesförbättring å ofullständiga jordbruk, <i>reservationsanslag</i>		1,100,000
			4,924,000
11	Jordbrukskommissioner, <i>förslagsanslag</i>	25,000	
	Säger för eignahemsbildning, kolonisation och grundförbättringar m. m.	250,000	6,931,830
J. Fiskeriväsendet.			
1	Fiskeriväsendet	* 276,350	
Södra Sveriges fiskeriförening:			
2	Södra Sveriges fiskeriförening		26,000
3	Bostadsbyggnad åt föreståndaren för södra Sveriges fiskeriförening, <i>reservationsanslag</i>		17,000
			43,000
Hydrografisk-biologiska havsundersökningar:			
4	Hydrografisk-biologiska kommissionens undersökningar, <i>reservationsanslag</i>		43,500
5	Vissa havshydrografiska mätningar, <i>reservationsanslag</i>		9,000
6	Sveriges andel i kostnaderna för en internationell hydrografisk-biologisk centralanstalt med laboratorium		10,000
7	Fartyget Skagerak, <i>reservationsanslag</i>		87,000
			149,500
8	Fartyget Eystrasalt, <i>reservationsanslag</i>		14,000
9	Bevakningsfartygs stationerande vid rikets kuster, <i>reservationsanslag</i>		36,000
	Säger för fiskeriväsendet	276,350	242,500
K. Skogsväsendet.			
Skogsundervisning m. m.:			
1	Skogshögskolan, <i>förslagsanslag</i>	221,800	
2	Diverse behov vid skogshögskolan, <i>reservationsanslag</i>		37,900
3	Byggnadsarbeten m. m. vid skogshögskolan, <i>reservationsanslag</i>		37,400
4	Statens skogsförsöksanstalt, <i>förslagsanslag</i>	153,700	
5	Diverse behov vid statens skogsförsöksanstalt, <i>reservationsanslag</i>		70,900
6	Specialundersökningar rörande de norrländska skogarnas föryngring, <i>reservationsanslag</i>		27,300

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för statens skogsskolor:		
7	Avlöningar, <i>förslagsanslag</i> 64,500		
8	Övriga utgifter, <i>reservationsanslag</i> 41,600		
9	Genom dyrtidstillägg ökade utgifter, <i>förslagsanslag</i> 10,300	106,100	10,300
	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för fortsättningskolan vid Kloten:		
10	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i> 17,900		
11	Övriga utgifter, <i>reservationsanslag</i> 6,350		
12	Genom dyrtidstillägg ökade utgifter, <i>förslagsanslag</i> 2,500		26,750
13	Skogshushållning i allmänhet, <i>reservationsanslag</i> 20,700	20,700	
		502,300	210,550
14	Bearbetning av material från riksskogstaxeringen, <i>reservationsanslag</i> 66,000		66,000
	Skogsvård m. m.:		
15	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar, <i>förslagsanslag</i> 362,500	362,500	
16	Ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar, <i>förslagsanslag</i> 52,200		52,200
17	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, <i>förslagsanslag</i> ... 93,000	93,000	
18	Ersättning till statens domäners fond för genom dyrtidstillägg ökade utgifter för tillsyn å enskildas skyddsskogar, <i>förslagsanslag</i> ... 10,000		10,000
19	Skogsvård å enskildas skogar i lappmarkerna samt Särna och Idre socknar m. fl. områden, <i>reservationsanslag</i> 20,000		20,000
20	Skogsvårdens befrämjande, <i>reservationsanslag</i> 830,000		830,000
21	Statens skogsodlingsanslag * 600,000		* 600,000
22	Statens skogsutdikningsanslag, <i>reservationsanslag</i> ... 700,000		700,000
23	Skogsvårdsstyrelsernas förbund, <i>reservationsanslag</i> ... 36,500		36,500
24	Släckning av skogseld, <i>förslagsanslag</i> 50,000	50,000	
		505,500	2,248,700
	Utgifter för naturskyddsändamål:		
25	Kostnader för nationalparker, <i>reservationsanslag</i> ... 3,000		3,000
26	Vetenskapsakademiens förvaltning av naturskyddsärenden, <i>reservationsanslag</i> 6,800		6,800
			9,800
27	Belöningar för rovdjurs dödande, <i>förslagsanslag</i> 40,000	40,000	
	Säger för skogsväsendet	1,047,800	2,535,050

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
L. Lantmäteriväsendet.			
Lantmäteristyrelsen:			
1	Lantmäteristyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	182,700	
2	Arkivaliernas hos lantmäteristyrelsen förteckning och förvaring, <i>reservationsanslag</i>		7,500
3	Lantmäteriuundervisningen, <i>reservationsanslag</i>		51,350
Lantmäterikontoren i länen:			
4	Lantmäterikontoren i länen, <i>förslagsanslag</i>	539,600	
5	Avlöningar åt förste assistenter och assistenter.....		78,100
6	Renovation av kartor för lantmäterikontoren i länen, <i>reservationsanslag</i>	6,000	
7	Anskaffande för lantmäterikontoret i Vänersborg av kopior av vissa kartor m. m., <i>reservationsanslag</i>		10,000
		545,600	88,100
Lantmäteripersonal, som sysselsättes med lantmäteriförrättningar:			
8	Avlöningar.....	746,900	
9	Ersättning för publik renovation, <i>förslagsanslag</i>	35,000	
10	Tillskott till dyrtidstillägg till vissa lantmätare, <i>förslagsanslag</i>		330,000
		781,900	330,000
Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.:			
11	Bidrag till jorddelningsförrättningar, <i>förslagsanslag</i>	160,000	
12	Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, <i>förslagsanslag</i>	300,000	
13	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, <i>förslagsanslag</i>		100,000
14	Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar, <i>förslagsanslag</i>		5,000
		460,000	105,000
15	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, <i>förslagsanslag</i>		125,000
16	Ströängars indragande till kronan, <i>förslagsanslag</i>		520,000
17	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, <i>förslagsanslag</i>		100,000
Säger för lantmäteriväsendet		1,970,200	1,326,950
M. Rikets allmänna kartverk.			
Rikets allmänna kartverk:			
1	Avlöningsstat, <i>förslagsanslag</i>	380,000	
2	Kartarbeten m. m., <i>reservationsanslag</i>	223,700	
		603,700	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
3	Diverse behov vid rikets allmänna kartverk, <i>reservationsanslag</i>		42,400
4	Anläggning av ett astronomiskt-geodetiskt observatorium å Lovön, <i>reservationsanslag</i>		28,900
Säger för rikets allmänna kartverk		603,700	71,300
N. Geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar.			
Geologiska undersökningar:			
1	Sveriges geologiska undersökning, <i>förslagsanslag</i>	189,950	
2	Fältarbeten m. m. vid Sveriges geologiska undersökning, <i>reservationsanslag</i>		137,800
Meteorologiska och hydrografiska undersökningar:			
Statens meteorologisk-hydrografiska anstalt:			
3	Avlöningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	219,400	
4	Arvoden åt observatörer, <i>reservationsanslag</i>	90,000	
		* 309,400	
5	Telegramkostnader och kostnader för radioutsändningar vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, <i>förslagsanslag</i>		* 115,000
6	Diverse behov vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt, <i>reservationsanslag</i>		* 83,100
7	Meteorologiska telegram från Färöarna och Island, <i>reservationsanslag</i>		* 3,500
8	Meteorologiska iakttagelser i Abisko och vid Riksgränsen m. m., <i>reservationsanslag</i>		* 24,700
9	Vattenfallsförteckning för mellersta och södra Sverige, <i>reservationsanslag</i>		* 12,700
10	Hydrogeologiska specialundersökningar, <i>reservationsanslag</i>		12,100
		309,400	251,100
Säger för geologiska samt meteorologiska och hydrografiska undersökningar		499,350	388,900
O. Diverse.			
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	165,000	
2	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	1,225,000	
3	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i>	375,000	
4	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	40,030	
5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	150,000	

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	100,000	
7	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		* 55,400
8	Tillfälliga lönetillägg åt vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>		* 1,500
9	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>för- slagsanslag</i>		*1,100,000
Säger för diverse		2,055,030	1,156,900
Summa		14,715,830	21,974,820

* Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.